

ДЖ. Г. БАЛАРД

НЕБОСТЪРГАЧ

Glōbrī

ДЖЕЙМС БАЛАРД НЕБОСТЪРГАЧ

Превод: Деян Кючуков

chitanka.info

Джеймс Г. Балард (1930–2009 г.) е представител на постмодернизма и Новата вълна във фантастиката, един от най-значимите британски автори на 20. век. Носител е на наградите „Златната писалка“, „Джеймс Тейт Блек Мемориъл“ и „Гардиън“; има номинации за „Букър“, „Небюла“, „Джон Кембъл“, „Бритиш фентъзи“, „Комънуелт“ и „Уитбред“. Пише антиутопии и (пост)апокалиптични романи, социална сатира, трилъри и авангардна проза. Най-известните му книги са „Империя на слънцето“ и „Катастрофа“, като първата е филмирана от Стивън Спилбърг, а втората — от Дейвид Кроненбърг.

ДЖ. Л. БАЛАРД — НЕБОСТЪРГАЧ

Добре дошли във футуристичния вертикален свят на Балард — луксозен 40-етажен небостъргач с хиляда апартамента. Този малък утопичен рай предлага на богатите всички удобства — от супермаркет, банка и ресторант, до фризьорски салон, сауна, плувен басейн, начално училище и детска площадка. Можеш да не излизаш с дни от него и нищо няма да ти липсва.

А най-хубавото е, че си заобиколен от заможни хора с изискан вкус. Цивилизовани съседни, които няма да те нападнат и ограбят; няма да те изнасят или да те теглят ножа.

Поне докато не се развали асансьорът.

„Най-хубавият роман на Балард. Триумф на писателското майсторство.“

„Таймс“

„Поглъщаща, смразяваща, ужасяваща.“

„Пъблишърс Уикли“

„Завладяваща антиутопия.“

„Тайм Аут“

„Зловещ поглед към бъдещето.“

„Дейли Експрес“

„Смразяваща книга. Балард е пророк.“

„Сънди Таймс“

„Ярка и смущаваща алегория, която остава в съзнанието.“

Мартин Еймис

„Най-плашеща е логиката на Балард. Научна фантастика ли е това или исторически роман, изпреварил времето си?“

Лен Дейтън

Не пропускайте и едноименната екранизация с участието на Том Хидълстън и Джереми Айърнс!

1. КРИТИЧНА МАСА

По-късно, докато седеше на своя балкон и ядеше кучето, доктор Робърт Лейнг размишляваше върху необичайните събития, случили се в огромната жилищна сграда през последните три месеца. Сега, когато всичко се бе върнало в нормалните си релси, го учудваше как без някакво очевидно начало, без повратна точка, животът им бе навлязъл в друго, зловещо измерение. Със своите четирийсет етажа и хиляда апартамента, супермаркет и плувни басейни, банка и начално училище — всички те на практика изгубени в небесата — небостъргачът предлагаше предостатъчно възможности за конфронтация и насилие. Собственият му апартамент, гарсониера на 25-ия етаж, бе последното място, което Лейнг би посочил като арена за начало на схватките. След своя развод той бе купил тази безбожно скъпа килийка, свряна почти наслуки в извисилата се като планина фасада, специално с цел да намери мир, покой и анонимност. Затова бе странно, че въпреки всичките му усилия да се отдели от своите две хиляди съседни с техните тривиални ядове и разпри, съставляващи целия им социален живот, първото по-значимо събитие се бе състояло именно тук, на този балкон, където сега той клечеше край огъня от телефонни указатели и похапваше от печената задна четвъртина на немската овчарка, преди да се отправи за лекцията си в медицинския факултет.

* * *

Една неделя, преди три месеца, докато приготвяше закуската си към единайсет часа сутринта, доктор Лейнг бе стреснат от експлозия на балкона пред стаята. Бутилка пенливо вино бе отскочила от един навес и след падане от пет-шест етажа се бе пръснала върху настлания с плочки под.

Килимът във всекидневната бе оплискан с пяна и осеян с остри късчета стъкло, сред които Лейнг стоеше с босите си крака,

наблюдавайки как виното образува вадички сред пукнатите плочки. Високо над него, на 31-вия етаж, течеше купон. Той чуваше отгласите от пресилено оживените разговори, агресивно надутия грамофон. Най-вероятно бутилката бе съборена през перилата от някой по-буен гост. Естествено, никой от компанията не прояви грижа за по-нататъшната съдба на този снаряд — Лейнг вече бе установил, че жителите на високите блокове рядко се интересуват от случващото се на повече от два етажа под тях.

В опит да идентифицира апартамента, Лейнг прекрачи разширяващото се езерце от студена пяна. Ако продължаваше да стои тук, рискуваше да получи махмурлук, от който никога повече да не се свести. Наведе се над парапета и вирна лице към фасадата на сградата, броейки внимателно балконите. Както обикновено, мащабите на четирийсететажната постройка накараха главата му да се замае. Той сведе надолу очи и се улови за касата на вратата. Чудовищният обем открито пространство, отделящо блока от съседния, който се намираше на близо половин километър разстояние, разстройваше чувството му за равновесие. Понякога му се струваше, че живее в кабинка на виенско колело, постоянно повесена на сто метра над земята.

Въпреки всичко Лейнг все още се въодушевяваше от небостъргача — един от петте еднакви в комплекса и първият, който бе завършен и населен. Всичките заедно заемаха пространство от около два и половина квадратни километра бивши докове и изоставени складове покрай северния бряг на реката. Сградите бяха наредени по източния край на периметъра, с гледка към изкуствено езеро — понастоящем празен бетонен басейн, заобиколен от паркинги и строително оборудване. На отсрещния му бряг се издигаше наскоро завършената концертна зала, заобиколена от двете страни от медицинския факултет на Лейнг и новото телевизионно студио. Модернистичните конструкции от бетон и стъкло, ефектно разположени в извивката на реката, се открояваха рязко на фона на занемарените райони наоколо — вежди терасирани къщи от деветнайсети век и празни фабрики, вече набелязани за събаряне.

При цялата близост на Ситито, само на три километра западно по течението на реката, офисните сгради на Централен Лондон принадлежаха към различен свят както по отношение на пространство,

така на време. Стъклените им окачени фасади и настръхнали от антени покриви тънеха в автомобилен смог, който забулваше и спомените на Лейнг за миналото. Шест месеца по-рано, с продажбата на недоизплатената си къща в Челси и преместването в сигурното лоно на небостъргача, той бе пропътувал петдесет години напред във времето. Беше се откъснал от тълпите по улиците, от пътните задръствания и от метрото, в което се тъпчеше в пиковите часове, за да се добере до тесния офис в старата университетска болница.

Тук, от друга страна, измеренията на съществуването му бяха просторът, светлината и изтънченото удоволствие на анонимността. Пътят с кола до катедрата по физиология му отнемаше около пет минути и с изключение на тази кратка екскурзия, животът на Лейнг бе толкова самодостатъчен, колкото и самият небостъргач. Последният на практика бе един малък вертикален град, затворен в издигащите се към небето кутийки. Обитателите му притежаваха собствеността и бяха поверили администрацията ѝ на професионален домоуправител и неговия персонал.

Наборът от услуги, който сградата предлагаше, подобаваше на нейните размери. Целият десети етаж се заемаше от широко открито пространство, голямо колкото палубата на самолетоносач и приютило супермаркет, банка и фризьорски салон, плувен басейн и фитнес зала, добре зареден магазин за алкохол и начално училище за малобройните невръстни деца в блока. Високо над Лейнг, на 35-ия етаж, имаше втори, по-малък плувен басейн, сауна и ресторант. Възхитен от това обилие на удобства, той все по-рядко и по-рядко си правеше труд да напуска сградата. Разопакова колекцията си от грамофонни плочи и под техните звуци се впусна в новото си битие — да седи на балкона и да рее взор към паркингите и бетонните площи в низините. Макар апартаментът му да бе едва на 25-ия етаж, за първи път имаше усещането, че гледа към небето отгоре, а не отдолу. Всеки ден сградите на Централен Лондон му се струваха по-далечни — пейзаж от една изоставена планета, постепенно бледнеещ в съзнанието му. В сравнение със спокойната, необременена геометрия на концертната зала и телевизионното студио под него, назъбените очертания на града изглеждаха като тревожната енцефалограма на пациент в емоционална криза.

Апартаментът бе скъп, а стаята, служеща едновременно за спалня и всекидневна, кухнята и банята се преливаха едни в други, за да спестят пространство и да елиминират коридорите.

— Този архитект трябва да е отраснал в космическа капсула — отбеляза Лейнг пред сестра си, Алис Фробишър, която живееше със своя съпруг издател в по-голям апартамент три етажа по-надолу. — Чак се изненадвам, че стените не са извити...

Отначало сивият пейзаж наоколо му се струваше някак отчуждаващ — архитектура, създадена за война, на подсъзнателно ниво, ако не на друго. След цялото напрежение около развода си, последното, което искаше да вижда всяка сутрин, бяха редици от бетонни бункери.

Въпреки това Алис скоро успя да го убеди в неуловимите преимущества на живота в луксозен небостъргач. Седем години по-възрастна от Лейнг, тя си бе съставила проникателна оценка за нуждите на своя брат през месеците след развода. Ефективността на предлаганите в сградата услуги и удобството на анонимността бяха сред основните ѝ доводи.

— Тук никой не те познава, Робърт, все едно си сам в цялата сграда — казваше тя и малко нелогично добавяше: — При това е пълно тъкмо с хората, с които трябва да се срещаш.

Този факт не бе убягнал и на него самия при първите му разузнавателни обиколки. Двете хиляди обитатели представляваха доста хомогенна сбирка от заможни представители на солидни професии — доктори, адвокати, данъчни консултанти, научни ръководители, рекламни мениджъри, както и по-малка група пилоти от гражданската авиация, служители в киноиндустрията и тройки от стюардеси, които си поделяха апартаментите. Според обичайните финансови и образователни стандарти те вероятно бяха по-сходни едни с други от членовете на всяка друга социална извадка. Това ясно си проличаваше и във вкусовете и нагласите, прищевките и стила им на поведение — в марките и моделите на автомобилите по паркингите, заобикалящи сградата, в елегантния, но някак стандартизиран начин, по който обзавеждаха апартаментите си, в изтънчения избор на храни в супермаркета, в тона на самоуверените им гласове. Накратко, те представляваха идеалният фон, с който Лейнг можеше да се слее. Думите на сестра му, че тук ще е все едно сам в цялата сграда,

всъщност бяха по-близо до истината, отколкото тя предполагаше. Небостъргачът бе огромна машина, предназначена да обслужва не толкова цялата маса на собствениците си, колкото индивидуалните нужди на отделния обитател. Неодушевеният му персонал от климатични устройства, асансьори, шахти за боклук и електрически инсталации предлагаше неизчерпаем запас от грижа и внимание, за които век по-рано щеше да е нужна цяла армия неуморни прислужници.

В добавка, след назначението на Лейнг за старши преподавател по физиология в новия медицински факултет, покупката на жилище в района придобиваше смисъл. Тя му помагаше и за сетен път да отложи решението да зареже преподаването и да се захване с обща практика. Той все още очакваше появата на истинските си пациенти — може би щеше да ги открие тук, в тази сграда? Претегляйки всички положителни съображения срещу стойността на апартамента, той в крайна сметка подписа договора за деветдесет и девет годишно изплащане и се нанесе в своята една хилядна част от бетонната планина.

* * *

Звучите от партито все така се носеха над главата му, усилявани от въздушните течения, които се носеха хаотично край фасадата. Последното вино се стече в канавката на балкона и с шумолене си проправи път по бездруго искрящите улуци. Лейнг пристъпи по студените плочки и с пръстите на крака си отдели етикета от един голям къс стъкло. Веднага разпозна марката — скъпо шампанско, което се продаваше предварително охладено в магазина за алкохол и бе един от най-популярните артикули.

Същото бяха пили и предната вечер, на партито у Алис — сбирка доста сходна с онази, която сега се разиграваше над главата му. Тогава той бе прекарал целия следобед в уморителни лабораторни упражнения и нямаше нищо против да се поотпусне; при това бе хвърлил око и на една привлекателна гостенка. Въпреки това необяснимо се оказа въвлечен в конфронтация с непосредствените си съседи от 25-ия етаж — млад и амбициозен зъбен хирург на име Стийл

и наперената му съпруга, която работеше като моден консултант. Насред подпийналия разговор Лейнг внезапно осъзна, че е успял дълбоко да ги засегне по повод споделената им шахта за боклук. Двамата го притиснаха в ъгъла зад барплота на сестра му и Стийл изстреля насреща му серия остри въпроси, сякаш обезпокоен от безотговорното отношение на някой пациент към собствената му устна кухня. Косата над слабото му лице, разделена на път през средата — сигурна индикация според Лейнг за странни черти в характера, — се приближаваше все повече и той почти очакваше, че Стийл ще напъха между зъбите му някоя метална скоба или пък чифт клещи. Бляскавата му съпруга също се присъедини към атаката, донякъде предизвикана от небрежния маниер на Лейнг, от лековатото му отношение към сериозния бизнес на живота в един небостъргач. Склонността на Лейнг да си забърква предобедни коктейли, които да посрѣбва, докато се пече гол на балкона, както и цялостната му разпуснатост, явно я дразнеха. Тя несъмнено смяташе, че на трийсетгодишна възраст той вече трябва да работи по дванайсет часа на ден в престижна клиника и да бъде във всяко отношение напорист и преливащ от себеуважение като нейния съпруг. Личеше си, че разглежда Лейнг като някакъв беглец от медицинската професия, ползващ таен тунел, за да прескача в един по-безотговорен свят.

Язвителните нападки удивиха Лейнг, макар много скоро след нанасянето си да бе установил необичайния брой тънко завоалирани антагонизми в небостъргача. Той сякаш живееше свой собствен, втори живот. Разговорите на партито на Алис течаха на две нива — под тънкото лустро на професионалните клюки се простираше твърдата кора на личното съперничество. На моменти му се струваше, че всички наоколо само дебнат кога някой ще допусне по-сериозна грешка.

* * *

След закуска Лейнг измете стъклата от балкона. Две от декоративните плочки бяха пукнати. Леко раздразнен, той улови гърлото на бутилката, все още с пристегнатата с тел тапа и станиола, и го хвърли през перилата. Няколко секунди по-късно го чу да се разбива сред паркираните долу коли.

Той надникна предпазливо, с мисълта, че спокойно може да е счупил нечие предно стъкло. Засмя се гласно на хулиганската си проява и отново погледна нагоре, към 31-вия етаж. Какво ли можеха да празнуват в единайсет и половина сутринта? При това шумът се увеличаваше с пристигането на още гости. Дали ставаше дума за купон, който случайно е започнал твърде рано, или за такъв, който е продължил цялата нощ и сега набира нова сила? Вътрешното време на небостъргача, подобно на изкуствен психологически климат, действаше по свой собствен ритъм, диктуван от съчетанието на алкохол и безсъници.

На балкона диагонално над неговия, Шарлът Мелвил, една от близките му съседки, тъкмо изнасяше поднос с напитки на масата. Гузно потискайки мисълта за претоварения си черен дроб, той си спомни, че предната вечер на партито у Алис бе приел поканата ѝ за коктейли. Тази привлекателна трийсет и пет годишна вдовица милостиво го бе спасила от зъбния хирург и неговите претенции относно шахтата за боклук. Тогава Лейнг бе твърде пиян, за да стигне с нея по-далеч от това да научи, че е рекламен специалист в малка, но просперираща агенция. Близостта на апартамента ѝ, както и приятният ѝ, лек маниер, му се нравеха, предизвикваха у него възбуждаща смесица от похот и романтика — с възрастта установяваше, че става все по-романтичен, както и по-циничен.

Сексът, повтаряше си Лейнг, бе нещо, което небостъргачът би следвало да предлага в изобилие. Отегчени съпруги, издокарани като за галавечеря, се разхождаха по терасите за наблюдение, висяха край плувните басейни и ресторантите в спокойните следобедни часове или обикаляха уловени под ръка из магазините на десетия етаж. Лейнг ги наблюдаваше как шестват покрай него с очарован, но предпазлив взор. Въпреки цялата си престорена закоравялост добре съзнаваше, че се намира в уязвим период толкова скоро след развода — една неангажираща любовна афера, с Шарлът Мелвил или с която и да било друга, можеше лесно да го подхлъзне в обятията на нов брак. Той се бе нанесъл в небостъргача специално за да се отърси от всякакви връзки. Дори присъствието на сестра му, както и напомнянията ѝ за проблемираната им майка, докторска вдовица, която бавно изпадаше в алкохолизъм, на моменти му идваха в повече.

Шарлът обаче бързо разсея тези негови опасения. Тя още не се бе отърсила от смъртта на съпруга си, починал от левкемия, и имаше достатъчно други грижи около шестгодишния си син, а също, както призна на Лейнг, около своята безсъница. Това бе всеобщо оплакване в блока, почти епидемия. Съседите, с които разговаряше, щом узнаеха, че е лекар, редовно обръщаха темата към проблемите със съня. По време на сбирките хората обсъждаха безсъниците си така, сякаш бяха част от останалите недостатъци в проектирането на блока. Едва в ранните сутрешни часове неговите две хиляди обитатели потъваха в мълчаливия прилив на секонала.

Първата му среща с Шарлът бе в басейна на 35-ия етаж, където ходеше да плува — отчасти, за да бъде сам, а отчасти, за да избегне децата, които използваша онзи на десетия етаж. Когато я покани да обядват в ресторанта, тя прие веднага, но още със сядането на масата каза:

— Виж, предпочитам да си говорим единствено за мен.

Това напълно устройваше Лейнг.

* * *

Към дванайсет, когато се качи в апартамента на Шарлът, там вече имаше още един гост, телевизионен продуцент на име Ричард Уайлдър. Той бе едър мъж с побойнически вид, бивш професионален състезател по ръгби и живееше със съпругата и двамата си синове на втория етаж. Шумните партита, които устройваше за приятелите си от долните нива — предимно пилоти и стюардеси от авиолиниите, — вече го бяха поставили в центъра на редица разногласия. Нередовните навици на обитателите на по-ниските етажи по принцип ги разграничаваха от останалите съседи. Сестрата на Лейнг дори веднъж му бе прошепнала, че според нея някъде в сградата функционира публичен дом. Тайнствените придвижвания на стюардесите, следващи натоварения си социален живот, и особено на онези, които живееха над нейния апартамент, явно тревожеха Алис, сякаш по някакъв начин нарушаваха естествения ред в сградата, йерархията, крепяща се изцяло върху етажността. Лейнг бе забелязал, че търпимостта на обитателите към всякакви шумове или неудобства, идващи от етажите над тях, е

много по-висока, отколкото към такива, идващи отдолу. Въпреки това той харесваше Уайлдър с неговия гръмък глас и грубовати обноски, които внасяха нотка на разнообразие и неизвестност в блока. Взаимоотношенията му с Шарлът Мелвил бяха трудни за преценяване — мощната му сексуална агресия бе засенчена от неувереност и безпокойство. Нищо чудно, че съпругата му, бледа и образована млада жена, която пишеше рецензии за детски книжки за литературните списания, изглеждаше постоянно изтощена.

Докато Лейнг, застанал на балкона на Шарлът, поемаше питието си от нейната ръка, шумът от партито отгоре отново изпълни ясения въздух, долитайки сякаш от самото небе.

— Да не си попаднал под обстрел? — посочи тя късче стъкло на балкона на Лейнг, явно убягнало от метлата му. — Чух по-рано нещо да се троши. — После подвикна към Уайлдър, който седеше на дивана в хола, облакътен върху масивните си колене: — Май пак са онези хора от 31-вия етаж.

— Какви хора? — попита Лейнг с мисълта, че тя визираща конкретна група — клика от свръхагресивни филмови актьори или данъчни консултанти, или може би секта алкохолици. Но Шарлът просто сви неопределено рамене, сякаш по-нататъшните уточнения бяха излишни. И все пак в съзнанието ѝ явно вече бе прокарана някаква демаркационна линия, подобно на неговото собствено повърхностно разграничение на хората според етажа, който населяваха.

— Между другото, какво празнуваме всички? — попита той, когато се върнаха в хола.

— Не знаеш ли? — Уайлдър обгърна с жест стените и тавана. — Пълна къща. Достигнали сме критичната маса.

— Ричард иска да каже, че и последният апартамент вече е зает — поясни Шарлът. — Впрочем предприемачите ни бяха обещали безплатна почерпка, когато и хилядното жилище се продаде.

— Ще ми е интересно да видя дали ще удържат на думата си — отбеляза с явно пренебрежение Уайлдър. — Оня хлъзгав тип, Антъни Роял, трябваше да осигури пиячката. Сигурно го познаваш — обърна се той към Лейнг. — Архитектът, проектирал нашия висящ рай.

— Да, играем скуош заедно — отвърна Лейнг и доловил предизвикателството в тона на другия, додаде: — Веднъж седмично.

Едва го познавам, но ми се вижда свестен.

Уайлдър се приведе напред и опря брадичка върху масивния си юмрук. Лейнг бе забелязал, че той постоянно се докосва — оглежда космите по месестите си прасци, души опакоето на покритите си с белези ръце, сякаш току-що е открил собственото си тяло.

— Явно си привилегирован — рече. — Чудно защо. А той си е особняк — би трябвало да го презирам, но по-скоро ми е жал за него, като си помисля как пърха самотно над нас, като някакъв паднал ангел.

— Вярно, живее в мезонета на покрива — отбеляза Лейнг. Не му се щеше да обтяга отношенията си заради мимолетната дружба с Роял. Беше се запознал със заможния архитект, бивш член на консорциума, разработил проекта за жилищния комплекс, в последните фази на възстановяването му след лека автомобилна катастрофа. Тогава му бе помогнал да инсталира сложната машина за упражнения в апартамента, където прекарваше повечето си време и който бе обект на всеобщо любопитство и интерес. Хората непрестанно повтаряха, че Роял живее „на върха“, сякаш там имаше някакво особено светилище.

— Роял е първият, нанесъл се тук — информира го Уайлдър. — Има нещо гнило в него, но не знам точно какво. Може би чувство за вина — все кисне там горе, сякаш се бои да не го разкрият. Ако бях на него, щях да съм се махнал още преди месеци. За какво му е да стои в това лъскаво общежитие, след като си има богата млада жена? — Преди Лейнг да успее да вмъкне нещо, Уайлдър продължи: — Ето, и Шарлът също има резерви относно живота тук. Проблемът с подобни сгради е, че не са пригодени за деца. Къде да играят, след като единствените открити пространства са паркингите? Между другото, като на доктор ще ти споделя, че планирам да заснема документален филм за жилищните небостъргачи — безжалостен разрез на физическите и физиологични проблеми на съществуването в тези огромни мравуняци.

— Е, тук ще имаш достатъчно материал.

— Дори прекалено. Чудя се дали Роял ще се съгласи да участва. Ти можеш да го поканиш, нали сте приятели. Като един от архитектите и пръв обитател на блока, коментарите му ще представляват интерес. Твоите също впрочем...

Докато Уайлдър продължаваше да говори бързо, примесвайки думите с излизащия от устата му цигарен дим, Лейнг отмести своето

внимание върху Шарлът. Тя наблюдаваше Уайлдър напрегнато, кимайки при всеки от аргументите му. Лейнг харесваше решимостта ѝ да се бори за себе си и малкия си син, трезвостта и здравия ѝ разум. Собственият му кратък брак се бе оказал пълен провал. Воден от незнайно какви нужди, той се бе обвързал със своя колежка, специалист по тропическа медицина. Тази напрегната, амбициозна млада лекарка се бе опитала да го накара да зареже преподаването, за да се ангажира с действителните аспекти на превантивната медицина, и неговият отказ, сам по себе си подозрителен, ѝ бе предоставил безкрайно поле за дразги и конфронтация. След само шест месеца съвместен живот неочаквано се бе присъединила към международна организация за борба с глада и бе заминала на тригодишна мисия. Лейнг не бе направил опит да я последва. По причини, които и сам не можеше да обясни, не желаше да се разделя с учителстването и със съмнителната сигурност да се намира сред студентите, с които все още бе почти връстник.

Виж, Шарлът навярно би разбрала това. Лейнг мислено проследи вероятното развитие на една връзка с нея. Близостта и същевременно разстоянието, които сградата им предоставяше, този неутрален емоционален фон, на който можеха да се развият най-интригуващи взаимоотношения, започваха да го интересуват сами по себе си. И все пак нещо го караше да се дърпа дори от тази въображаема близост — усещането, че всички тук са свързани помежду си по-тясно, отколкото си дават сметка. Една почти неосезаема мрежа от съперничества и интриги, вплеела всички в своите нишки.

Както и очакваше, наглед непринудената среща в апартамента на Шарлът бе нагласена нарочно и целта ѝ бе да провери отношението му към жителите на горните нива, опитващи се да забранят достъпа на деца до басейна на 35-ия етаж.

— Според договорите ни за изплащане, всеки от нас има гарантиран равен достъп до всички съоръжения — поясни Шарлът. — Затова решихме да сформираме инициативен родителски комитет.

— И къде в картината се вписвам аз?

— Нужен ни е доктор в комитета. Педиатричните съображения ще прозвучат много по-убедително от твоята уста, Робърт.

— Ами, не знам... — Лейнг се поколеба да се ангажира. Преди да усети, можеше да стане звезда в напрегната телевизионна полемика

или пък участник в седяща стачка пред офиса на строителните предприемачи. На този етап не му се щеше да навлиза в борби между етажите, затова се извини и стана да си върви. На излизане видя как Шарлът, екипирана със списък от оплаквания, седи до Уайлдър и ги отбелязва едно по едно като съвестна учителка, проверяваща конспекта за следващия срок.

Когато се върна в апартамента си, партито на 31-вия етаж беше приключило. Той застана на балкона в тишината и взе да се любува на великолепната игра на светлината по фасадата на съседната сграда, на четиристотин метра разстояние. Тя току-що бе завършена и по някакво съвпадение първите ѝ обитатели пристигаха в същия ден, в който последните се бяха нанесли в собствения му блок. Пред входа бе спрял фургон с мебели и носачите сваляха от него килими и тонколони, тоалетни масички и нощни лампи, които скоро щяха да се изкачат нагоре по асансьорната шахта, за да сформират елементите на нечий личен свят.

Лейнг си помисли за удоволствието и вълнението, които новодоштите щяха да изпитат, обгръщайки за пръв път с взор въздушната гледка от своята тераса, и ги сравни с току-що чутия разговор между Уайлдър и Шарлът Мелвил. Макар и с неохота, трябваше да се изправи лице в лице с един факт, който дълго се бе мъчил да потисне — че последните шест месеца бяха период на непрестанни дразги между съседите, на тривиални разправи за неработещи асансьори и климатици, необясними спирания на тока, шумове, паркоместа — накратко, за рояка дребни дефекти, които се предполагаше, че са изрично отстранени от архитектите и проектантите на тези свръхнадценени апартаменти. Дълбоко залегналите напрежения бяха удивително силни, макар и туширани отчасти от цивилизования тон в сградата и от необходимостта огромното начинание все пак да се окаже успех.

Той си спомни един дребен, но неприятен инцидент, на който бе станал свидетел предния следобед в мола на десетия етаж. Докато чакаше да осребри чек в банковия клон, до ушите му долетя препирня. Обърна се и видя отвън, пред входа на плувния басейн, групичка деца, още мокри от водата. Те отстъпваха пред внушителната фигура на един счетоводител от 17-ия етаж. С тях бе и Хелън Уайлдър, чиято самоувереност отдавна бе изцедена до капка от войнствения нрав на

съпруга й. Тя полагаше безрезултатни усилия да контролира децата, като същевременно слушаше стоически порицанието на счетоводителя и само от време на време подхвърляше по някоя плаха реплика.

Лейнг напусна гишето на банката и тръгна към тях, подминавайки оживените каси на супермаркета и редиците от жени, сушащи прическите си във фризьорския салон. Госпожа Уайлдър не успя да го познае веднага. Докато стоеше край нея, разбра, че счетоводителят недоволства, задето децата й, не за първи път, уринирали в басейна.

Лейнг се намеси за кратко, но другият блъсна летящите врати на входа и се отдалечи, уверен, че е сплашил жената и цялото й котило достатъчно, за да ги прогони оттук завинаги.

— Благодаря, че застанахте на моя страна... Ричард трябваше да е тук. Става направо невъзможно. Запазваме часове за децата, но възрастните въпреки това идват. — Тя отметна кичур мокра коса от очите си, озърна се нервно и улови Лейнг за ръката. — Имате ли нещо против да ме изпратите до асансьора? Може да прозвучи параноично, но започвам да се притеснявам, че някой ден ще ни нападнат физически... — Тя потръпна под влажната си хавлия и подбутна децата напред. — Сякаш това вече не са същите хора, които живееха тук.

* * *

Следобед Лейнг се улови, че мисли върху тези последни думи на Хелън Уайлдър. Колкото и да бяха абсурдни, в тях се съдържаше определена доза истина. Понякога съседите му, зъбният хирург и неговата съпруга, излизаха на балкона и се взираха намръщено в него, сякаш не одобряваха начина, по който се излежава в своя шезлонг. Лейнг се опитваше да си представи съвместния им живот — техните занимания, разговори, полови актове. Беше му трудно да го впише в някаква домашна реалност, сякаш семейство Стийл бяха чифт тайни агенти, неубедително стараещи се да изобразят брачна двойка. Хелън, за разлика от тях, бе достатъчно реална, но пък трудно се вписваше в средата на небостъргача.

Лейнг се отпусна по гръб и взе да наблюдава как здрачът се спуска по фасадите на близките блокове. Изглеждаше, че размерите им се променят в зависимост от играта на светлината по техните повърхности. Понякога, щом се върнеше вечер от медицинския факултет, бе убеден, че отсрещният блок се е издължил през деня. Издигнат върху бетонните си нозе, четирийсететажният гигант изглеждаше още по-висок, сякаш бригада работници от телевизионното студио бяха добавили през свободното си време още някой и друг етаж. Взети заедно, петте сгради, наредени през равни разстояния, образуваха масивна преграда, която още в късния следобед потапяше в мрак улиците на предградията източно от тях.

Те едва ли не отправяха предизвикателство към самото слънце — Антъни Роял и останалите архитекти, проектирали комплекса, вероятно бяха предвидили цялата драма на конфронтацията между тях и небесното светило. То се появяваше първо между основите им и после се издигаше над хоризонта, като че уплашено да не събуди тази редица от великани. Сутрин, от своя кабинет на най-горния етаж на факултета, Лейнг следеше техните сенки, преминаващи през паркингите и празните площи на комплекса като врати на шлюз, отварящи се, за да пропуснат деня. Въпреки всичките си резерви спрямо колосалните сгради не можеше да не признае, че те са спечелили в своя опит да колонизират небето.

* * *

Малко след девет часа същата вечер спиране на електрозахранването временно затъмни 9-ия, 10-ия и 11-ия етаж. Връщайки се мислено към този епизод, Лейнг се удивляваше от степента на объркване, причинена от петнайсетминутната авария. В мола по това време се намираха около двеста души и мнозина бяха контузени в блъсканицата около стълбищата и асансьорите. Размениха се безброй абсурдни, но неприятни реплики между онези, които напиреха да слязат към апартаментите си на по-ниските нива и жителите на горните етажи, устремили се към своите хладни висини. За времето на повредата два от общо двайсетте асансьора излязоха от строя, климатичната инсталация също спря, а една жена, заседнала в

асансьора между 10-ия и 11-ия етаж, изпадна в истерия, станала вероятно жертва на дребно сексуално посегателство — когато токът в крайна сметка дойде, внезапната светлина разкри богата жътва от тайни връзки, плъзнали в благотворния климат на пълната тъмнина като филизи на ненаситни растения.

В момента на аварията Лейнг тъкмо се бе упътил към фитнеса и понеже нямаше желание да се присъединява към всеобщото меле, влезе да изчака в класните стаи на началното училище. Седнал върху един от миниатюрните чинове, заобиколен от смътните очертания на рисунките на децата, окачени по стените, той се вслушаше във виковете и боричкането на родителите им отвън. После, щом лампите блеснаха отново, излезе сред стреснатите обитатели и направи всичко по силите си, за да ги успокои. Под негов надзор истеричната жена бе пренесена от асансьора до диваните във фойето. Тя се оказа едрата съпруга на бижутер от 40-ия етаж, която се вкопчи с яката си ръка в лакътя на Лейнг и го пусна едва при появата на мъжа си.

Докато тълпата от живущи се разпръсваше, той забеляза, че два деца също като него са потърсили убежище в училището. Сега те плахо отстъпваха пред високата фигура на счетоводителя от 17-ия етаж. Този самозван пазител на водните пространства държеше пред себе си като някакво странно оръжие дълъг прът за почистване, с мрежичка накрая.

Лейнг гневно се устреми към него, но както се оказа, целта на счетоводителя не бяха децата. Те просто гледаха отстрани, докато той ги подмина, приклепна край ръба на басейна и неловко протегна пръта над спокойната му повърхност. В дълбокия край трима къпещи се, прекарвали във водата цялото затъмнение, сега се изкатерваха по стълбичките. Направи му впечатление, че един от тях е Ричард Уайлдър. Сега Лейнг също улови дръжката на пръта и под погледите на децата помогна на счетоводителя да го насочи към обекта на усилията си — удавеното тяло на афганска хрътка, плаващо по средата на басейна.

2. ВРЕМЕ ЗА КУПОН

През дните след удавянето на кучето атмосферата на превъзбуда в сградата постепенно се уталожи, но за доктор Лейнг това относително спокойствие изглеждаше още по-зловещо. Басейнът на десетия етаж остана да пустее — отчасти, според него, защото всички смятаха, че водата е замърсена от умрялото животно. Почти осезаеми миазми витаеха над застоялата ѝ повърхност, сякаш духът на удавената хрътка събираше край себе си всички сили на злост и възмездие, присъстващи в сградата.

На път към факултета няколко сутрини по-късно Лейнг се отби в мола на десетия етаж. След като резервира залата за скуош за обичайната си седмична игра с Антъни Роял, приближи входа на басейна. За разлика от блъсканицата и паниката по време на аварията, сега наоколо бе тихо и почти безлюдно. Дори в магазина за напитки се мяркаше само един клиент. Лейнг бутна люлеещите се врати и мина покрай затворените съблекални и дръпнатите завеси на кабинките с душове. Спасителят, пенсиониран учител по физическо възпитание, отсъстваше от обичайното си място зад трамплините. Явно оскверняването на водата не бе понесло и на него самия.

Лейнг застана върху покрития с плочки ръб откъм дълбокия край, под немигащата луминесцентна светлина. От време на време леките странични движения на сградата под напора на въздушните потоци образуваха предупредителни вълнички по равната водна повърхност, сякаш в потайните дълбини някакво чудовищно създание се помещаваше в съня си. Той си припомни как, помагайки на счетоводителя да извади хрътката от басейна, бе удивен от лекотата ѝ. Проснато върху цветните плочки с великолепната си, прогизнала от хлорираната вода козина, кучето приличаше на голяма катерица. Докато чакаха собственичката му, телевизионна актриса от 37-ия етаж да дойде да го прибере, Лейнг огледа внимателно тялото. Нямаше никакви външни рани или следи от насилие. По всичко изглеждаше, че животното се е измъкнало от апартамента, влязло е в случайно

преминаващ асансьор и в бъркотията покрай спирането на тока е паднало в басейна, където се е удавило от изтощение. Но тази версия трудно се връзваше с фактите. Цялата авария бе траяла не повече от четвърт час, а куче с подобни размери бе достатъчно силно, за да плува с часове, да не говорим, че в плиткия край просто е могло да се опре на дъното със задните си крака. Виж, ако е било завлечено във водата и после държано под повърхността от чифт здрави ръце...

Удивен от собствените си подозрения, Лейнг продължи да обикаля басейна. Нещо все повече го убеждаваше, че смъртта на хрътката е била провокативен акт, целящ да предизвика ескалация на напрежението. В небостъргача имаше не по-малко от петдесет кучета, чието присъствие отдавна бе повод за дразни. Почти всички принадлежаха на обитателите на горните десет етажа — точно както повечето от петдесетте деца живееха на долните десет. Взети заедно, кучетата образуваха една прослойка от свръхразглезени расови любимци, чиито собственици не се интересуваха твърде от спокойствието и удобството на съкооператорите си. Животните лаеха по паркингите, където ги разхождаха вечер, и цапаха пешеходните пространства. Неведнъж асансьорните врати биваха опръскани с урина. Лейнг бе чувал Хелън Уайлдър да се оплаква, че вместо да използват своите пет високоскоростни асансьора, водещи от отделен вход на фоайето директно до горните етажи, кучкарите редовно се прехвърлят на другите асансьори и насърчават любимците си да ги ползват като тоалетни.

Съперничеството между собствениците на кучета и родителите на малки деца отдавна бе успяло да поляризира отношенията в сградата. Между най-горните и най-долните нива, централната маса от апартаменти — примерно между 10-ия и 30-ия етаж — образуваше нещо като буферна зона. През краткото примирие след удавянето на хрътката в тази средна секция цареше многозначително мълчание, сякаш живущите там вече знаеха какво назрява в сградата.

Лейнг откри това вечерта, на прибиране от медицинския факултет. Към шест часа секцията от паркинга, резервирана за етажите от 20-и до 25-и, обичайно бе пълна, което го принуждаваше да оставя колата си в секцията за посетители, на около триста метра от сградата. Архитектите разумно бяха зонирали паркинга така, че колкото по-нависоко живее човек (и съответно колкото по-дълго пътува с

асансьора), толкова по-близо до входа да паркира. Съответно обитателите на по-долните нива бяха принудени всеки ден да изминават значителни разстояния до колите си и обратно. Гледката, както бе установил Лейнг, не бе лишена от известна привлекателност. Изобщо небостъргачът като че нарочно подклаждаше най-дребнавите хорски импулси.

Тази вечер обаче, на влизане във вече претъпкания паркинг, Лейнг остана учуден от толерантното поведение на съкооператорите си. Той пристигна едновременно със своя съсед, доктор Стийл, и по всички правила двамата трябваше да се състезават за последното свободно място, а после да вземат различни асансьори за етаж си. Но ето че вместо това всеки от тях, в демонстрация на пресилена галантност, покани другия да мине пред него. После дори тръгнаха заедно към главния вход.

Във фоайето пред офиса на домоуправителя се бе събрала група живущи и шумно се препираше със секретарката. Инсталацията на деветия етаж още не бе поправена и нощем той тънеше в тъмнина. За щастие, беше лято и се мръкваше късно, но все пак неудобството за обитателите си оставаше значително. Никой от електроуредите в апартаментите им не работеше и границите на отзивчивостта на съседите им от осмия и десетия етаж бързо бяха достигнати. Стийл ги изгледа неприязнено. Макар още да нямаше трийсет, в маниерите си определено клонеше към средна възраст. Лейнг се улови, че гледа в захлас безупречния път, разполовил темето му.

— Тези все се оплакват от нещо — рече поверително Стийл, докато влизаха в асансьора. — Днес едно, утре друго. Не искат да осъзнаят, че за една нова сграда е нужно известно време, докато всичко си дойде по местата.

— И все пак трябва да е доста неприятно да стоиш без ток.

Стийл поклати глава.

— Те постоянно претоварват бушоните с мощните си аудиосистеми и ненужни уреди. Електронни бавачки, защото майките са твърде мързеливи, за да се надигнат от фотьойлите, специални блендери за бебешки храни...

Лейнг едва изчака да се разделят, почти съжалявайки за новооткритата солидарност със своя съсед. По някаква причина присъствието на Стийл го притесняваше и той не за първи път се

упрекна, задето не бе купил апартамент над 30-ия етаж. Високоскоростните асансьори бяха истинска благословия.

— Аз пък нямам нищо против децата в блока — отбеляза, когато слязоха на 25-ия етаж.

Зъболекарят вкопчи лакътя му в изненадващо здрава хватка и се усмихна окуражително, показвайки уста като миниатюрна катедрала от полирана слонова кост.

— Повярвай ми, Лейнг. Знам им и кътните зъбки.

* * *

Осъдителният тон на гласа му, описващ сякаш безотговорна шайка незаконни имигранти, а не собствените им заможни съседи, дойде като изненада за Лейнг. Той познаваше бегло неколцина от обитателите на деветия етаж, сред които една социоложка, приятелка на Шарлът Мелвил, и един авиодиспечер, свирещ в струнно трио заедно с двама свои познати от 25-ия етаж — фин и забавен човек, с когото Лейнг често разговаряше, щом го срещнеше с виолончелото му в асансьора. Но разстоянието водеше до отчуждаване.

Степента, до която бе достигнало разделението, му бе демонстрирана нагледно още същата вечер. Той се качи с асансьора до 40-ия етаж, за да вземе Антъни Роял за партията скуош. Както обикновено, пристигна десетина минути по-рано, за да поизлезе на покрива. Впечатляващата гледка на бетонния ландшафт го изпълваше с противоречиви чувства. Част от очарованието ѝ твърде явно се криеше във факта, че е построена не за човека, а за неговото отсъствие.

Лейнг се облегна на парапета, потръпвайки приятно в спортния си екип, и заслони очи от силните въздушни течения, които се издигаха покрай лицето на небостъргача. Модернистичните покриви на околните сгради, извитите пътни платна и правоъгълните окачени фасади оформяха интригуваща смесица от геометрии — не толкова обитаема архитектура, както му се струваше, а по-скоро несъзнателна диаграма на мистериозен психичен феномен.

Петнайсетина метра вляво от него течеше коктейл. Две дълги маси, застлани с бели покривки, бяха отрупани от подноси с хапки и стъклени чаши, а зад импровизиран бар един сервитьор наливаше

питиета. Около трийсет официално облечени гости разговаряха на малки групички. В продължение на няколко минути Лейнг не им обръщаше внимание, почуквайки разсеяно с калъфа на ракетата си по парапета, но нещо в напрегнатия, твърде оживен тон на гласовете го накара да се обърне. Доста погледи бяха насочени към него и той изведнъж се почувства уверен, че е обект на обсъжданията. Също цялото парти се бе преместило по-близо, така че сега първите гости се намираха едва на няколко крачки от него. Всички бяха обитатели на най-горните три етажа. Още по-необичайна бе стриктната официалност на облеклото им. Никога досега Лейнг не бе виждал участниците в партитата, които се провеждаха в сградата, да носят друго, освен ежедневни дрехи — и все пак тук мъжете бяха издокарани в смокинги и черни папийонки, а жените — в дълги до пода вечерни рокли. И всички се държаха някак целенасочено, сякаш се намираха не на забава, а на работно съвещание.

Почти на една ръка разстояние, към него настъпваше безупречната фигура на богат търговец на произведения на изкуството, а лъскавите му ревери се издуваха като ковашки мехове. От двете страни го съпровождаха две дами на средна възраст — съпруги на спекулант на фондовата борса и на моден фотограф, — които се взираха презрително в белите му шорти и маратонки.

Той вдигна сака и ракетата и понечи да си тръгне, но пътят му към стълбището бе преграден от хората наоколо. Всички присъстващи на коктейла се бяха стекли към него, оставяйки келнера да стърчи самотен край бара и масите.

Лейнг се облегна на парапета и за пръв път си даде сметка за огромното разстояние, което го делеше от земята долу. Бе заобиколен от тежко дишаща група свои съкооператори толкова плътно, че можеше да подуши скъпите им парфюми и одеколони. Изпита любопитство какво точно смятат да правят, но същевременно осъзна, че всеки момент може да се разрази неконтролируемо насилие.

— Доктор Лейнг... Дами, дали бихте освободили доктора? — разнесе се в последния миг утешителният глас на мъж с изкусни ръце и мека походка. Беше бижутерът, на чиято истерична съпруга бе оказал кратка помощ по време на спирането на тока. Докато двамата се поздравяваха, гостите небрежно се разпръснаха като група статисти,

прехвърлени към друга сцена, и без повече да му обръщат внимание, се заловиха със своите напитки и хапки.

— Май извадихте късмет, че се появих? — Бижутерът се взираше в Лейнг, сякаш озадачен от присъствието му в тези частни владения. — Вероятно сте тук за партията скуош с Антъни Роял? Боя се, че той реши да я отмени. — Той поклати глава и добави повече на себе си, отколкото на него: — Жена ми също трябваше да дойде. Но след онази ужасяваща случка... те се държаха с нея като животни.

Леко разтреперан, Лейнг го придружи до стълбището, като хвърли сетен поглед към партито, с неговите изискани гости. Не беше сигурен дали не се е заблудил относно неминуемата атака срещу себе си. В крайна сметка какво толкова можеха да му сторят — нима щяха да го блъснат през парапета?

Докато размишляваше върху това, забеляза познатата фигура на светлокос мъж в бяла куртка за сафари, облеганата с една ръка върху машината за упражнения зад прозореца на мезонета, издигащ се в северния край на покрива. В краката му лежеше великолепна немска овчарка, без съмнение най-расовото куче в целия небостъргач. Без да прави опит да се прикрие, Антъни Роял наблюдаваше Лейнг с умислен взор. Както винаги, изражението му бе странна смесица от арогантност и предпазливост, сякаш добре си даваше сметка за всички вградени дефекти на огромната сграда, за чието проектиране бе спомогнал, но бе решен твърдо да устоява на всяка критика, дори с цената на театрални похвати като овчарката и бялото си ловджийско яке. Макар да бе прехвърлил петдесетте, светлата му, дълга до раменете коса го правеше да изглежда неестествено млад, сякаш разределеният въздух в тези висини по някакъв начин го предпазваше от естествените процеси на стареенето. Изпитото му чело, още носещо белезите от катастрофата, бе леко наклонено настрани, като че искаше да се увери дали експериментът, който дълго е подготвял, най-сетне е на път да сработи.

Теглен за лакътя от бижутера, Лейнг му махна за поздрав, но Роял не отговори. Защо поне не бе отменил играта по телефона? За момент Лейнг заподозря, че Роял нарочно го е оставил да се качи на покрива, за да види какви ще са реакциите и поведението на гостите.

* * *

На следващата сутрин Лейнг се събуди рано, пълен с енергия. Чувстваше се добре отпочинал и с бистра глава, но без сам да знае защо, реши да си вземе почивен ден. Точно в девет, след като бе крачил два часа из стаята, се обади на секретарката в медицинския факултет и отложи часовете си за следобеда. Когато тя изрази съчувствие заради неразположението му, той побърза да я опровергае.

— Всичко е наред, не съм болен. Просто изскочи нещо важно.

Какво важно бе изскочило? Озадачен от собственото си поведение, Лейнг продължи да снове из тесния апартамент. Шарлът Мелвил също си бе у дома — облечена за работа, в делови костюм, но явно без намерение да излиза. Тя го покани на кафе, но когато час по-късно той влезе у тях, разсеяно му поднесе чаша шери. Посещението, както скоро стана ясно, бе само претекст, за да прегледа сина й. Момчето си играеше в стаята, но според Шарлът не се чувстваше достатъчно добре, за да слезе на училище до десетия етаж. Като за капак, младата балдъза на пилота от първия етаж също отказала да се грижи за него през деня.

— Истинска досада, тя обикновено сама напирала да го гледа. Разчитам на нея от месеци. Звучеше много странно по телефона, сякаш нещо увърташе...

Лейнг кимна съчувствено, чудейки се дали доброволно да не предложи услугите си на детегледачка. Но в тона на Шарлът нямаше и намек за това. След като поигра с детето, той установи, че всъщност му няма абсолютно нищо. Палаво както обикновено, то попита майка си дали може следобед да слезе в занималнята на третия етаж. Тя, без да се замисля, му отказа. Лейнг я наблюдаваше с нарастващ интерес. Подобно на него самия, Шарлът очакваше нещо да се случи.

* * *

Не се наложи да чакат дълго. Още в ранния следобед между съперническите етажи се разрази нова серия провокации, задействайки дремещата машина на разкол и враждебност. Инцидентите бяха

тривиални, но Лейнг вече знаеше, че те са само отражение на дълбоко вкоренените антагонизми, избиващи във все повече точки на живота в небостъргача. Поводите бяха обичайни — оплаквания относно шума, ползването на съоръженията в сградата, заяждания заради разположението на апартаментите (тези по-далеч от асансьорните шахти и въздуховодите бяха спасени от непрестанното им боботене). Съществуваше дори дребнава завист заради по-красивите жени, които се предполагаше, че обитават горните етажи — широко разпространено убеждение, което Лейнг често се забавляваше да проверява. По време на спирането на тока осемнайсетгодишната съпруга на един моден фотограф от 38-ия етаж бе нападната във фризьорския салон от непозната жена. Вероятно в акт на отмъщение, три стюардеси от втория етаж пък бяха блъскани и малтретирани от група мародерстващи матрони от горните етажи, водени от плещестата съпруга на бижутера.

Удобно разположен на балкона на Шарлът, Лейнг наблюдаваше развоя на събитията. В компанията на красива жена и с питие в ръка, изпитваше приятна възбуда. Под тях, на деветия етаж, с пълна сила се вихреше детско парти. Родителите не правеха никакъв опит да обуздаят чедата си, дори ги поощряваха да вдигат колкото се може повече шум. След около половин час, подгрени от непрестанния приток на алкохол, решиха сами да поемат инициативата. Шарлът се смееше с глас, гледайки как през парапета се леят безалкохолни и плискат по покривите и стъклата на скъпите лимузини и спортни купета, паркирани на първите редове.

Оживената веселба се наблюдаваше от стотици зрители, излезли по терасите. За да не се посрамят пред публиката, родителите ставаха все по-разюздани. Ситуацията скоро излезе изпод контрол. Пияни деца се клатушкаха безпомощно напред-назад. Високо над тях, на 37-ия етаж, една адвокатка започна да крещи яростно, разгневена от щетите по откритата си спортна кола, чиито черни кожени седалки бяха целите покрити от топящ се сладолед.

Цареше същинска карнавална атмосфера. Това поне бе някаква промяна, помисли си Лейнг, на фона на вечно скованите междусъседски отношения. Неспособни да се удържат, двамата с Шарлът се присъединиха към смеха и овациите, сякаш бяха публика в импровизиран аматьорски цирк.

Тази вечер се състояха удивителен брой партита. Те обичайно се провеждаха само през уикендите, но сега, макар да бе едва сряда, всеки изглеждаше ангажиран в една или друга веселба. Телефоните звъняха непрестанно и Шарлът и Лейнг получиха покани за не помалко от шест различни купона.

— Трябва да си оправя прическата. — Шарлът го улови за ръка, почти като в прегръдка. — Какво точно празнуваме?

Въпросът го учуди и той я притегли закрилнически към себе си.

— Един господ знае. Но не е нищо, свързано с игри и забави.

Ричард Уайлдър също бе сред кандидат-домакините, но те единодушно му отказаха.

— Защо всъщност не приехме? — попита тя, още с ръка върху слушалката. — А и той сякаш не очакваше друг отговор.

— Семейство Уайлдър живеят на втория етаж — поясни Лейнг. — Нещата там може доста да загрубеят...

— Робърт, не бива да обобщаваме така.

Докато тя говореше, телевизорът зад гърба ѝ предаваше репортаж за затворнически бунт. Звукът бе намален и между краката ѝ потрепваха безмълвните образи на промъкващи се пазачи и полицаи и на барикадирани килии. На връщане към своя апартамент Лейнг обърна внимание, че всички гледат телевизорите си без звук. За първи път вратите бяха оставени открити и по екраните се виждаха все същите картини, докато хората влизаха и излизаха отвсякъде като у дома си.

Тези интимности обаче се простираха само в границите на всеки отделен етаж. Отвъд тях поляризацията на сградата набираше сила. Лейнг откри, че запасите му от напитки са привършили, и взе асансьора до мола на десетия етаж. Както и очакваше, търсенето на алкохол бе в разгара си и пред магазина се виеха дълги опашки от нетърпеливи клиенти. Той забеляза сестра си близо до касите и я помоли да вземе и неговите покупки. Тя без колебание му отказа, след което продължи енергичното си порицание на щуротиите от следобеда. Явно по някакъв начин го държеше отговорен за тях, асоциираше го с Ричард Уайлдър и неговите хулигани.

Докато чакаше да му дойде редът, Лейнг забеляза нещо, наподобяващо наказателна акция на жителите от горните етажи. Голяма група от тях пристигна във войнствено настроение и влезе в

басейна, където започна боричкане във водата, пиене на шампанско върху надуваеми дюшеци и пръскане на хората, излизаци от съблекалните. Сред тях беше и собственичката на удавената афганска хрътка. Възрастният спасител направи неуверен опит да ги усмири, но бързо се отказа и се оттегли в кабинката си зад трамплините.

Асансьорите бяха изпълнени с агресивно побутване и ръчкане с лакти. Пътниците натискаха бутоните както им попадне и шахтите кънтяха от блъскането по вратите на чакащите по етажите. Мъчейки се да стигнат до своето парти на 27-ия етаж, Лейнг и Шарлът бяха повикани на третия, където се озоваха в компанията на трима пияни пилоти. С бутилки в ръце, те вече от половин час се опитваха да се качат на десетия етаж. Единият от тях прегърна свойски Шарлът през кръста и почти успя да я завлече в малкия киносалон до училището. Той по принцип бе предназначен за детски прожекции, но сега излъчваше частна програма от порнографски филми, един от които очевидно заснет в сградата, с наети на място изпълнители.

Домакин на партито на 27-ия етаж бе Ейдриън Талбът, леко женствен, но инак симпатичен психиатър от медицинския факултет. За първи път през този ден Лейнг започна да се отпуска. Веднага му направи впечатление, че всички гости са от околните апартаменти. Лицата и гласовете им бяха успокояващо познати. В известен смисъл, както сам отбеляза пред Талбът, те бяха като жители на едно село.

— По-скоро членове на един клан — отвърна Талбът. — Населението на този блок съвсем не е така хомогенно, както изглежда на пръв поглед. Скоро ще отказваме дори да говорим с някой извън своя анклав. Впрочем — добави той, обръщайки се към компанията — днес ми счупиха предното стъкло с една хвърлена бутилка. Дали ще мога да си преместя колата при вашите?

Като квалифициран медик, Талбът имаше право да паркира в непосредствена близост до сградата. Самият Лейнг, вероятно предусетил рисковете на подобна привилегия, никога не се бе възползвал от нея. Молбата на психиатъра получи незабавно одобрение от присъстващите — никой член на клана не можеше да отхвърли подобен апел за солидарност.

Купонът пожъна небивал успех. За разлика от повечето сбирки в сградата, на които благовъзпитаните гости просто висяха наоколо, разменяйки професионални клюки, след което неусетно се изнизваха,

тук цареше неподправена приповдигнатост, атмосфера на истинска възбуда. До половин час всички жени бяха пияни — мярка, която Лейнг открай време ползваше, за да преценява настроението на партитата.

Когато направи комплимент на Талбът по този повод, психиатърът отвърна уклончиво.

— Вярно, във въздуха витае нещо, но дали то е свързано със светла радост и любов към ближния? По-скоро обратното, бих казал.

— Не си ли притеснен?

— По-малко, от колкото би следвало, но по някаква причина това май важи за всички ни.

Дружески разменените реплики дойдоха като предупреждение за Лейнг. Той се вслуша в разговорите наоколо и остана поразен от пълния размах на антагонизма, от враждебността, насочена към хората, живеещи в други части на небостъргача. Злонамереният хумор, охотата, с която се приемаше всяка пиперлива история за мързела и простотията на обитателите от долните етажи и за арогантността на онези от горните, имаха цялата острота на расова омраза.

Но точно както бе изтъкнал Талбът, това не го притесняваше особено. Той дори изпитваше грубовата наслада да се присъединява към разговорите и да гледа как обичайно предпазливата Шарлът Мелвил обръща чашките една подир друга. Алкохолът поне бе средство, което можеше да спомогне за близостта им.

И все пак в края на партито пред вратата на асансьора на 27-ия етаж се случи дребен, но неприятен инцидент. Вече минаваше десет часа, но цялата сграда бе обхваната от оживление. Хора влизаха и излизаха от апартаментите, викаха по стълбищата като деца, отказващи да си легнат. Объркани от непрестанното натискане на бутоните, асансьорите бяха блокирали и тълпи от нетърпеливи пътници изпълваха фойетата. Макар следващата дестинация на гостите на Талбът да бе съвсем близо — купон при един съставител на речници от 26-ия етаж, те категорично отказваха да слязат пеша. Дори Шарлът, опряла се с щастливо и пламнало лице на ръката на Лейнг, се присъедини към общата еуфория и взе да думка с корави юмручета по вратата на асансьора.

Когато той най-сетне пристигна, вратите се отвориха, разкривайки самотната, кльощава фигура на една неврастенична млада

масажистка, която живееше с майка си на петия етаж. Лейнг незабавно я разпозна като една от „бродягите“, с които изобилстваше небостъргачът — отегчени домакини и неомъжени жени, които прекарваха голяма част от времето си във возене по асансьорите и кръстосване на дългите коридори на огромната сграда, мигрирайки до безкрайност в търсене на промяна или вълнуващо преживяване.

Разтревожена от пияната тълпа, напиреща насреща ѝ, масажистката излезе от унеса си и натисна наслуки един бутон. Олюляващите се гости нададоха дружни викове и насмешки, за секунди я измъкнаха от кабината и я подложиха на закачлив разпит. Превъзбудената съпруга на един статистик дори кресна на злощастното момиче с пронизителен глас, пресегна се през първата редица инквизитори и ѝ зашлеви шамар.

Лейнг се отдели от Шарлът и пристъпи напред. Настроението на компанията, макар и неприятно, трудно можеше да се вземе на сериозно. Съседите му наподобяваха група неопитни статисти, играещи сцена на линчуване.

— Ела, ще те изпратя до стълбището. — Той прегърна масажистката през крехките рамене и се опита да я отведе, но бе възпрян от хор недоволни викове. Жените сред гостите зарязаха половинките си и започнаха да налагат момичето където сварят. Лейнг се предаде, отстъпи назад и остана да гледа как жертвата преминава през мелачката от юмруци, преди най-сетне да бъде оставена да изчезне надолу по стълбите. Рицарският порив и здравият му разум не можеха да се мерят с тази шайка от ангели отмъстителки на средна възраст. През ума му се стрелна дори мисълта, че е по-добре да внимава, ако не иска съпругата на някой борсов посредник да го скопи със същата ловкост, с която реже банан за плодова салата.

Нощта премина шумно, с постоянно движение по коридорите, викове, звън на счупено стъкло и звуци от усилен докрай уредби, носещи се в тъмния въздух.

3. ПЪРВА СМЪРТ

Безоблачното небе се простираше пусто и оцъклено над бетонните стени и площади на жилищния комплекс. Призори, след обърканата нощ, Лейнг излезе на балкона и погледна надолу към смълчаните паркинги. На повече от половин километър на юг реката следваше обичайното си течение откъм града, но той продължи да се взира в пейзажа, очаквайки в него да са настъпили някакви радикални промени. Загърнат в хавлиения халат, предпазливо разтри натъртените си рамене. Макар на момента да не го бе осъзнал, партитата бяха изпълнени с осезаема доза физическо насилие. Пръстите му докосваха чувствителната кожа и мускулатурата под нея, сякаш в търсене на другия му „аз“ — онова на физиолога, нанесъл се в тиха гарсонiera в скъпия жилищен блок шест месеца по-рано. Всичко бе започнало да излиза изпод контрол. Обезпокоен от неспирния шум, той бе спал не повече от час. Макар сега сградата да тънеше в тишина, последният от стотината купони бе свършил едва преди броени минути.

Далеч под него предните редици от паркирани коли бяха нашарени с петна от счупени яйца, вино и сладолед. Поне дузина предни стъкла бяха счупени от хвърлени бутилки. Дори в този ранен час двайсетина от живущите стояха по балконите си, взирайки се в пораженията в подножието на бетонната планина.

Лейнг разсеяно се залови да приготвя закуска, наливайки останалото в кафеарката студено кафе. Трябваше му усилие, за да си припомни, че тази сутрин има занятия в медицинския факултет. Вниманието му бе изцяло приковано върху събитията, развили се в блока, сякаш тази огромна постройка съществуваше единствено в главата му и щеше да изчезне, ако спре да мисли за нея. Докато оглеждаше в кухненското огледало изцапаните си с вино ръце и небръснатото, но изненадващо свежо лице, опита да подреди мислите си. Смуцаващият образ на групата жени на средна възраст, налагащи младата масажистка, отместваше цялата реалност около него в една друга плоскост. Той дори не си даваше сметка доколко собствената му

реакция — чевръстият начин, по който се бе отстранил от пътя им — обобщава развоя на събитията.

В осем часа Лейнг излезе за работа. Подът на асансьора бе заринат от счупени стъкла и бирени кутийки. Част от таблото с бутоните бе откършена, явно в опит да се попречи на живущите от подолните етажи да ползват кабината. Докато прекосяваше паркинга, той хвърли поглед назад към небостъргача с усещането, че част от съзнанието му остава там. Когато стигна във факултета, тръгна по празните коридори, възстановявайки с усилие разположението на кабинетите и аудиториите. Влезе в една от залите за дисекции на отдела по анатомия и тръгна покрай редиците поцинковани маси, вирайки се в частично разчленените трупове. Постъпателната ампутация на крайници и гръдни кошове, на глави и кореми от екипите студенти, които до края на срока щяха да сведат всяко от телата до купчина кости с погребално етикетче, напълно съответстваше на разпада на света около небостъргача.

В течение на деня, докато водеше класовете и обядваше с колегите си в столовата, Лейнг не преставаше да мисли за жилищния блок, тази кутия на Пандора, чиито хиляди капаци един по един се отваряха навътре. Мина му през ума, че доминиращите обитатели на сградата, онези, които най-сполучливо се бяха адаптирали към съществуването в нея, всъщност не са буйните пилоти и филмови техники от долните етажи, нито обитаващите висините данъчни консултанти със своите злонравни, агресивни съпруги. Макар на пръв поглед тези хора да провокираха цялата враждебност и напрежение, същинските виновници бяха тихите и сдържани жители, като зъбния хирург Стийл и неговата жена. Това бе нов социален тип, създаден от високото строителство и приспособен към неговите изисквания — хладен, неемоционален, неподатлив на психологически натиск, виреещ като еволюирал механичен вид в неутрална атмосфера. Това бе индивидът, задоволяващ се да не прави нищо, освен да седи в безбожно скъпия си апартамент, да гледа телевизия с намален звук и да чака съседите му да допуснат грешка.

Дали скорошните инциденти не представляваха сетен опит за бунт от страна на Уайлдър и пилотите от авиолиниите срещу тази неумолима логика? За съжаление, те нямаха шансове за успех именно защото опонентите им бяха хора, доволни от живота в небостъргача,

хора, които нямаха особени възражения спрямо безличния пейзаж от стомана и бетон, не се притесняваха от навлизането в личния им живот на правителствени агенции и на организации за обработка на данни — нещо повече, дори приветстваха тези невидими вмешателства и ги ползваха за свои собствени цели. Те бяха първите, усвоили новия вид съществуване от края на двайсети век. Вирееха от бързия оборот на познанствата, от липсата на ангажираност към околните, от пълната самодостатъчност на един живот, в който, след като не се нуждаеха от нищо, никога не оставаха разочаровани.

Съответно техните действителни нужди навярно щяха да се проявят по-късно. Колкото по-сух и безчувствен ставаше животът в небостъргача, толкова по-богати възможности предлагаше. Със самата си ефективност сградата поемаше върху себе си функцията да поддържа социалната структура. За първи път тя премахваше нуждата от потискане на антисоциалното поведение и ги оставяше свободни да изследват всяко свое отклонение или своенравен импулс. Именно в тези области щяха да се осъществят най-важните и интересни аспекти от съществуването им. Скрити на сигурно в черупката на блока, като пътници на борда на автоматично пилотиран лайнер, те можеха да се държат по всеки начин, който пожелаят, да изследват най-тъмните кътчета на съзнанието си. В много отношения небостъргачът бе модел на всичко, което технологиите бяха постигнали, за да направят възможна изявата на истински „свободната“ психопатология.

* * *

През дългия следобед Лейнг спа в офиса си в очакване на момента, когато можеше да напусне факултета и да се прибере у дома. Когато той най-сетне настъпи, подкара с висока скорост покрай полузавършеното телевизионно студио, но бе задържан за пет минути от дълга колона бетоновози, влизащи в строителния обект. Именно тук Антъни Роял бе ранен в своята катастрофа с маневриращ на заден ход булдозер. Лейнг често си мислеше колко е иронично — а също така типично за противоречивата натура на Роял, — че той не само бе станал първата жертва на автопроизшествие в квартала, но и сам бе проектирал мястото на злополуката си.

Подразнен от забавянето, Лейнг барабанеше с пръсти по волана. По някаква причина бе убеден, че в негово отсъствие се случват важни събития. И действително, когато към шест часа достигна жилищния блок, научи, че са се случили цяла поредица нови инциденти. След като се преоблече, се отби при Шарлът Мелвил за по едно питие. Тя се бе прибрала от рекламната агенция още към обяд, разтревожена за сина си.

— Не ми се щеше да го оставям сам тук, детегледачките са толкова ненадеждни. — Тя сипа уиски в чашите им, жестикулирайки с бутилката така, сякаш се канеше да я метне през балкона. — Робърт, какво става тук? Сякаш сме във военна зона. Вече дори ме е страх да се кача в асансьора.

— Нещата не са чак толкова зле, Шарлът — чу се да произнеса той. — Няма повод за притеснения.

Наистина ли вярваше, че животът продължава да тече гладко? Въпреки уверения си тон не можеше да не признае, че каталогът от безредици и провокации бе твърде дълъг за един-единствен следобед. Две поредни групи деца от долните етажи не бяха допуснати до скулптурната градина на покрива. Тази оградена конструкция, оборудвана с люлки, въртележки и катерушки, бе специално проектирана от Антъни Роял за забавление на невръстните обитатели на блока. Сега обаче портата ѝ бе заключена с катинар, а малчуганите, появили се наоколо, биваха прогонвани. Междувременно, няколко дами от горните етажи се бяха оплакали от тормоз в асансьорите, а други живущи, излизайки сутринта за работа, бяха заварили гумите на колите си срязани. В класните стаи на началното училище на десетия етаж бяха проникнали вандали и изпокъсали материалите, разлепени по стените. Фоайетата на пет от по-ниските етажи бяха осъмнали мистериозно зацапани от кучешки екскременти, които обитателите им на свой ред бяха събрали и изсипали в експресните асансьори за горните нива.

Когато Лейнг се изсмя на всичко това, Шарлът го потупа по лакътя, сякаш се мъчеше да го събуди.

— Робърт! Трябва да приемеш нещата сериозно!

— Правя го.

— Не, ти си като в някакъв... транс!

Лейнг я погледна, давайки си внезапно сметка, че тази симпатична и интелигентна жена пропуска най-същественото. Прегърна я и не остана учуден от яростния начин, по който тя се вкопчи в него. Без да обръща внимание на малкия си син, който се опитваше да отвори кухненската врата, Шарлът я затисна с гръб и придърпа Лейнг към себе си, мацкайки тялото му, сякаш да се увери, че е останало поне едно нещо, върху чиято форма може да влияе.

Около час чакаха сина ѝ да заспи и през цялото време ръцете ѝ не се отделиха от него. Но дори преди да седнат заедно върху нейното легло, той знаеше, че следвайки парадоксалната логика на небостъргача, връзката им по-скоро ще приключи, отколкото да започне с първия сексуален акт. Той щеше да ги отдалечи един от друг, а не да ги събере. По силата на същия парадокс, грижата и обичта, които изпитваше към нея, докато лежаха върху тесния матрак, изглеждаха по-скоро безсърдечни, отколкото нежни, именно защото тези емоции не бяха свързани с реалността на света около тях. Знаците на истинската привързаност, които би следвало да си разменят, тук бяха направени от много по-несигурните материали на еротиката и перверзността.

Когато тя заспа в ранния вечерен сумрак, Лейнг се измъкна тихо от апартамента и се впусна в търсене на своите нови приятели.

* * *

Отвън, по коридорите и фойетата пред асансьорите, стояха десетки хора. Лейнг се придвижваше от една група към друга, вслушвайки се в разговорите, които водеха. Тези неформални сбирки скоро щяха да добият почти официалния статут на форуми, на които живущите да дават гласност на своите мнения и проблеми. Правеше впечатление, че повечето им оплаквания са насочени не срещу самата сграда, а срещу техните съседи. За неефективността и спиранията на асансьорите се виняха не архитектите и проектантите, а живущите от горните и долните етажи.

Шахтата за боклук, която Лейнг споделяше със семейство Стийл, отново беше задръстена. Той опита да телефонира на домоуправителя, но бедният човек бездруго бе затрупан от жалби и искания от

всевъзможен вид. Няколко от служителите му бяха напуснали, а силите на останалите бяха посветени на това да държат асансьорите в изправност и да се опитват да възстановят електрозахранването на деветия етаж.

Лейнг събра каквито инструменти имаше подръка и излезе в коридора, за да отпусне шахтата сам. Стийл незабавно му се притече на помощ със сложен прибор за рязане с множество сгъваеми остриета. Докато двамата мъже се трудеха рамо до рамо да разхлабят смачканата на топка брокатена завеса, задържаща цяла колона от пресовани кухненски отпадъци, Стийл дружелюбно забавляваше Лейнг с описания на обитателите от горните и долните нива, отговорни за задръстването на съоръжението.

— Направо е поразително какви неща изхвърлят тези хора — му съобщи поверително. — Положително не от вида, който човек би очаквал да открие в една жилищна сграда. Предмети, които по-скоро биха заинтересували нравствената полиция. Собственичката на салона от 33-ия етаж, да речем, или пък двете тъй наречени лаборантки от 22-ия. Странни млади жени, дори за наши дни...

Лейнг откри, че донякъде е съгласен. Колкото и дребнаво да звучаха подобни оплаквания, живеещата на 33-ия етаж собственичка на фризьорския салон действително постоянно ремонтиреше апартамента си и тъпчеше в шахтата не само стари парцали, но дори и цели дребни мебели.

Боклукът най-сетне пропадна надолу като шумна, мазна лавина. Стийл изправи гръб и улови Лейнг под ръка, предпазвайки го да не настъпи една празна бирена кутийка, търкаляща се по пода на коридора.

— И все пак несъмнено всички носим вина — чувам, че хората по долните етажи дори оставяли торби с отпадъци пред вратите на апартаментите си. А сега защо не се отбиеш да пийнем по чашка? Жена ми постоянно пита за теб.

Въпреки скорошната им конфронтация, Лейнг прие без особени скрупули. На фона на общия климат на единение, дребните вражди бързо се стопяваха. Госпожа Стийл, с безупречно направена прическа, запърха при вида му с широката усмивка на съдържателка на бардак, посрещаща първия си клиент. Дори му направи комплимент за избора на музиката, която можеше да чува през зле изолираните стени. Лейнг

слушаше нейното енергично описание на упадъка, в който се намираше сградата — постоянните аварии, вандалствата в асансьорите и в съблекалните на басейна на десетия етаж. Тя говореше за небостъргача така, сякаш той бе някакво огромно одушевено присъствие, дебнещо мрачно над тях и властно направляващо развоя на събитията. И това сравнение не бе съвсем неуместно — асансьорите, носещи се нагоре и надолу в дългите си шахти, наподобяваха бутала в камерите на механично сърце. Обитателите, сновящи по коридорите, бяха кръвните клетки в мрежа от артерии, а светлините в апартаментите им — импулси на мозъчни неврони.

Лейнг отправи взор през мрака към ярко проблясващата фасада на съседния небостъргач, почти без да забелязва новите гости, които пристигнаха и се настаниха наоколо — телевизионният водещ Пол Кросланд и една червенокоса филмова критичка на име Еленор Пауъл. Последната пиеше доста и Лейнг често я засичаше да се вози нагоре-надолу в асансьорите в объркани опити да открие изход от сградата.

Кросланд се бе превърнал в неформален лидер на техния клан — местно ядро, съставено от обитателите на трийсетина апартамента от 25-ия, 26-ия и 27-ия етаж. Всички заедно, те планираха да слязат на следващия ден до супермаркета в мола, подобно на доброволен отряд, тръгнал на експедиция за провизии из размирнен град.

Разположена на дивана, Еленор Пауъл гледаше Кросланд с премрежени очи, докато той, в цветистия стил на обигран говорител, описваше предложенията си за безопасността на техните жилища. От време на време тя протягаше ръка, сякаш да настрои образа му върху екрана — да регулира цветовата гама на месестите му бузи или може би силата на гласа.

— Твоят апартамент е непосредствено до фоайето с асансьорите, нали? — попита я Лейнг. — Няма да е зле да го барикадираш.

— И през ум не ми минава. Дори оставям вратата широко отворена — отвърна тя и в отговор на озадачения му израз добави: — Защо да развалям забавата?

— Значи, смяташ, че тайно се наслаждаваме на случващото се?

— А не е ли така, докторе? Кой го е грижа за блокиралите асансьори при това чувство за сплотеност? За първи път, откак сме били тригодишни, можем да правим каквото си щем без абсолютно никакви последствия. Доста е интересно, като се замисли човек...

— Нещо май не е наред с климатичната инсталация — каза Лейнг, когато тя се притисна към него, облягайки глава на рамото му. — На балкона сигурно ще е по-прохладно.

— Добре тогава, вдигай ме оттук — улови чантата си тя. — Хитър развратник си ти, докторе.

Тъкмо бяха достигнали френските прозорци, когато високо над тях се разнесе същинска експлозия от счупено стъкло. Остри късове се посипаха като кинжали в нощния въздух. Голям, неугледен предмет прелетя край тях, на не повече от пет-шест метра от балкона. Стресната, Еленор залитна срещу Лейнг. Докато възвръщаха равновесието си, отдолу се чу рязък металически удар, почти като от автомобилна катастрофа. После за кратко всичко замря — първата истинска тишина, даде си сметка Лейнг, настъпвала в сградата от дни насам.

Всички се скупчиха на балкона. Кросланд и Стийл се бяха сграбчили за раменете, сякаш всеки искаше да възпре другия да не скочи през перилата. Избутан в ъгъла, Лейнг видя собствения си празен балкон на пет метра встрани и в един абсурден момент се зачуди дали жертвата не е самият той. Навред около тях хора с чаши в ръка протягаха вратове и се взираха в тъмнината.

Ниско долу, забито в сплескания таван на една от колите в първия ред, лежеше тялото на мъж във вечерно облекло. Еленор Пауъл, бледа като тебешир, се извърна с олюляване и влезе обратно в апартамента. Лейнг стоеше вкопчен в металния парапет, едновременно потресен и възбуден. Почти всички балкони по огромната фасада на небостъргача вече бяха заети от зрители, като ложите на колосална опера под открито небе.

Никой не приближаваше до разбитата кола и трупа, проснат върху покрива ѝ. При вида на разцепения смокинг и малките лачени обувки, Лейнг без труд разпозна мъртвеца. Беше бижутерът от 40-ия етаж. Очилата му с кръгли рамки се търкаляха край предната гума на автомобила, а непокътнатите им стъкла отразяваха бляскавите светлини на жилищната сграда.

4. НАГОРЕ!

През седмицата след смъртта на бижутера, събитията се развиваха бързо и във все по-обезпокоителна насока. Ричард Уайлдър, живущ двайсет и четири етажа под доктор Лейнг и поради това далеч по-силно изложен на генерираните напрежения, бе сред първите, осъзнали мащаба на настъпващите промени.

Уайлдър бе прекарал три дни извън града, зает да заснема сцени за нов документален филм, посветен на размириците в заведенията за лишаване от свобода. Бунтът в голям провинциален затвор, широко отразен от пресата и телевизията, му бе дал възможност да се сдобие с ценни кадри по темата. Той се прибра у дома в ранния следобед. Преди това бе телефонирал всяка вечер от хотела на съпругата си Хелън и я бе разпитвал подробно за ситуацията в блока. Тя не споделяше никакви конкретни оплаквания, но въпреки това уклончивият ѝ тон го притесняваше.

След като спря колата, той блъсна вратата с крак и измъкна тежкото си тяло иззад волана. От мястото си в края на паркинга огледа внимателно обстановката. Всичко сякаш изглеждаше нормално. Стотиците возила бяха строени в акуратни редици. Безбройните балкони се извисяваха под ясната слънчева светлина, растенията вирееха в своите саксии зад парапетите. За миг дори го бодна известно съжаление — убеден привърженик на директното действие, той се бе наслаждавал на сблъсъците от предната седмица, в които бе поставял на място агресивните си съседи, особено онези от най-горните етажи, които вгорчаваха живота на Хелън и двамата му синове.

Единствената нотка на дисонанс бе счупеният панорамен прозорец на 40-ия етаж, през който бе излетял злощастният бижутер. Небостъргачът бе увенчан с два мезонета — единият в северния край, принадлежащ на Антъни Роял, а другият, срещу него — на бижутера и неговата съпруга. Стъклото така и не бе сменено и звездообразният отвор напомни на Уайлдър някакъв тайнствен белег, подобен на

знаците върху фюзелажа на бойните самолети, с които асовете отбелязват бройката на свалените врагове.

Той извади куфара си от багажника, а след него и голяма чанта, пълна с подаръци за Хелън и момчетата. На задната седалка имаше ръчна кинокамера, с която възнамеряваше да започне заснемането на своя филм за небостъргача. Необяснимата смърт на бижутера само потвърждаваше отдавнашното му убеждение, че животът в огромната сграда задължително трябва да бъде документиран на лента — може би вземайки трагичния инцидент като отправна точка. Щастливо съвпадение бе, че и той самият обитаваше същия блок като мъртвеца — така материалът щеше да спечели от силния автобиографичен елемент. Щом полицейското разследване приключеше, делото щеше да премине към съда и незаличимата въпросителна на една печална известност щеше да се запечата завинаги върху грамадното общежитие, върху този висящ дворец, сеещ своите интриги и разруха.

Понесъл багажа в силните си ръце, Уайлдър пое пешком по дългия път към сградата. Собственият му апартамент бе разположен точно над авансцената на главния вход и той очакваше Хелън да се появи на балкона и да му помахва с ръка — една от малкото компенсации за това, че трябваше да паркира толкова далеч. Всички щори обаче бяха плътно спуснати.

Уайлдър забърза крачка, подминавайки последните строени возила. Внезапно илюзията за нормалност започна да се губи. Колите от най-предните три редици бяха засипани с отпадъци, а някога лъскавата им боя — нашарена от ивици и петна. Тротоарите около сградата тънеха в купища бутилки, консервени кутии и всевъзможна смет, сякаш целенасочено изсипвана отгоре.

Щом доближи асансьорите, установи, че два от тях са извън строя. Фоайето бе пусто и смълчано, сякаш всички жители се бяха изнесли. Офисът на домоуправителя бе затворен, а неразпределената поща образуваше камара на пода пред стъклените му врати. Върху отсрещната стена бе надраскано частично заличено послание — първото от дългата серия лозунги и апели, които един ден щяха да покрият всяка открита повърхност в зданието. Както и следваше да се очаква, тези графити отразяваха високия интелект и образованост на живущите. Въпреки цялото си остроумие обаче сложните акростихове, палиндроми^[1] и изискани цинизми, изпръскани със спрей по стените,

скоро щяха да се превърнат в разноцветна, неразгадаема плетеница, подобна на евтините тапети по обществени перални и туристически агенции, които всеки уважаващ себе си жител на небостъргача би презрял.

Уайлдър зачака нетърпеливо асансьорите, усещайки как гневът се надига в гърдите му. Отново и отново бучкаше с пръст бутоните за повикване, но никоя от кабините не откликваше на призива му. Всички те висяха някъде между 20-я и 30-я етаж, заети да извършват кратки курсове. Накрая грабна багажа в ръце и се упъти към стълбището. Когато достигна втория етаж, завари коридора тънещ в тъмнина и се спъна в голям найлонов чувал с боклук, препречил входа на жилището му.

Щом влезе в антрето, първото му впечатление бе, че Хелън е напуснала апартамента и е отвела децата със себе си. Щорите във всекидневната бяха спуснати, а климатикът — изключен. Дрехите и играчките на момчетата се въргаляха пръснати по пода.

Той отвори вратата на детската стая и видя синовете си заспали, дишащи тежко в застоялия въздух. Върху поднос между леглата им имаше остатъци от храна от предния ден.

Уайлдър се върна обратно и влезе в собствената си спалня. Едната щора бе леко повдигната и слънчевата светлина пресичаше белите стени в непрекъсната ивица. Това тревожно му напомни за килията, която бе снимал два дни по-рано в психиатричното крило на затвора. Хелън лежеше напълно облечена върху изрядно опънатото легло. Предполагайки, че е заспала, той опита да смекчи тежките си стъпки, но после забеляза, че очите ѝ го гледат безизразно.

— Ричард... всичко е наред — проговори спокойно тя. — Будна съм... всъщност още от вчера, когато ми звънна. Добре ли мина пътуването?

Тя понечи да се надигне, но Уайлдър удържа главата ѝ върху възглавницата.

— Момчетата... какво става тук?

— Нищо. — Тя го докосна по ръката и му отправи успокоителна усмивка. — Искаха да спят и аз ги оставих. И без това няма какво друго да правят, а нощем е твърде шумно. Съжалявам, задето вкъщи е такава бъркотия.

— Остави бъркотията. Защо не са на училище?

— Училището не работи... затворено е още откакто ти замина.

— И защо? — Раздразнен от пасивността на жена си, Уайлдър взе да свива и разпуска месестите си пръсти. — Хелън, не можеш да лежиш така по цял ден. Защо не ги заведе в градината на покрива? Или пък в басейна?

— Струва ми се, че те съществуват само в главата ми. Прекалено е трудно... — Тя посочи камерата на пода между краката му. — Това за какво ти е?

— Мисля да заснема малко материал... за небостъргача.

— Още един затворнически филм. — Хелън се усмихна без следа от хумор. — Мога да ти кажа откъде да започнеш.

Уайлдър улови лицето ѝ в длани, опипа фините кости, сякаш да се увери, че тази крехка арматура още е на мястото си. Все някак щеше да я ободри. Седем години по-рано, по време на запознанството им в една от частните телевизионни компании, тя бе самоуверена помощник-продуцентка, която по нищо не му отстъпваше с напереността и острия си език. Цялото им време заедно преминаваше или в леглото, или в караници. Сега, след съчетанието на двете деца и годината, прекарана в небостъргача, тя все повече се отдръпваше в себе си, маниакално вдадена в най-елементарните ангажименти около момчетата. Дори рецензиите за детски книжки, които пишеше, бяха част от същото това отстъпление.

Уайлдър ѝ донесе чашка от любимия ѝ сладък ликьор и взе да потърква мускулите на гърдите си, чудейки се какъв курс да предприеме. Онова, което отначало го радваше, а сега го тревожеше повече от всичко, бе, че тя изобщо не забелязваше забежките му с жени от сградата. Дори ако го видеше да говори с някоя от тях, просто подминаваше, повлякла момчетата подире си, сякаш не я беше грижа накъде ще избият своенравните му хормони. Някои от тези жени, като например телевизионната актриса, чиято хрътка бе удавил в басейна при спирането на тока, или сценаристката от горния етаж, дори ѝ бяха станали приятелки. Оказа се, че последната, сериозно момиче, което четеше Байрон на опашките в супермаркета, всъщност работи за независим продуцент на порнографски филми. За това веднъж делово го информира самата Хелън.

— Задълженията ѝ са да отбелязва точните сексуални пози между отделните сцени. Интересна професия — чудя се, какви ли са

нужните квалификации за нея?

Уайлдър остана шокиран от чутото. Поради някаква стеснителност така и не бе разпитал момичето с какво точно се занимава, но когато правеха любов в апартамента ѝ на третия етаж, действително бе изпитал смътното усещане, че тя автоматично запаметява всяка прегръдка или поза, тъй че ако той внезапно бъде повикан някъде, да може да продължи от същото място с друг любовник. Безкрайният набор от професионални поприща в небостъргача имаше и своите смущаващи аспекти.

Уайлдър наблюдаваше как жена му отпива от ликьора и масажираше слабите ѝ бедра в опит да я съживи.

— Хайде стига, Хелън. Изглеждаш така, сякаш е дошъл краят на света. Всичко ще си дойде на мястото, ще заведем момчетата на басейна...

— Тук има твърде много враждебност — поклати глава тя. — Винаги е съществувала, но сега започна да избива на повърхността. При това някои си го изкарват на децата, вероятно без сами да го съзнават. — Тя седна на ръба на леглото, докато Уайлдър се преобличаше, и се загледа към редицата небостъргачи, открояващи се на небосклона. — Всъщност мисля, че въпросът не е в хората, а в самата сграда...

— Да, знам. Но ще видиш, че след като разследването приключи, нещата ще утихнат. Най-малкото поради всеобщото чувство за вина.

— Кое разследване?

— На смъртта, разбира се. На нашия хвърковат бижутер. — Уайлдър взе камерата и свали сенника от обектива. — Ти разговаря ли с полицията?

— Не знам. Напоследък избягвам всички. — Тя се постара да си придаде по-бодро изражение и пристъпи към него. — Ричард... мислил си някога да продадем апартамента? Можем просто да се махнем оттук. Сериозно говоря.

— Хелън... — Уайлдър замлъкна за момент, гледайки стъписано дребната, решителна фигура на жена си. После свали ризата и панталоните си, сякаш оголването на широката гръд и налетите му слабини по някакъв начин затвърждаваше неговия авторитет. — Това ще е равносилно на отстъпление. А и никога няма да си върнем парите, които сме платили за жилището.

Хелън сведе глава и бавно се върна към леглото. По нейно настояване вече се бяха преместили веднъж, от приземния на втория етаж. Още тогава сериозно бяха обсъждали съвсем да напуснат небостъргача, но той, по не докрай ясни за самия него причини, я бе убедил да останат. Най-малкото, не му се щеше да излезе, че пада подолу от останалите си съседи, че не може да дели мегдан със самодоволните счетоводители и маркетинг мениджъри. Докато синовете му влизаха сънено в стаята, Хелън проговори отново:

— А защо не се преместим на по-горен етаж?

Уайлдър, който тъкмо бръснеше брадичката си, се замисли върху последния коментар. Плахата молба съдържаше особена значимост за него, докосвайки една дълго сдържана амбиция. Хелън, разбира се, визираще социалния аспект, издигането към „по-добра среда“, от работническото предградие в по-престижните квартали, някъде между 15-ия и 30-ия етаж, където коридорите бяха чисти, а децата нямаше да е нужно да играят на улицата; където цивилизованата атмосфера бе пропита от изтънченост и толерантност.

Съображенията на Уайлдър бяха различни. Докато слушаше тихия глас на жена си, мърмореца нещо на синовете им сякаш в полусън, той се разглеждаше в огледалото, потупваше мускулите по корема и раменете си като боксьор, който си вдъхва увереност преди важен мач. По отношение както на физика, така и на психика почти със сигурност бе най-силният мъж в сградата и липсата на боен дух у Хелън го дразнеше. Даваше си сметка, че не разполага с реални средства за преодоляване на подобна пасивност. Отговорът му към нея бе предопределен от собственото му възпитание, от свръхемоционалната майка, която го бе обичала всеотдайно, беше му предоставила най-дългото възможно детство и по този начин бе създала у него самоувереност, която той открай време смяташе за непоклатима. Тя се бе разделила с баща му — тъмен субект с неясно минало — още в невръстните му години. Вторият ѝ брак, с приятен и кротък счетоводител, любител на шахмата, бе изцяло доминиран от майката и нейния як като биче син. Когато срещна бъдещата си жена, Уайлдър наивно вярваше, че ще може да предаде към нея преимуществата, които сам бе получил, да се грижи за нея, като ѝ предостави безкраен поток от сигурност и добро настроение. Разбира се, вече бе проумял, че всъщност никой не се променя и че при цялото

си бликащо самочувствие той самият се нуждае от също толкова грижи, колкото и преди. Един или два пъти, в непредпазливи моменти в началото на брака им, се бе опитал да играе с нея детинските игри, които играеше с майка си. Но Хелън се бе оказала неспособна да се държи с него като със син. Колкото до нея, любовта и грижата изглежда бяха последните неща, от които се нуждаеше. Нищо чудно разпадът на живота в небостъргача да изпълнеше подсъзнателните ѝ очаквания повече, отколкото се бе надявала.

Докато масажираше бузите си, Уайлдър се заслуша в хаотичното бръмчене във вентилационните тръби зад душкабината, които помпаха въздух чак от върха на сградата, трийсет и девет етажа над него. После се вгледа във водата, течаща от крана. Тя също изминаваше дълъг път от резервоарите на покрива, стичаше се по бездънните вътрешни кладенци, пронизващи блока като леден поток, процеждащ се през подземна пещера.

Зад решимостта му да заснеме документален филм имаше силен личен мотив. Тя бе част от пресметнато усилие да се справи с небостъргача, да посрещне физическото предизвикателство, което той му отправяше, и след това да го доминира. Вече от доста време той развиваше мощна фобия относно сградата. Постоянно мислеше за огромното тегло на бетонните плочи, струпани над главата му, и имаше усещането, че тялото му е пресечната точка на всички сили на съпротивление, преминаващи през конструкцията, почти сякаш Антъни Роял я бе проектирал нарочно, за да го държи в тяхната хватка. Нощем, докато лежеше край заспалата си жена, често се пробуждаше в душната спалня от кошмари, в които всички останали 999 апартамента го притискаха през стени и тавани, изкарваха въздуха от гърдите му. Беше сигурен, че е удавил афганската хрътка не поради някаква неприязън към кучето, нито от желание да разстрои собственичката му, а за да си отмъсти на по-горните етажи на зданието. Тогава заблуденото в мрака животно бе влязло в басейна и той, поддавайки се на жесток, но неудържим импулс, го бе сграбчил и потопил под водата. Докато държеше неистово мятащото се тяло под повърхността, бе изпитал странното чувство, че се бори със самата сграда.

С мисълта за тези далечни висини Уайлдър влезе под душа, усили докрай студения кран и остави ледените струи да плющят по гърдите и слабините му. Докато Хелън бе започнала да поддава под

напрежението, той се изпълваше с все по-голяма решимост, подобно на алпинист, най-сетне достигнал подножието на планината, която цял живот се е готвил да изкачи.

[1] Думи или фрази, които се четат еднакво отляво надясно и отдясно наляво. — Б.пр. ↑

5. ВЕРТИКАЛНИЯТ ГРАД

За Уайлдър скоро стана очевидно, че каквито и планове да крои за своето изкачване, каквито и маршрути да чертае, при настоящото темпо на разпад от небостъргача скоро няма да остане нищо. Системите и инсталациите му бяха сполетени от почти всички възможни проблеми. Той помогна на Хелън да разтреби апартамента и се опита да вдъхне малко жизненост на заспалото си семейство, като вдигна щорите и взе да се движи шумно из стаите.

Но пробуждането се удаваше трудно. На петминутни интервали климатиците спираха да работят и лятната жегата изпълваше помещенията със застоял въздух. Той забеляза, че започва да възприема зловонната атмосфера като нещо нормално. Хелън му сподели, че според слуховете обитателите на горните етажи нарочно замърсяват вентилационните тръби с кучешки изпражнения. По откритите площи отвън се носеха силни течения, завихряха се в основите на сградата и блъскаха немилостиво долните апартаменти. Уайлдър отвори прозорците с надеждата да проветри, но стаите бързо се изпълниха със ситен циментов прах, който бързо покри шкафовете и лавиците с пепеляв слой.

В късния следобед живущите започнаха да се връщат от работа. Асансьорите бяха шумни и претъпкани. Три от тях вече се намираха извън строя, а останалите бяха задръстени от хора, нетърпеливи да стигнат своите етажи. Уайлдър застана във фоайето, наблюдавайки как съседите му се ръчкат агресивно, като злонравни миньори на изхода от въглищна мина. Те преминаваха покрай него, размахали куфарчета и чанти подобно на елементи от странно въоръжение.

Той импулсивно реши да изпробва правото си на свободен достъп до всички части и съоръжения на сградата и най-вече до басейна на 35-ия етаж и детската площадка на покрива. Взе камерата под мишница и излезе, съпроводен от по-големия си син. Скоро обаче откри, че високоскоростните асансьори са или повредени, или се държат умишлено на най-горните етажи, с отворени и застопорени

врати. Единственият друг подход беше през частния външен вход, за който Уайлдър нямаше ключ.

Още по-решен да достигне покрива, той изчака една от другите кабинни, която щеше да го отведе до 35-ия етаж. Щом вратите ѝ се отвориха, си проправи път в нея, притиснат от всички страни от пътниците, които се взираха в шестгодишния му син с неприкрита враждебност. На 23-ия етаж обаче тя спря и отказа да продължи по-нагоре. Хората се изсипаха в безпорядък и взеха да блъскат по останалите асансьори в нещо като ритуален израз на гняв.

Уайлдър се упъти към стълбището, понесъл детето на ръце. С мощната си физика разполагаше с достатъчно сили, за да измине оставащото разстояние и пеша. Два етажа по-горе обаче пътят бе препречен от група местни жители, мъчещи се да отпуснат една шахта за боклук. Сред тях забеляза и наглия млад зъбен хирург, съседа на Робърт Лейнг. Изпълнен с подозрения, че може да замърсяват въздуховодите, той понечи да ги разбута с лакти, но бе спрял от някакъв мъж, в когото разпозна водещия на новините от една конкурентна телевизионна компания.

— Не виждаш ли, че стълбището е затворено, Уайлдър?

— Моля? — вдигна вежди той, удивен от дързостта му. — В какъв смисъл?

— Затворено е и толкова! А ти какво търсиш тук горе?

Двамата се изгледаха преценяващо. Уайлдър намери агресивното поведение на опонента си за забавно и вдигна камерата, сякаш да снима зачервеното му лице. Кросланд я отклони от себе си с властен жест и той изпита силното желание да го нокаутира, но не желаше да разстройва сина си, вече достатъчно притеснен от изострената атмосфера. Затова се оттегли обратно и взе асансьора към долните етажи.

Тази конфронтация, макар и незначителна, му подейства силно. Без да обръща внимание на Хелън, взе да крачи напред-назад из апартамента, поклащайки камерата в ръка. Изпитваше объркване и възбуда — отчасти заради нарастващото противопоставяне и враждебност, но също и заради филмовия си проект.

Излезе на балкона и се загледа в грамадите на съседните блокове, които му напомняха гранитната скала на затвора Алкатрас. Материалът, който предлагаша, във визуално и социално отношение, бе

почти безграничен. Външните кадри щяха да се заснемат от хеликоптер, а също и от съседния небостъргач, намиращ се на четиристотин метра разстояние. В мисления си взор вече виждаше дългата, шейсетсекундна експозиция, започваща от цялата сграда и бавно преминаваща към едър план на един-единствен апартамент, малка килийка в кошмарния термитник.

Първата половина на лентата щеше да изследва живота в сградата от гледна точка на грешките в проектирането и безбройните дребни дразнителни, докато остатъкът щеше да бъде посветен на психологията на взаимоотношенията в една общност от две хиляди души, струпани един връз друг чак до небесата — всичко от случаите на престъпност, разводи и сексуални забежки до текучеството на жителите, тяхното здраве, проявите на безсъние и други психосоматични разстройства. Данни и доказателства, трупани в продължение на десетилетия, хвърляха критична светлина върху високите здания като функционираща социална структура, но съображения като рентабилност и печалба в сферата на жилищното строителство тласкаха тези вертикални селища все по-нависоко, в разрез с реалните потребности на техните обитатели.

Психологията на съществуването в подобни структури показваше пагубни резултати. Един от тях, който правеше особено впечатление на Уайлдър, бе липсата на хумор — проучванията отдавна бяха потвърдили, че обитателите им никога не се шегуват помежду си. Ежедневието им сякаш бе лишено от емоции. От собствен опит знаеше, че апартаментът в такъв блок е само една черупка, недостатъчно гъвкава, за да се превърне в дом, насърчаващ каквито и да било дейности. Той бе просто място за ядене и спане и изискваше специален тип поведение — примирено, сдържано, дори леко налудничава. Един психопат, мина му през ума, би попаднал тук точно на мястото си. Вандализмът съпътстваше тези железобетонни чудовища още от момента на зачеването им. Всеки изтръгнат домофон, всяка задигната дръжка от пожарен изход, всеки счупен с ритник електромер представляваха бунт срещу обезличаването.

Но онова, което най-вече гневеше Уайлдър, бе начинът, по който една наглед хомогенна група от работещи хора с високи стандарти се бе разцепила на три ясно разграничени и враждебни лагера. Старите

социални разслоения, базирани на власт, пари и егоистичен интерес, се бяха утвърдили и тук, както навсякъде другаде.

На практика, в небостъргача вече се бяха обособили трите традиционни класи на обществото — нисша, средна и висша. Молът на десетия етаж бележеше демаркационната линия между живеещия под него „пролетариат“ от филмови техници, стюардеси и други подобни и междинната секция на сградата, простираща се оттам до плувния басейн и ресторантите на 35-ия. Централните две трети формираха средната класа — самодоволни, но като цяло хрисими доктори и адвокати, счетоводители и данъчни консултанти, които работеха не за себе си, а за медицински институти и големи корпорации. Дисциплинирани и покорни на системата, те притежаваха цялата сплотеност на хора, охотно приели второто място под слънцето.

Над тях, последните пет етажа принадлежаха на елита — дискретната олигархия на дребни магнати и предприемачи, телевизионни актриси и кариеристични учени, с техните експресни асансьори, застлани с килими стълбища и други привилегии. Те бяха хората, задаващи темпото на небостъргача. На техните жалби се откликваше с предимство, те негласно доминираха живота в сградата, решаваха кога децата да използват басейните и детската площадка и какво да е менюто в ресторанта, което бездруго бе толкова скъпо, че никой освен тях не можеше да си го позволи. И най-вече, тяхното оскъдно раздавано покровителство държеше средния ешелон в подчинение — един постоянно размахван морков на приятелство и одобрение.

Мисълта за тези ексклузивни обитатели, намиращи се толкова високо над него в бетонните си цитадели, колкото и всеки феодален лорд над крепостния селянин, изпълваше Уайлдър с негодувание и гняв. И все пак бе трудно да се организира някаква контраофанзива. Дори да приемеше ролята на популистски лидер, на говорител на съседите си от долните етажи, те не притежаваха нужната сплотеност и егоцентризъм, нямаше да бъдат достойни опоненти дори на хладните и дисциплинирани жители от средната секция. У тях дремеше една лекота на характера, склонност да изтърпяват неподобаващо голяма доза дразнения, преди просто да си съберат багажа и да се махнат. Накратко казано, териториалният им инстинкт, в психологически и социален смисъл, бе атрофирал дотам, че да узреят за експлоатация.

За да обедини съседите си, Уайлдър се нуждаеше от нещо, което да им даде силно чувство за идентичност. Документалният филм щеше да изпълни чудесно тази функция, още повече по начин, който те щяха да разберат. Щеше да драматизира негодуванията им, да извади на показ начина, по който жителите от горните нива злоупотребяваха с услугите и съоръженията. Можеше дори да се наложи тайно да долее още масло в огъня, да подсили вече съществуващите напрежения.

Но както скоро му предстоеше да открие, сюжетът на неговия филм вече бе предопределен.

* * *

Подтикван от решимостта да отвърне на удара, Уайлдър реши да даде на семейството си малко почивка от своето неспокойно крачене напред-назад. Климатичите сега работеха едва по пет минути на всеки час и с настъпването на здрача в апартамента едва се дишаше. От горните балкони се носеха разговори на висок глас и шумна музика. Хелън Уайлдър стоеше зад вече затворения прозорец, притиснала безволно малките си ръце към рамката му, сякаш в усилие да отблъсне назад нощта.

Твърде зает, за да ѝ помогне, Уайлдър взе хавлията и плувките си и се отправи към басейна на десетия етаж. Няколко телефонни разговора със съседите му го бяха убедили в тяхното желание да се присъединят към снимките, но му трябваха също и участници от средните и горните етажи.

Повредените асансьори още не бяха поправени и се наложи да използва стълбите. Някои от площадките бяха превърнати в сметища и навред имаше счупени стъкла, които се впираха в подметките му.

Молът гъмжеше от хора, които сновяха напред-назад и викаха оживено, сякаш в очакване на някакъв политически митинг. Басейнът, обичайно пустеещ в този час, също бе претъпкан с къпеци се, които лудееха, бутаха се един друг във водата и плискаха кабинките за преобличане. Спасителят не се виждаше никъде и цялото място бе добило запуснат вид, с мокри хавлии, захвърлени по пода.

Под душовете Уайлдър завари Робърт Лейнг. Последният се направи, че не го вижда, и му обърна гръб, но Уайлдър пренебрегна

тази нетактичност и го заговори. Винаги бе намирал доктора за приятна компания, с набито око за жените. Днес обаче той се държеше дистанцирано, явно заразен от всеобщата атмосфера на конфронтация.

— Полицайте дойдоха ли вече? — го попита на път към басейна, след като размениха няколко неангажиращи реплики.

— Не... защо, да не би да ги очакваш? — Лейнг изглеждаше искрено учуден.

— Разбира се, нали трябва да разпитат свидетелите. Какво според теб се е случило? Дали е бил бутнат? Жена му изглежда доста якичка, може би е искала бърз развод...

Лейнг се усмихна търпеливо, сякаш и не очакваше от него друго, освен подобни безвкусни намеци. Умният му поглед оставаше умишлено мъгляв и непроницаем.

— Не знам нищо за инцидента, Уайлдър. Предполагам, че най-вероятно е самоубийство. Теб лично засяга ли те?

— А теб не те ли засяга? Не мислиш ли, че е странно човек да падне от четирийсетия етаж и никой да не проведе разследване?

Лейнг стъпи върху дъската на трамплина и взе да се оглежда за свободно място, където да скочи. Уайлдър отбеляза, че тялото му е удивително мускулесто, сякаш редовно го упражняваше, правеше десетки лицеви опори на ден.

— Мисля, че си има съседи, които да се погрижат за всичко.

— Смятам да заснема документален филм — повиши глас Уайлдър. — От смъртта му би станало добро начало.

Лейнг го изгледа с внезапен интерес, после поклати категорично глава.

— Ако бях на твое място, моментално бих забравил за това. — После подскочи два пъти и акуратно, без да вдигне пръски, се заби в жълтеещата вода.

Докато плуваше сам в ъгъла на басейна, Уайлдър наблюдаваше своя събеседник и компанията му, които се забавляваха в дълбокия край. Не толкова отдавна той би се присъединил към тях, още повече че в групата имаше две привлекателни жени — Шарлът Мелвил, с която от няколко дни не бяха обсъждали проекта за родителски комитет, и начинаещата алкохоличка Еленор Пауъл. Сега обаче явно беше изключен от компанията. Това личеше и от хладния тон на Лейнг по време на разговора им, от нежеланието му да обсъждат смъртта на

бижутера, от отхвърлянето на идеята за филма, която преди бе подкрепял. Всъщност тъкмо неговото одобрение бе насърчило Уайлдър да пристъпи към нейната реализация. Мина му през ум, че докторът може просто да се притеснява от перспективата колективното безумие на живущите, техните детински кавги и неразбирателства да бъдат изложени на телевизионните екрани пред цялата нация.

Или пък ставаше дума за друг импулс — за нуждата да се потисне, най-вече в собственото съзнание, истината за онова, което се случваше в сградата, та събитията да продължат да следват собствената си логика, докато напълно не излязат изпод контрол? Самият той трябваше да признае, че при целия си ентусиазъм относно филма все още не го е обсъждал с никого извън небостъргача. Дори Хелън, разговаряйки с майка си по телефона същия следобед, ѝ бе казала разсеяно:

— Да, да, всичко е наред. Има малък проблем с климатиците, но скоро ще го оправят.

Това растящо незачитане на реалността вече не учудваше Уайлдър. Решението, че хаосът в сградата не засяга никого освен обитателите ѝ, обясняваше мистерията около мъртвия бижутер. Най-малко хиляда души трябва да бяха видели произшествието — той помнеше как, излизайки на балкона, бе потресен не толкова от вида на трупа, колкото от огромната публика, стигаща чак до небесата. Дали някой бе позвънил в полицията? Тогава изобщо не се бе усъмнил, но сега не се чувстваше толкова сигурен. Изглеждаше малко вероятно толкова обигран и самовлюбен човек сам да сложи край на живота си, но никой не проявяваше и капка загриженост. Всички приемаха вероятността за убийство така безучастно, както и бутилките и бирените кутийки, търкалящи се под нозете им около басейна.

Същата вечер размишленията му отстъпиха на заден план пред усилието да съхрани здравия си разум. След като сложиха двете момчета да спят, той и жена му тъкмо бяха седнали да вечерят, когато внезапно спиране на тока ги потопи в пълна тъмнина. Седнали един срещу друг на масата в трапезарията, те се вслушваха в неспирния шум в коридора. Съседите се препираха във фоайето пред асансьора, усилено докрай транзистори гърмяха през отворените врати на апартаментите. Хелън, за първи път от седмици, се отпусна и започна да се смее.

— Дик, това е просто едно голямо детско парти, на което са му изпуснали края. — Тя се пресегна да го успокои. В бледата светлина, проникваща в стаята от съседния небостъргач, слабото ѝ лице изглеждаше нереално спокойно, сякаш вече не се чувстваше част от събитията, развиващи се около нея.

Уайлдър, стиснал зъби в мрака, се приведе тежко над масата. Изпитваше неудържим порив да строши чинията си със супа. Когато лампите светнаха отново, опита да позвъни на домоуправителя, но линията непрекъснато даваше заето. Най-сетне се свърза само за да чуе от телефонния секретар, че въпросният служител е болен, но при първа възможност ще прослуша всички съобщения и ще вземе нужните мерки.

— Мили боже, представяш ли си, ако наистина превърти всички обаждания? Това ще бъдат цели километри лента...

— Сигурен ли си? — кискаше се тихичко Хелън. — А представи си, че никой друг няма оплаквания. Че ти си единственият...

Повредата в електрозахранването даде допълнителен ефект върху климатиците и те започнаха да плюят гъст прах. Вбесен, Уайлдър стисна юмруци пред себе си. Като огромен и агресивен злосторник, небостъргачът явно бе решен да им погоди всеки възможен мръсен номер. Той се помъчи да затвори ламелите на вентилационните отвори, но въпреки това само след минути се наложи да търсят убежище на балкона. Съседите им също се тълпяха около перилата, извивайки вратове към покрива, сякаш в надежда да зърнат виновните за новата неприятност.

Като остави жена си да броди замаяно из апартамента и да се усмихва на струите прахоляк, Уайлдър излезе в коридора. Всички асансьори бяха спрели някъде по горните части на зданието. Голяма група съседни, събрани във фойето, думкаха ритмично по вратите им и се жалваха от различни провокативни действия на съседите над тях.

Той си проправи път към средата на навалищата, където двама пилоти от авиолиниите седяха на един диван и подбираха участници за наказателен отряд. Уайлдър зачака търпеливо реда си, мъчейки се да привлече вниманието им, докато не разбра от възбудените разговори наоколо, че мисията ще се състои единствено в това да се качат до 35-ия етаж и да уринират дружно в басейна.

Опита се да спори с тях, да ги убеди, че подобна детинска постъпка би дала по-скоро обратен ефект. Че докато не станат по-организирани, няма как да предприемат репресивни мерки, защото са твърде изложени на риск от отмъщение. В крайна сметка обаче се дръпна встрани и застана край изхода за стълбището. Вече не се чувстваше ангажиран с импулсивната тълпа и безсмислените й кроежи. Истинският противник бе не йерархията на жителите от висините, а образът на сградата в съзнанието на собствените му съседи — безбройните слоеве бетон, които ги притискаха към земята.

В този момент се разнесоха тържествуващи викове. Един от асансьорите най-сетне се спускаше от 35-ия етаж, цифрите над вратата му бързо просветваха отдысно наляво. Докато той приближаваше, Уайлдър се замисли за Хелън и двамата си синове. Вече знаеше, че решението му да се дистанцира от останалите няма нищо общо със загрижеността за семейството.

Асансьорът достигна втория етаж и спря. Щом кабината се отвори, настъпи внезапна тишина. На пода й лежеше, почти в безсъзнание, един от неговите съседи, хомосексуален авиодиспечер, който редовно вечеряше в ресторанта на 35-ия етаж. Падналият извърна встрани насиненото си лице и опита да закопчее съдраната си на гърдите риза. Уайлдър го видя ясно, когато навалицата отстъпи в страхопочитание назад пред това свидетелство за открито насилие. В този момент нечий глас обяви, че още два етажа, петият и осмият, също са потънали в мрак.

6. ОПАСНОСТ ИЗ НЕБЕСНИТЕ УЛИЦИ

Ричард Уайлдър прекара целия ден в подготовка за своето изкачване. След шумната нощ, през която трябваше час по час да успокоява синовете си и кискащата се Хелън, той се отправи към телевизионното студио. Там отмени всичките си ангажименти и каза на секретарката, че ще отсъства през следващите няколко дни. Дори не забеляза озадачената ѝ физиономия и любопитните погледи, които му хвърляха колегите от околните офиси — той бе обръснал само лявата половина на лицето си и не се бе преобличал от предния ден. Щом седна зад бюрото, моментално заспа и захърка шумно върху пликовете с непрочетена кореспонденция. След не повече от час се събуди, грабна куфарчето си и пое обратно към къщи.

Краткият период, през който се бе отделил от жилищната сграда, му се струваше почти като сън в своята нереалност. Остави колата на паркинга, без да я заключва, и пое към главния вход. Обзе го нарастващо чувство на облекчение. Дори отпадъците, пръснати наоколо, празните бутилки и изпоцапаните коли със счупени предни стъкла по странен начин подсилваха неговата увереност, че единствените истински събития в живота му са тези, случващи се в небостъргача.

Макар да минаваше единайсет часа, Хелън и децата още спяха. Мебелите във всекидневната и спалните тънеха под слой бял прах, сякаш се бе завърнал при апартамента и тримата му летаргични обитатели след дълги векове, през които всичко се бе вкаменило. През нощта бе успял да запуши климатиците и сега въздухът наоколо не потрепваше. Той сведе очи към съпругата си, лежаща сред детските книжки, които бе преглеждала. Знаеше, че само след няколко часа ще трябва да я напусне и съжали, задето е твърде слаба, за да дойде с него. Би предпочел да извършат експедицията заедно.

За да проясни мислите си преди изкачването, Уайлдър се залови да почиства апартамента. Излезе на балкона и смете фасовете и натрошените стъкла, презервативите и скъсаните вестници, хвърлени

от горните етажи. Вече не помнеше кога точно е взел решението да стигне до покрива на сградата, нито имаше ясна представа какво ще прави, щом се озове там. Добре си даваше сметка и за драстичното разминаване между простото натискане на един асансьорен бутон до върха и митологизираната версия на подвига, който се канеше да извърши.

Същата капитулация пред една логика, по-силна от разума, се наблюдаваше и в поведението на съседите му. Във фоайето нададе ухо на последните слухове. По-рано същата сутрин се бе състояла сериозна схватка между жителите на 9-ия и 11-ия етаж. Молът на десетия сега бе ничия земя между две воюващи фракции — тази от долните девет нива и другата, обитаваща средната секция на небостъргача. Въпреки нарастващия тормоз и насилие никой не изглеждаше особено притеснен. Посещенията в супермаркета, магазина за алкохол и фризьорския салон продължаваха както и преди. По някакъв начин жителите бяха успели да се нагодят към този двоен стандарт. Дори тонът им, когато описваха изблиците на враждебност, бе спокоен и делови, като на цивилни в разкъсван от война град, справящи се с поредното въздушно нападение. През ума на Уайлдър за пръв път се стрелна мисълта, че те всъщност приветстват разрухата в сградата и растящата конфронтация помежду си. Те ги сближаваха, слагаха край на хладната изолация от изминалите месеци.

Следобед той поигра със синовете си в очакване на падането на мрака. Хелън се движеше из апартамента беззвучно като сянка и по нищо не личеше, че го забелязва. След неудържимите пристъпи на смях от предната вечер, лицето ѝ бе восъчно и безизразно. Само дясното ъгълче на устата ѝ потрепваше в лек тик, сякаш отразяваше някакви сътресения дълбоко в съзнанието ѝ. Докато я наблюдаваше как реши механично косите на момчетата, неспособен да измисли начин, по който да ѝ помогне, Уайлдър почти повярва, че всъщност той е напуснат от нея, а не обратното.

Накрая, с превалянето на деня, първите обитатели започнаха да се прибират от работа. Сред тях беше и Джейн Шеридан, актрисата, с която имаха кратка връзка преди шест месеца. Като по ирония, той я бе прекратил именно заради трудността да стига до апартамента ѝ на 37-ия етаж. Докато я гледаше как слиза от колата, си спомни колко неловко се бе чувствал там. През цялото време не го напускаше

мисълта за разстоянието до земята, за съпругата и синовете му, пъплещи някъде ниско долу, като експлоатираните жени и деца от деветнайсети век. Докато правеха секс на работещ телевизор в спалнята ѝ с копринени тапети, му се струваше, че се рее над града в луксозен частен самолет, оборудван с будоар и коктейлбар. Дори разговорите им, интонацията и думите, които използваша, бяха стилизирани, като между двама непознати, случили се на съседни седалки по време на полет.

Актрисата се упъти към отделния вход за експресните асансьори, пристъпвайки внимателно сред натрошените стъкла и бирени кутийки. Едно пътуване заедно с нея щеше да го отведе, подобно на пряка стълбичка в настолна игра, практически до самия връх на небостъргача само с едно търкулване на зарчето.

Хелън вече слагаше момчетата да спят. Бе преместила гардероба и скрина около леглата им в опит да ги предпази от шумовете, които щеше да донесе нощта.

— Ричард...? Излизаш ли някъде...?

Докато изричаше думите, тя за кратко излезе от дълбокия кладенец на съзнанието си, даде си сметка за няколко секунди, че тя и синовете ѝ ще останат сами.

Уайлдър изчака моментът на просветление да премине, наясно с трудността да ѝ опише мисията, която сам си бе възложил. Накрая Хелън приседна върху тяхното легло, с ръка върху купчината детски книжки, и с каменно лице изгледа отражението му в огледалото, докато той излизаше в коридора.

* * *

Оказа се, че да хване асансьор до 37-ия етаж е практически невъзможно. Петте кабинни, които стигаха дотам, бяха или повредени, или заstopорени с отворени врати някъде по горните нива.

Фоайето на втория етаж гъмжеше от негови съседи — някои с делови костюми, други по бански, които спореха оживено като недоволни туристи, зарязани от туроператора. Уайлдър си проправи път към стълбището и започна дългото изкачване до десетия етаж, откъдето имаше по-големи шансове да си осигури превоз до върха.

На петия етаж се размина с десетина членове от наказателния отряд на пилотите, връщащи се от поредната си неуспешна мисия. Гневни и изнервени, те викаха по хората, които ги обсипваха с подигравки от горните площадки. Оказа се, че входът към мола е блокиран от чинове, взети от началното училище и хвърлени надолу по стълбите. Отрядът, състоящ се най-вече от родители на деца, посещаващи училището, се бе опитал да разчисти барикадата, но бе отблъснат от жителите на средната секция, събрали се там в очакване магазинът за алкохол да бъде наново зареден със стока.

Самият Уайлдър нямаше това затруднение, защото, докато стигне мястото, защитниците на редута вече се бяха оттеглили. Той прекрачи натрошените чинове и пръснатите наоколо цветни моливи и флумастери. Тъкмо съжаляваше, че не може да ги заснеме, когато забеляза двама жители на 18-ия етаж — един инженер-химик и един мениджър човешки ресурси, застанали край вратата. Всеки от тях държеше кинокамера и документираще сцената, следейки с обектива изкачващия се Уайлдър.

Той ги остави да довършват съмнителния си частен репортаж, бутна летящите врати и влезе в широкото, открито пространство на мола. В супермаркета стотици хора се блъскаха един друг, грабеха от рафтовете бутилки вино и почистващи препарати сред бъркотията от колички, задръстили проходите. Гълчавата от гневни гласове се примесваше с непрестанния звън на касовите апарати. Междувременно, на фона на цялото това стълпотворение, редица жени седяха под сушилните апарати във фризьорския салон и спокойно четяха списанията си. Двамата касиери от вечерната смяна в банковия клон безстрастно брояха банкноти.

Уайлдър се отби да надникне в пустеещия басейн. Нивото на водата бе спаднало с поне петнайсет сантиметра, сякаш някой крадеше жълтеещата течност. В средата плуваше празна винена бутилка, заобиколена с помия от цигарени фасове и разпадащи се угарки от пури. Под дъските на трамплините призрачно се носеше разгънат вестник, чието неясно заглавие приличаше на послание от друг свят.

Във фоайето се бе събрала гъста тълпа, думкаща по вратите на асансьорите. Ръцете на мнозина тегнеха от кашони с напитки и торби с продукти — горивото за агресивните партита на предстоящата вечер.

Уайлдър се върна обратно към стълбището. Все някъде асансьорите щяха да се поизпразнят и да му дадат шанс да се качи.

Тук поне нямаше никакви препятствия и той вземаше стъпалата по две наведнъж. Колкото по-нависоко се изкачваше човек, толкова по-неохотно живущите в сградата ползваха стълбите, сякаш това по някакъв начин ги принизяваше. На една от площадките хвърли поглед към дребните като играчки коли на паркинга. Зад тях далечната извивка на реката се точеше към тъмнеещия силует на града като пътен знак, сочещ към забравен свят.

Тъкмо подминаваше 14-ия етаж, прескачайки купчините смет, когато долови над главата си някакво движение. Спря и се заслуша, но тишината се нарушаваше единствено от собственото му тежко дишане. В следващия миг към него полетя кухненски стол, запратен от невидим нападател три етажа по-горе. Той отскочи, а столът удари парапета и като закачи дясната му ръка със стоманения си крак, пропадна с громолене в шахтата.

Уайлдър се притисна до стената, за да се прикрие, и взе да потърква удареното място. Поне трима или четирима души го очакваха, потропвайки демонстративно с пръти по металните перила. Със стиснати юмруци, той затърси около себе си някакво оръжие. Опасност по небесните улици — първият му импулс бе да се впусне в безогледна контраатака. Знаеше, че с мощната си физика е способен да преодолее всеки трима обитатели на небостъргача — тези затлъстели и обездвижени счетоводители и адвокати, подтиквани към благовъзпитано насилие от своите нахални съпруги. И все пак си наложи да се успокои — ако щеше да стигне до върха, това трябваше да стане с хитрост и коварство, а не чрез груба сила.

Върна се обратно до долната площадка. През стените на асансьорната шахта можеше да чуе движението на кабините, тихото жужене на стоманените въжета. Пътниците се прибираха в своите жилища. Входът към фоайето на 13-ия етаж обаче се оказа залостен. Отвътре смръщено го изглежда нечие лице, добре гледана ръка му махна да си върви.

Чак до десетия етаж всички междинни врати бяха или заключени, или барикадирани. Раздразнен, Уайлдър се озова отново на нивото на мола. Пред асансьорите все така чакаше голяма тълпа. Тя бе

разделена на ясно обособени групи, всяка от които наложила свой собствен пропускателен режим.

Той ги остави и закрачи към супермаркета. Рафтовете вече бяха опразнени и персоналът си бе отишъл, заключвайки преди това въртящите се прегради. Уайлдър се прехвърли през една от тях и тръгна към складовите помещения в дъното. Зад пирамидите от празни кашони се намираше една от трите основни сервисни шахти на небостъргача, през която минаваха товарен асансьор, както и магистралните линии на водата, климатизацията и електроснабдяването.

Уайлдър натисна копчето и асансьорът трмаво пристигна. Голям като вагон, той бе предназначен за превозване на кухненски острови, вани и душкабини, както и на огромните абстрактно-импресионистични картини, предпочитани от жителите на небостъргача.

Той дръпна стоманената решетка и едва тогава забеляза свитата в ъгъла млада жена. Въпреки бледия си и недохранен вид, тя го гледаше с интерес, сякаш доволна да го приветства в уединената си територия.

— Колко далеч искаш да стигнеш? — го попита. — Можем да пътуваме навсякъде. Аз ще те придружа.

Беше масажистката от петия етаж, една от бродягите, които прекарваха времето си в скитане из сградата и формираха нещо като невидима прослойка.

— Ами... какво ще кажеш за 35-ия етаж?

— Хората на 30-ия са по-мили. — Тя с опитно движение натисна бутоните, активирайки масивните врати. След секунди кабината вече тежко се носеше нагоре. Момичето му се усмихна окуражително, сякаш ободрено от движението.

— Ако трябва да продължиш и по-нагоре, ще ти покажа как. Има въздушни шахти, които могат да се ползват. Проблемът е, че в тях се завъдиха кучета и напоследък стават все по-гладни...

* * *

Час по-късно, когато стъпи в пищно застланото фоайе на 37-ия етаж, Уайлдър си даде сметка, че е открил цяла една нова сграда във

вътрешността на онази, която първоначално бе обитавал. Преди да се раздели с младата масажистка, двамата бяха избродили безкрайна плетеница от хоризонтални и вертикални проходи и шахти, транзитни пътища, даващи външен израз на одисеята, разиграваша се в главата ѝ. Маршрутът им включваше прехвърляне на втори товарен асансьор на 28-ия етаж, движение по серия от коридори, заобикалящи враждебните анклавни, и най-сетне ползване на друг асансьор за разстояние само от един етаж. Това даде възможност на Уайлдър да види начина, по който се бяха организирали средните и горните нива на небостъргача.

Докато собствените му съседи си оставаха една объркана паплач, обединена единствено от собственото си чувство на безсилие, тук всеки членуваше в местна група от трийсетина апартамента. Неформалните кланове обхващаха по два или три етажа, в зависимост от архитектурното устройство на коридорите, фойетата и асансьорите. Съществуваха около двајсет такива групи, всяка в сепаративен съюз с тези от двете си страни. Бдителността навсякъде бе на повишено ниво. Издигаха се бариери, залостваха се пожарни изходи, боклукът се изхвърляше директно в стълбищната шахта или се стоварваше на площадките на съперниците.

На 29-ия етаж Уайлдър се натъкна на комуна, съставена изключително от жени — група апартаменти, доминирани от възрастна детска писателка, дама със страховита физика и характер, която споделяше жилището си с три стюардеси от първия етаж. Той мина плахо по въпросния коридор, доволен от компанията на младата масажистка. Това, което го смути, докато жените го разпитваха по двойки иззад полуотворените си врати, бе явната им враждебност — не само защото беше мъж, но и защото очевидно се опитваше да достигне ниво над тяхното собствено.

Сега пристъпи с облекчение в празното фойе на 37-ия етаж и застана край вратата на стълбището, подозрителен, че не вижда никаква охрана. Обитателите тук сякаш нямаха и представа какво се случва под нозете им. Килимите в смълчаните коридори бяха достатъчно дебели, за да ги изолират и от самия ад.

Уайлдър отиде до апартамента на Джейн Шеридан. Предполагаше, че тя ще се удиви на появата му, но положително ще го пусне да пренощува. А на следващия ден щеше да се пренесе при нея

окончателно и да посещава Хелън и децата само на отиване и връщане от работа в студиото.

Той натисна звънеца и отвътре се чу плътният ѝ, почти мъжки глас, познат от безброй телевизионни сериали. Най-сетне вратата се отвори, задържана от поставената верига. Щом очите им се срещнаха, веднага стана ясно, че е била известена за неговото идване. Имаше неловко напрегнат вид, като зрител, принуден да гледа някой, който всеки момент ще претърпи инцидент. Уайлдър си спомни, че бе споменал за крайната си цел пред един от женските постове за бдителност.

— Джейн, ти си ме очаквала. Поласкан съм.

— Виж, Ричард, не мога да...

Преди Уайлдър да успее да отговори, вратата на съседния апартамент се отвори рязко. В него се впериха пълните с неподправена омраза погледи на данъчен специалист от 40-ия етаж и на един мускулист хореограф, с когото навремето неведнъж си бяха подхвърляли медицинската топка във фитнеса на 10-ия етаж.

Той разбра, че присъствието му е нежелано и понечи да си тръгне, но пътят му за отстъпление бе отрязан. Група от шестима мъже, появили се откъм фойето, преграждаше коридора. Те носеха анцузи и бели маратонки и на пръв поглед приличаха на спортен отбор от ветерани, с тази разлика, че всеки носеше по една полирана дървена палка. Водач на импровизирания отряд, състоящ се от борсов посредник, двама педиатри и трима старши научни сътрудници, бе Антъни Роял. Както обикновено, беше облечен в бялата си куртка за сафари, която открай време дразнеше Уайлдър, напомняйки му за ексцентричен началник на трудов лагер или надзирател в зоологическа градина. Светлините от тавана блестяха в русата му коса и открояваха белезите по челото — объркващо послание, увиснало като серия от въпросителни знаци над суровото му изражение. Роял приближи наперено, размахал хромиран бастун. Уайлдър наблюдаваше лъскавата му повърхност, умирайки от желание да го усуче около врата му.

Макар добре да разбираше, че е попаднал в капан, се изсмя гласно при вида на налудничавата групичка. В този момент лампите примигнаха предупредително, а после угаснаха съвсем. Той притисна гръб в стената, а палките взеха да потропват търсещо около него. От отворената врата на Джейн Шеридан го заслепи лъч на фенерче.

Групата от ветерани пристъпи към заучения си номер и около него се заиздигаха ръце, посипвайки раменете му с внезапна вихрушка от удари. Преди да падне, успя да сграбчи нечия палка, но другите бързо го повалиха върху застлания с килим под в краката на Антъни Роял.

* * *

Когато се събуди, бе проснат на дивана във фоайето на приземния етаж. Около него блестяха луминесцентни светлини, отразяващи се в стъклените окачени тавани. Уайлдър имаше чувството, че безцветното им сияние открай време се носи някъде вътре в главата му. Пред асансьорите чакаха двама живуци, прибрали се късно в небостъргача. Стиснали здраво куфарчетата си, те напълно го игнорираха, явно вземайки го за пиян.

Той с мъка раздвижи натъртените си рамене и потърка подутината зад дясното си ухо. Щом успя да стане от дивана, се отправи към главния вход и се опря на стъклените врати. Редиците от паркирани коли се простираха в мрака — достатъчно транспорт, за да го евакуира до хиляда и една дестинации. Отвън нощният въздух бе прохладен и той, уловил врата си с длан, вдигна поглед към фасадата. Почти можеше да различи светлините на 37-ия етаж. Изведнъж се почувства изтощен колкото от смазващото тегло на сградата, толкова и от собствения си неуспех. Небрежният му и необмислен опит да се изкачи до върха бе свършил по унизителен начин. В известен смисъл той бе отхвърлен повече от небостъргача, отколкото от Роял и неговите приятели.

Тъкмо сведе очи от покрива и забеляза жена си, която наблюдаваше от балкона на втория етаж. Въпреки раздърпаните дрехи и насиненото му лице, в израза ѝ не личеше загриженост, сякаш вече не го познаваше.

7. ПОДГОТОВКА ЗА ЗАМИНАВАНЕ

Високо горе, в мезонета на покрива, първите двама обитатели се готвеха да напуснат.

През целия ден Антъни Роял и съпругата му си стягаха багажа. След като обядваха в пустеещия ресторант на 35-ия етаж, се върнаха и продължиха със заниманието. Роял остави за най-накрая опразването на своето дизайнерско студио. Сега, след като моментът за раздяла с небостъргача бе настъпил, нямаше защо да се бърза и той посвети дълги часове на тази последна ритуална задача.

Климатичната инсталация бе спряла да работи и отсъствието на познатото ѝ тихо бучене — някога източник на леко раздразнение за Роял — сега го правеше неспокоен. Макар и неохотно, трябваше най-сетне да признае факта, за който си бе затварял очите през изминалия месец. Колосалната сграда, в чието проектиране бе участвал, умираше. Жизнените ѝ функции гаснеха една по една — налягането на водата падаше с излизането на помпите от строя, електрическите подстанции по отделните етажи се изключваха, асансьорите висяха заседнали в шахтите си.

Сякаш в знак на съпричастност, старите травми по краката и гърба му бяха започнали наново да се обаждат. Той се облегна върху чертожния статив, усещайки как болката си проправя път от коленете нагоре към слабините му. Като се подпираше на хромирания бастун, излезе от студиото и тръгна сред мебелите във всекидневната, вече загърнати с покривала. През годините след катастрофата бе установил, че единствено постоянните упражнения го спасяват от мъките и партиите скуош с доктор Робърт Лейнг му липсваха. Подобно на неговите собствени лекари, той му бе казал, че травмите от пътни инциденти по принцип отшумяват бавно, но напоследък Роял бе започнал да подозира, че тези рани всъщност играят своя собствена, коварна игра.

Трите куфара, които сам бе опаковал същата сутрин, стояха готови в антрето. Щом спря и се загледа в тях, за миг му се прииска да

принадлежат на някой друг. Те никога досега не бяха използвани и новият им вид само подсилваше унижението на личния му разгром.

Той се върна в студиото и продължи да снима скиците и чертежите, окачени по стените. Тази преустроена спалня, която бе превърнал в свой кабинет, съдържаше богата колекция от книги и планове, фотографии и чертожни дъски. Първоначално обзаведена с идеята да придаде смисъл на периода на възстановяването му, тя постепенно се бе превърнала в своеобразен личен музей. Повечето от архитектурните му замисли и хрумвания бяха променени от неговите колеги след катастрофата, но по някакъв странен начин тези първоначални варианти на корпусите на концертната зала и телевизионното студио, както и неговата собствена фотография на покрива на небостъргача в деня на завършването му, пресъздаваха един свят, по-реален от онзи, който сега се канеше да напусне.

Решението да се изнесат от апартамента се оказа трудно за вземане и бе многократно отлагано. При цялата му професионална свързаност със сградата като един от нейните архитекти, приносът на Роял за изграждането ѝ всъщност бе минимален, и то печално свързан именно с елементите, където търканията между обитателите се бяха проявили най-силно — молът на десетия етаж, началното училище, скулптурната градина на покрива и фойетата пред асансьорите. Той бе вложил много от себе си в избора на стенните покрития, сега покрити от безброй надраскани със спрей цинизми. Въпреки всичките си усилия, не можеше да не приема посланията лично, особено на фона на явната враждебност на своите съседи. Хромираният бастун и немската овчарка вече не бяха просто театрален реквизит.

Принципно погледнато, бунтът на тези заможни хора срещу сградата, която колективно бяха закупили, не се различаваше от десетките добре документирані въстания на наематели от работническата класа срещу общинските им жилища, случвали се на чести интервали през следвоенните години. И все пак това не му пречеше да понася тежко актовете на вандализъм. Той приемаше разпадането на сградата като социална структура като атака срещу самия себе си — дотолкова, че през първите дни след необяснимата смърт на бижутера очакваше да бъде физически нападат.

По-късно обаче срывът започна да усилва желанието му да излезе от битката като победител. Тестът на небостъргача, в чието

построяване бе участвал, бе изпитание за него самия. Край него се оформяше един нов обществен ред и Роял бе сигурен, че ключът към изплъзващия се успех на тези огромни здания се крие в добре утвърдената йерархия. Както често бе изтъквал пред съпругата си Ан, офисните сгради с подобен размер, приютяващи по трийсет хиляди служители, функционираха безпроблемно десетилетия наред именно благодарение на строгата вътрешна структура и в тях проявите на престъпност, безредици или хулигански прояви бяха практически нулеви. Затова обърканото, но безспорно обособяване на нова социална организация, в случая базирана на малки племенни анклавни, го заплениваше. Той бе решен да остане докрай, независимо от всички трудности и от насочената срещу него враждебност, и да акушира при нейното раждане. Всъщност това бе и единствената причина, възпряла го да уведоми бившите си колеги за надигания се в сградата хаос. Както постоянно си повтаряше, не бе никак изключено трупите се проблеми да бележат пътя по-скоро към успеха, а не към провала на проекта. Без сам да си даде сметка, той бе предоставил на тези хора средството да навлязат в един нов живот, да създадат подредба, която да стане пример за подражание на всички бъдещи жилищни небостъргачи.

Но неговите мечти да поведе двете хиляди обитатели към техния нов Йерусалим не значеха нищо за съпругата му. Щом климатиците спряха и токът започна да прекъсва, щом придвижването из сградата без придружител стана твърде опасно, тя просто му заяви, че трябва да се махнат. Играейки ловко върху чувствата му на загриженост към нея и на вина за царящата наоколо разруха, Ан не срещна особена трудност да го убеди.

Сега Роял влезе в нейната спалня, любопитен да види докъде е стигнала с приготовленията. Два пътни гардероба и цял набор големи и малки куфари, несесери и кутии за бижута лежаха отворени по пода, леглото и тоалетката като във витрината на специализиран магазин. Тя самата се бе привела над един от куфарите пред огледалото, заета да го пълни или изпразва. Роял бе забелязал, че в последно време Ан целенасочено се обгражда с огледала, сякаш отражението на собствения й образ й вдъхваше някакво чувство за сигурност. Открай време бе приемала почтителното отношение на света около себе си за даденост и затова последните седмици, дори в относителната

сигурност на луксозния мезонет, ѝ бяха дошли в повече. Те караха детинските черти в характера ѝ да изплуват на повърхността, като на някаква Алиса, принудена насила да присъства на огромно парти от луди шапкари и мартенски зайци. Ежедневното пътешествие надолу до 35-ия етаж се бе превърнало в същинско мъчение за нея и единствено изгледът скоро да напусне небостъргача завинаги ѝ вдъхваше сили.

Сега тя се изправи и прегърна мъжа си. Както обикновено, докосна леко с устни белезите по челото му, сякаш се мъчеше да разчете дневника на двайсет и петте години, които ги деляха, да намери ключ към онази част от живота на Роял, която никога не бе познавала. Докато се възстановяваше от катастрофата, прекарвайки времето си пред прозорците на мезонета или на машината за упражнения, той бе забелязал колко силно я интригуват раните му.

— Ама че бъркотия — огледа ведро тя купищата багаж. — Ще съм готова до около час. Повика ли вече такси?

— Ще ни трябват поне две. Шофьорите отказват да чакат, тъй че няма смисъл да се обаждаме преди последния момент.

И двете им собствени коли, паркирани на първа линия пред входа, бяха неизползваеми, с натрошени от падащи бутилки стъкла.

— Е, важното е, че най-сетне тръгваме. — Ан продължи с опаковането на вещите си. — Трябваше да го направим още преди месец. Нямам представа защо изобщо някой продължава да стои тук.

— Скъпа, нали ти обясних, че...

— И защо още никой не е позвънил в полицията? Или не се е оплакал на собствениците?

— Ние сме собствениците. — Роял извърна глава встрани и любящата усмивка се стопи от устните му. През прозорците можеше да види как светлината на залеза озарява окачените фасади на съседните небостъргачи. Той неизбежно приемаше критиките на Ан като укор към самия себе си.

Вече бе разбрал, че младата му жена никога няма да е щастлива в специалната атмосфера на високата сграда. Като единствена дъщеря на провинциален индустриалец, тя бе отрасла в изолирания свят на голяма къща извън града, претенциозно копие на замък от поречието на Лоара, поддържано от цяла армия прислуга в маниера на деветнайсети век. Тук, от друга страна, прислужниците бяха невидимите термостати и сензори за влага, компютъризираните

асансьорни превключватели и релета, играещи своите роли в една далеч по-сложна и абстрактна версия на отношенията между господар и подчинен. В действителността, с която тя бе свикнала, работата трябваше да се върши не само по ефективен, но и по видим начин. Сбивът на функциите и услугите в сградата, конфронтацията между съперническите си групи съседи бяха задействали огромното ѝ чувство на несигурност, дълбоко вкоренения страх на висшата класа относно запазването на доминиращото ѝ положение в света. Настоящите размирици в блока удряха по тях като по оголени нерви. Когато се запознаха за първи път, Роял бе приел за даденост нейната абсолютна самоувереност, но всъщност вярно бе тъкмо обратното — Ан далеч не се чувстваше сигурна в себе си и имаше нужда постоянно да утвърждава своето място на върха на социалната стълбица. За разлика от нея, повечето им съседи, достигнали всичко в резултат на собствените си усилия и талант, бяха същински модели на високо самочувствие.

Роял и съпругата му се бяха нанесли в своето гнездо на върха на небостъргача уж временно, докато открият подходяща къща в Лондон. Скоро обаче той установи, че постоянно отлага решението за преместване. Беше заинтригуван от начина на живот в този вертикален град, от типа хора, привлечени от безупречната му функционалност. Като негов пръв жител и собственик на най-високия и престижен апартамент, се чувстваше като господар на имението — ако трябваше да използва изтърканата фраза от речника на Ан. Чувството му за физическо превъзходство, поотслабнало с годините — на младини той дори бе носител на дребна титла по тенис за аматьори, — разбираемо се възраждаше от присъствието на толкова много хора директно под него, върху раменете на чиито далеч по-скромни жилища сигурно почиваше неговият апартамент.

Дори след злополуката, когато бе принуден да продаде партньорското си участие и да се оттегли в своя инвалиден стол в мезонета, усещането за власт и авторитет се запази. През месеците на възстановяването, докато раните му заздравяваха, а тялото му ставаше все по-силно, всеки от заселващите се обитатели по някакъв начин се асоциираше с укрепващите му мускули и сухожилия, с ускоряващите се рефлексии; всеки допринасяше със своята невидима дан за благосъстоянието на Роял.

Ан, напротив, се объркваше и дразнеше от новопристигналите. Тя се наслаждаваше на апартамента, докато двамата бяха сами в небостъргача, сякаш без да очаква, че спокойствието им някога ще бъде нарушено от чуждо присъствие. Возеше се в асансьорите така, сякаш бяха луксозните кабинки на частен лифт, плуваше в необезпокояваните води на двата басейна и се разхождаше из мола с вида на човек, посещаващ личната си банка, фризьор или супермаркет. Към момента, в който и последният от двете хиляди живущи се нанесе под тях, тя вече изгаряше от нетърпение да се махне.

Но Роял бе привлечен от своите съседи, тези образцови примери на пуританска етика и морал. От друга страна, знаеше от Ан, че те самите го имат за озадачаваща и резервирана фигура, жертва на автомобилна катастрофа, мъж, вегетиращ в инвалидния си стол на покрива в странно съжителство с красивата си, два пъти по-млада от него съпруга, която няма нищо против да вижда в компанията на други мъже. Въпреки това символично кастриране Роял продължаваше в техните очи да държи ключа към сградата. Беязаното му чело и хромираният бастун, бялата куртка, която носеше по подобие на предизвикателна мишена, всички тези елементи формираха кода, шифровал истинските взаимоотношения между архитекта на огромната сграда и неспокойните ѝ обитатели. Дори неизбежните странични връзки на Ан бяха част от същата система от иронии, в тон с вкуса на Роял към „игровата“ ситуация, в която можеше да рискува всичко, без да губи нищо.

Той се интересуваеше от ефекта на всичко това върху съседите си — и особено върху онези отцепници като Ричард Уайлдър, който бе готов да тръгне да изкачва Еверест въоръжен единствено с чувството си на раздразнение, задето планината е по-голяма от него самия, или като доктор Лейнг, който по цял ден зяпаше от балкона си в блажената заблуда, че е напълно отделен от небостъргача, докато всъщност бе сред най-примерните му обитатели. Но той поне знаеше своето място и стоеше на него, за разлика от Уайлдър, на когото преди три вечери се бе наложило да дадат кратък, болезнен урок.

С мисълта за нахлуването на Уайлдър — поредният от серията опити на хората отдолу да проникнат към високите етажи — Роял излезе от спалнята и отиде до входната врата. Ан чакаше зад него в антрето, докато той дръпна резетата и надникна в пустеещия коридор.

От долните нива през шахтите на асансьорите долиташе непрестанен приглушен ропот.

— Това ли е всичкият ти багаж? — го попита тя, сочейки към трите куфара.

— Засега. Ще се върна, ако ми дотрябва още нещо.

— Ще се връщаш пак тук? И защо? Може би предпочиташ просто да останеш?

— Като капитан, напускащ последен кораба... — отбеляза той по-скоро на себе си, отколкото на нея.

— Шегуваш се, нали?

— Разбира се, че не.

Ан постави длан върху гърдите му, сякаш в търсене на някаква стара рана.

— Съжалявам, че трябва да го кажа, но сам знаеш, че тук всичко приключи.

— Може би не... — Той прие съчувствието ѝ със силна доза скептицизъм. Без да си дава сметка, тя често засягаше самолюбието му, уплашена от неговата решимост да се докаже на всяка цена, от отказа му да приеме, че проектът се е оказал пълен провал. На всичко отгоре, съседите им твърде охотно го бяха приели за свой лидер. Партньорство на Роял в консорциума до голяма степен бе заплатено от комисионите, които баща ѝ отклоняваше към неговия джоб — един факт, който тя никога не му позволяваше да забрави не толкова от желание да го унижи, а да подчертае колко високо го цени. А и той бе оправдал доверието, бе преуспял във всеки смисъл на думата. По един безумен начин катастрофата му може би беше опит да разкъса примката, в която сам се бе озовал.

Но всичко това вече принадлежеше на миналото. И той сам знаеше, че си тръгват тъкмо навреме. През последните няколко дни животът в небостъргача бе станал невъзможен. За първи път обитателите на горните етажи бяха директно въввлечени в събитията. Ерозията набираше сила — бавна психологическа лавина, която неумолимо ги влечеше надолу.

* * *

На повърхността ежедневието в блока изглеждаше почти нормално — повечето живущи излизаха всеки ден за работа, супермаркетът още беше отворен, банката и фризьорският салон функционираха както обикновено. И все пак вътрешната атмосфера бе на три неспокойно съжителстващи въоръжени лагера. Позициите се бяха втвърдили окончателно и между долните, средните и горните нива практически не съществуваше контакт.

В ранните часове на деня придвижването из сградата още беше възможно, но следобед ставаше все по-затруднено и с настъпването на вечерта се блокираше напълно. Банката и супермаркетът затваряха в три часа. Началното училище се бе преместило от опустошените класни стаи в два апартамента на седмия етаж. Деца рядко се срещаха над нивото на мола, да не говорим за площадката на покрива, която Роял с толкова грижа бе проектирал за тях. Големият басейн представляваше полупразна яма с жълтеникава вода, из която плаваха миазми. Единият от кортовете за скуош беше заключен, а другите три — пълни с потрошени отломки от чинове и други боклуци. Три от двайсетте асансьора окончателно бяха излезли от строя, а останалите вечер се превръщаха в частни транзитни линии на онези конкурентни групи, които успееха да ги завладеят. Пет етажа стояха без ток и нощем тъмните ивици пресичаха от край до край лицето на сградата като мъртви слоеве в гаснещ мозък.

За късмет на Роял и неговите съседи условията в горната секция на небостъргача все още не се рушаха така стремително. Ресторантът бе преустановил вечерното обслужване, но предлагаше ограничено обедно меню в няколкото часа, през които персоналът можеше безпрепятствено да влиза и излиза. Дватама сервитьори обаче бяха напуснали и Роял подозираше, че готвачът и жена му скоро ще ги последват. Басейнът на 35-ия етаж бе използваем, но нивото му бе спаднало, а притокът на вода, както и този към собствения им апартамент, зависеше от капризите на резервоарите на покрива и електрическите помпи.

Той хвърли поглед през прозореца на всекидневната надолу към паркинга. Много от колите не бяха местени със седмици — с потрошени от бутилки стъкла и пълни с отпадъци купета, те стояха върху омекващите си гуми сред морето от смет, което се простираше около блока като бавно разширяващо се петно.

Този видим показател за упадъка на небостъргача същевременно измерваше и степента, до която обитателите му приемаха разложителния процес. На моменти Роял подозираше, че те подсъзнателно се надяват той да продължи да се задълбочава. Беше забелязал, че офисът в приземното фоайе вече не е обсаден от негодуващи тълпи. Дори и собствените му съседи от горните етажи, които навремето охотно търсеха всевъзможни поводи за оплакване, сега никога не критикуваха сградата. В отсъствието на домоуправителя — все още лежащ в състояние на нервен срыв в гарсоньерата си — двете служителки на неговия оредял персонал (съпруги на звукорежисьор от втория етаж и на цигулар от третия) стоически оставаха по местата си зад остъклената врата, безразлични към разрухата, вихреща се над главите им.

Роял бе заинтригуван от все по-грубото отношение на живущите към сградата, от това как те умишлено повреждаха асансьори и климатици и претоварваха електрическите инсталации. Това безразличие към собствените им удобства отразяваше едно изместване на приоритетите в ценностната им система и може би появата на чакания от него нов социален и психологически ред. Той помнеше как при схватката в коридора Уайлдър искрено се бе разсмял при вида на издокараните в анцузи педиатри и научни сътрудници, размахали насреща му своите палки. При цялата гротескност на епизода, Роял подозираше, че по някакъв неведом начин бившият ръгбист всъщност е бил доволен да бъде хвърлен в безсъзнание в асансьора.

Крачейки сред загърнатите с покривала мебели, той вдигна бастуна и разсече застоялия въздух със същия удар, който бе използвал срещу Уайлдър. В сградата вероятно всеки момент щеше да се изсипе цял батальон полицаи и да отведе всички в най-близкия затвор. Или пък не? Сериозен коз в ръцете на живущите бе забележително автономният характер на небостъргача — самоуправляващ се анклав в рамките на по-голямата частна територия на жилищния комплекс. Домоуправителят и неговият екип, персоналът на супермаркета, на банката и фризьорския салон бяха до един жители на сградата; малкото аутсайдери бяха или напуснали, или уволнени. Външното обслужване се извършваше само по заявка на домоуправителя, а такава явно не бе правена. Нищо чудно дори да бяха наредили на фирмите да

стоят настрана — боклукът не бе извозван вече няколко дни и много от шахтите бяха задръстени.

Въпреки растящия хаос около себе си живущите показваха все по-малък интерес към случващото се извън небостъргача. Купища несортирана поща се въргаляше из фоайетата на приземния етаж. Колкото до отпадъците около сградата, те едва се забелязваха от нивото на земята. Дори повредените коли до известна степен бяха прикрити от още неразчистените строителни материали, кофражни пана и пясъчници. Също, като част от несъзнателната конспирация да се изолира външният свят, никой не канеше посетители. Той и Ан не бяха имали гости вече от месеци.

Роял наблюдаваше как жена му разсеяно снове из спалнята. Джейн Шеридан, най-близката ѝ приятелка, също се бе отбила да ѝ помогне. Двете жени тъкмо прехвърляха няколко вечерни рокли от закачалките в гардероба към куфарите, като в същото време вадеха от куфарите нежелани ризи и панталони и ги връщаха обратно в гардероба. От действията им бе трудно да се разбере дали събират багаж за заминаване, или го разопаковат след пристигане.

— Ан — обади се Роял, — ако продължаваш в същия дух, надали ще успеем за тази вечер.

— Климатичите са виновни — разпери безпомощно ръце тя. — Не мога да мисля от задух.

— Вече няма как да се измъкнете дори и да искате — вметна Джейн. — По това време всички асансьори ще са реквизирани от другите етажи.

— Какво? Чу ли това? — Ан изглежда гневно съпруга си, сякаш той, със своето калпаво проектиране на асансьорните фоайета, бе пряк виновник за пиратските актове. — Добре, ще заминем утре, още със ставането. А какво ще ядем? Ресторантът не работи вечер.

Досега никога не се бяха хранили в апартамента. Ан презираше домакинските занимания на съседите им с безкрайното приготвяне на сложни ястия. Единствената храна в хладилника бе тази на кучето.

Роял се погледна в огледалото и поправи яката на бялата си куртка. В сумрака отражението му бе добило почти призрачен вид, като на бледо осветен труп.

— Ще измислим нещо. — Странен отговор, даде си сметка в следващия миг, отговор, предполагащ, че в сградата има и други

източници на провизии освен супермаркета. Той обходи с очи пухкавата фигура на Джейн Шеридан, която отвърна на унилия му взор с окуражителна усмивка. Роял бе поел покровителството над тази симпатична млада дама след смъртта на афганската ѝ хрътка.

— Асансьорите вероятно ще се освободят след около час — увери двете жени. — Тогава ще слезем да напазаруваме.

После се сети за немската овчарка, вероятно заспала някъде из мезонета, и реши да я разходи на покрива.

Ан започна да изпразва полупълните куфари. Не личеше да си дава ясна сметка какво прави, сякаш половината ѝ съзнание бе изключено. При всичките си оплаквания, тя самата нито веднъж не бе позвънила на домоуправителя. Може би смяташе, че е под достойнството ѝ, но в същото време не бе подхвърлила и най-дребната критика пред някой от познатите и приятелите им извън жилищния блок.

Докато размишляваше върху това, Роял обърна внимание, че щепселът на телефона край леглото ѝ е изваден от контакта, а кабелът акуратно намотан около слушалката. Разходи се из апартамента в търсене на кучето и забеляза, че и трите други телефона — в антрето, дневната и кухнята, също са изключени. Значи, това бе причината да не са получавали никакви външни обаждания през изминалата седмица. Той изпита определено чувство на сигурност, знаейки, че няма да получат такива и за в бъдеще. Защото вече се досещаше, че въпреки всичките си приготовления няма да заминат нито на следващата сутрин, нито в която и да било друга.

8. ХИЩНИТЕ ПТИЦИ

През отворените прозорци на апартамента Роял наблюдаваше големите птици, събиращи се върху асансьорното помещение на петнайсет метра от него. Това бе някакъв непознат вид гларуси, които напоследък прииждаха откъм устието на реката и кръжаха около вентилационните шахти и водните резервоари, скупчваха се по скулптурите на пустеещата детска площадка. Още преди месеци, по време на възстановяването си, той ги бе забелязвал, докато седеше в инвалидния стол на частната си тераса. По-късно, след инсталирането на машината за упражнения, те кацаха наоколо и любопитно следяха процеса му на раздвижване. По някакъв начин бяха привлечени от светлата коса и бялата му куртка, толкова близки по окраска до собственото им оперение. Може би го възприемаха като един от тях, сакат стар албатрос, намерил приют върху този уединен покрив край реката? Идеята се нравеше на Роял и той често я въртеше в ума си.

Френските прозорци се поклащаха от вечерния вятър. Кучето бе избягало да ловува самостоятелно някъде по сто и петдесет метровата площадка за наблюдение. С края на лятото все по-малко хора се качваха на покрива. Парцаливите останки от шатра за коктейл, прогизнали от дъждовете, лежаха в канавката край парапета. Гларусите, сгънали тежките си криле, се клатушкаха около пръсната картонена кутия със солети. Саксиите с палми, лишени от грижи от месеци, бяха залинели и целият покрив все повече приличаше на занемарен, буренясал двор.

Роял излезе на площадката. Харесваха му враждебните погледи на птиците, накацали наоколо. Над преобърнатите столове и опърпаните палми витаеше усещане за възраждащо се варварство. В краката му се въргаляха чифт очила, някога украсени с лъскави камъчета, които сега бяха изчоплени. Какво ли бе привлякло гларусите в изолираните владения на този покрив? Докато приближаваше, група от тях излетя и се гмурна във въздуха, за да улови останките от храна, хвърлени от един балкон десет етажа по-долу. Те се хранеха от

отпадъците на паркинга, но Роял предпочиташе да си мисли, че истинските мотиви за присъствието им са сходни с неговите собствени, че са долетели от някакви архаични простори, откликвайки на зова на свещеното насилие, което предстоеше. От страх да не си тръгнат, той често им носеше храна, сякаш да ги убеди, че чакането им ще си струва.

Сега отвори ръждивите порти на скулптурната градина, измъкна изпод капака на един декоративен фенер кутия с кучешки гранули, по право принадлежащи на немската му овчарка, и започна да ги ръси сред бетонните тунели и геометрични форми. Проектирането на това място му бе доставило особено удоволствие и той съжаляваше, че децата вече не го ползват. Но то поне бе отворено за птиците, които се спуснаха стръвно на угощението и едва не събориха със силните си криле кутията от ръцете му.

Потропвайки с бастуна, Роял се разходи около насъбралите се локви вода. Винаги бе мечтал да има свой собствен зоопарк с половин дузина едри хищници и още по-важно, с огромен и добре зареден птичарник. През годините бе чертал много проекти по темата, като един от тях дори наподобяваше небостъргач, в който птиците щяха да са свободни да се издигат до висините, представляващи същинския им дом. Зоологическите градини и големите структури открай време го изпълваха с особен интерес.

В един ъгъл забеляза тялото на сиамска котка — малкото животно се бе изкатерило по вентилационните шахти чак дотук от топлия комфорт на нечий апартамент, за да прегърне слънчевата светлина за няколко последни секунди, преди птиците да го нападнат и унищожат. До нея лежеше трупът и на един мъртъв гларус. Роял го вдигна, учуден от тежината му, отиде до парапета и с всички сили го запрати далеч над бездната. Той се запремята в почти безкрайно падане, преди да се пръсне като бяла перушинена бомба върху предния капак на една паркирана кола.

Никой не видя постъпката му, но не го беше и грижа. При целия си жив интерес към поведението на своите съседи, не можеше да се отнася към тях без известна доза надменност. Петте години брак с Ан го бяха заразили с нов набор от предразсъдъци. Неволно ги презираше заради охотата, с която се примиряваха с предопределените им места в

небостъргача, заради прекомерно развитото им чувство за отговорност и липсата на вътрешен плам.

Но онова, което най-вече го дразнеше, бе конвенционалният им добър вкус. Сградата бе същински монумент на добрия вкус, на добре проектираната кухня, на изисканите прибори и тъкани, на елегантните, ненатрапчиви мебели — накратко, на цялото естетическо благоразумие, което тези заможни и добре образовани хора бяха попили от всички школи по индустриален дизайн, от всички прехвалени схеми за вътрешна декорация, институционализирани от последната четвърт на двайсетото столетие. Роял презираше ортодоксалността на интелигента. При посещенията си в съседски апартаменти се чувстваше физически отблъснат от контурите на модерната кафеварка, от добре модулираните цветови схеми, от рационалната находчивост, която, подобно на цар Мидас, бе трансформирала всичко в един идеален брак на функция и дизайн. В известен смисъл тези хора бяха авангардът на заможния и образован пролетариат на бъдещето, затворен в скъпите си, практично и елегантно обзаведени кутийки, без никакъв шанс за бягство. Роял би дал всичко, за да зърне поне един вулгарен елемент на украса, една не съвсем искрящо бяла клозетна чиния, един лъч на надежда. Слава на бога, че те най-сетне се бяха осъзнали и бяха тръгнали да разбиват своя тапициран с кадифе затвор.

* * *

От двете му страни мокрият от дъжда бетон се простираше във вечерния сумрак. От немската овчарка нямаше и следа. Роял достигна средата на покрива. Гларусите бяха накацали по асансьорните помещения и вентилационните шахти и го наблюдаваха с необичайно зорките си очи. С мисълта, че може вече да са вечеряли с кучето, Роял ритна настрана един преобърнат стол и тръгна да го вика по име.

Край частната тераса в южния край една жена на средна възраст, облечена в кожено палто, стоеше край парапета. Треперейки непрестанно, тя се взираше над жилищния комплекс към сребристата лента на реката. Там един vleкач теглеше три баржи срещу течението, а полицейска моторница патрулираше покрай северния бряг.

Роял приближи и разпозна в нея съпругата на бижутера. Дали очакваше пристигането на полицията, твърде горда по някакъв извратен начин, за да я повика сама? Понечи да я попита дали не е виждала овчарката, но вече знаеше, че няма да му отговори. Лицето ѝ бе безупречно гримирано, но през слоевете руж и пудра прозираше изражение на безгранична враждебност, поглед, твърд като стомана. Роял стисна по-здраво бастуна. Ръцете на жената бяха скрити и за миг му се стори напълно вероятно отрупаните ѝ със злато пръсти да стискат под палтото два голи кинжала. По някаква причина изпита внезапното убеждение, че тя е отговорна за смъртта на съпруга си и че сега всеки момент ще сграбчи и него, за да го метне през парапета. Същевременно, за негово учудване, му се прииска да я докосне, да положи ръка върху раменете ѝ. Беше се задействала някаква своенравна, гротескна сексуалност, която почти го подтикна да извади члена си и да ѝ го покаже.

— Търся кучето на Ан — рече прегракнало и щом не получи отговор, добави: — Ние решихме да останем.

Смутен от собствената си реакция към скърбящата жена, той се обърна и се упъти към стълбището за долния етаж. Въпреки болката в краката, тръгна бързо по коридора, почуквайки с бастуна по стените.

Щом стигна централното фоайе, отчетливо чу истеричен лай, издигащ се от шахтата на най-близкия от петте експресни асансьора. Роял притисна ухо до затворените му врати. Кабината, с ръмжащото и мятащо се куче в нея, се намираше на петнайсетия етаж и до слуха му долитаха тежите удари на метална тръба по пода, както и виковете на трима нападатели, двама мъже и една жена, които пребиваха животното.

Накрая скимтенията заглъхнаха и асансьорът най-сетне откликна на повикванията му. Кабината пристигна и вратите се разтвориха, разкривайки полуживата овчарка. Главата и раменете ѝ бяха облени в кръв, която образуваше размазано петно на пода. По стените имаше залепнали снопчета сплъстена козина.

Роял посегна да погали любимеца си, но той се озъби, уплашен от бастуна. Наоколо се бяха насъбрали неколцина съседи, понесли импровизирани оръжия от рода на тенис ракети и стикове за голф. Те обаче бяха тактично разпръснати от един приятел на Роял, гинеколог

на име Пангборн, който живееше в апартамента до фоайето. Той ходеше да плува заедно с Ан и често си играеше с кучето на покрива.

— Дай да те погледна — каза сега, като се вмъкна ловко в кабината и се зае да успокоява животното. — Бедничкият, какво са ти направили онези диваци. Роял, трябва да го отнесем у вас. После предлагам да обсъдим положението с асансьорите.

Пангборн коленичи на пода, надавайки серия от странни, подсвирващи звуци. От седмици насам той убеждаваше Роял да пренастроят схемата на електрическите релета в сградата като средство за отмъщение срещу долните етажи. Предполагаемата власт на Роял над съдбините на небостъргача бе основният източник на авторитета му сред съседите, макар той да подозираше, че Пангборн е сред онези, които ясно съзнават, че никога няма да използва тази власт. С меките си ръце и маниери като от докторска приемна, гинекологът леко смущаваше Роял, сякаш всеки момент щеше да положи някоя пациентка в компрометираща поза върху акушерския стол. Всъщност Пангборн принадлежеше към новото поколение гинеколози, които никога не докосваха своите пациенти, да не говорим да акушират при раждания. Специалността му бе компютърният анализ на записи на бебешки плач, въз основа на който бе способен да диагностицира безкраен низ от бъдещи оплаквания. Той си играеше с тези ленти като древен авгур, гадаещ по животински вътрешности. Единствената му любовна афера в небостъргача бе с лаборантка от втория етаж, слаба, мълчалива брюнетка, която вероятно прекарваше цялото си време в изтезаване на дребни бозайници. Двамата бяха скъсали скоро след началото на размириците.

И все пак трябваше да му се признае, че има подход към животните. Роял го изчака да успокои кучето и да прегледа раните му. Той държеше муцуната му в белите си ръце така, сякаш го очакваше да поеме първия си дъх. После двамата с дружни усилия го отнесоха до мезонета.

За щастие, Ан и Джейн Шеридан бяха излезли да пазаруват от супермаркета на десетия етаж, хващайки единствения свободен за обща употреба асансьор.

Пангборн положи овчарката върху един от загърнатите с покривала дивани.

— Радвам се, че се озова наблизно — каза му Роял. — Не си ли на работа?

Гинекологът погали подутата глава на животното с белите си, изцапани с кръв ръце.

— Ходя в кабинета две сутрини в седмицата — напълно достатъчно време, за да прослушам последните записи. Иначе съм тук, на своя пост. — Той се взря многозначително в Роял. — Ако бях на твоє място, щях да държа Ан постоянно под око. Сам виждаш какво се случва...

— Напълно си прав. Ами ти? Не си ли мислил да се махнеш оттук? Условията напоследък...

Онзи го изгледа така, сякаш не бе сигурен дали говори сериозно.

— Та аз току-що се нанесох. Защо да отстъпвам пред тези хора? — Той посочи изразително към пода с окървавения си показалец.

Впечатлен от решимостта на този изтънчен и педантичен мъж да отстоява територията си, Роял го изпрати до вратата, благодари за помощта и му обеща в най-скоро време да обсъдят саботажа на асансьорите. През следващия половин час бе зает с почистване на раните на кучето. Макар то вече да се унасяше в сън, кръвавите петна по покривалото на дивана не даваха мира на Роял. Нападението бе отприщило в него полуосъзнато желание за открит конфликт. До момента бе играл по-скоро балансираща роля, удържайки съседите си от ненужни репресивни действия. Сега вече сам жадуваше за тях.

Върху някой от долните балкони шумно се строши хвърлена бутилка — кратка експлозия на фона на свирещите грамофони, виковете и думкането по стените. Светлината в апартамента бе помръкнала съвсем и загърнатите мебели се мерзелееха наоколо като недобре напомпани облаци. Следобедът бе отминал, скоро щеше да започне опасният период. С мисълта за Ан, която трябваше да си проправи път от десетия етаж, той се упъти към коридора.

На вратата спря и погледна ръчния си часовник. Загрижеността му за нея бе силна както винаги — напоследък собственическото му чувство дори се бе задълбочило, — но все пак реши да изчака още половин час, преди да тръгне да я търси. По един перверзен начин това щеше да увеличи елемента на риск, шанса за конфронтация. Той се заразхожда спокойно из апартамента, обръщайки внимание на

телефоните по пода, с техните акуратно навити кабели. Дори да бе попаднала някъде в капан, Ан нямаше как да му се обади.

Докато чакаше в тъмнината, Роял отиде до прозореца и се загледа в гларусите, накацали по асансьорните помещения. Сега оперението им изглеждаше искрящо бяло и те приличаха на украса, поставена върху корнизите на мавзолей. Сякаш доловило обърканото му настроение, ятото се вдигна и закръжи с крясъци във въздуха. В неговия ум се рояха мисли за жена му, за възможните нападения над нея; почти сексуална възбуда на опасност и мъст изпъваше нервите му. След още двамайсет минути щеше да напусне апартамента и да предприеме убийственото си спускане по шахтите на небостъргача. Щеше му се да може да вземе и птиците със себе си. Почти ги виждаше как се устремяват с плясък на криле надолу по стълбищата, пикират вихрено по коридорите. Той продължи да ги наблюдава как описват кръгове във въздуха и да се вслушва в дрезгавите им викове, изпълнен с очакване на предстоящото насилие.

9. В ЗОНАТА НА ДЕСАНТА

Точно в седем часа Антъни Роял, съпроводен от бялата си немска овчарка, се отправи в търсене на жена си. Кучето се бе възстановило от побоя достатъчно, за да накуцва пред него. Влажната му козина бе белязана от ярки алени участъци, но стопанинът му се гордееше с тези белези от битката така, както и с кървавите петна по собствената си бяла куртка. Те бяха отличителните белези на униформата на палача, която тепърва предстоеше да влезе в употреба.

Спускането му към дълбините на сградата започна от фойето на експресните асансьори. Група развълнувани съседи току-що бяха излезли от една от кабините. Четири нива по-надолу един апартамент бе разграбен от шайка обитатели на 15-ия етаж. Тези спорадични набези се случваха с нарастваща честота. На особен риск бяха подложени жилищата, оставени без надзор дори за не повече от ден. Някакъв вътрешен телеграф сякаш уведомяваше кандидат-нашествениците кой апартамент през дузина етажи от тях е назрял за опустошаване.

С известна трудност хвана асансьор, който да го свали до 35-ия етаж. Ресторантът беше затворен — след като бяха сервирали на семейство Роял прощален обяд, готвачът и жена му бяха напуснали завинаги. Масите и столовете се извисяваха струпани пред кухнята във вид на барикада, а на въртящата се врата висеше катинар. Широките панорамни прозорци, със своята великолепно гледка, бяха затворени от плътни капаци, съединени с верига, потапяйки северния край на басейна в пътен мрак.

Последният плувец, един пазарен анализатор от 38-ия етаж, тъкмо излизаше от водата. Докато той се преобличаше, жена му остана да пази пред вратата на кабинката, наблюдавайки как немската овчарка лочи вода от мазните плочки пред трамплина. Когато животното се облекчи върху прага на една от празните съблекални, лицето ѝ остана безизразно. Роял изпита умерена гордост от тази постъпка, пробудила у него примитивен териториален инстинкт. Маркирането на кабинката

с ярката кучешка урина дефинираше малкия терен, попаднал под негова власт.

* * *

През следващия час той продължи да търси жена си, спускайки се все по-дълбоко в централната секция на сградата. Докато преминаваше от етаж на етаж и от асансьор на асансьор, си даде сметка за действителния мащаб на опустошението. Бунтът на жителите срещу тяхната сграда бе достигнал пълния си размах. Боклукът образуваше вонящи камари около задръстените шахти за смет. Стълбищата бяха обсипани със счупени стъкла, отломки от мебели и части от перила. Направи му впечатление, че всички монетни телефони във фоайетата са изтръгнати от стените, сякаш обитателите, подобно на Ан и него самия, се бяха споразумели да прекъснат всяка комуникация с външния свят. Колкото по-надолу се спускаше, толкова по-големи ставаха пораженията. Вратите на пожарните изходи висяха от пантите си, стъклата на таблата с електромери бяха разбити. По коридорите и стълбищата почти не бе останало здраво осветително тяло и никой не си правеше труда да смени счупените крушки. Към осем часа те заприличаха на мрачни тунели, препречени от торби с отпадъци. На този фон бледните очертания на надписите, изписани с фосфоресциращ спрей по стените, се разгръщаха пред погледа му като послания от кошмар.

Конкурентни групи от живущи стояха по фоайетата, охраняваха подстъпите към асансьорите и се наблюдаваха едни други по протежение на коридорите. Много от жените носеха през рамо портативни радиостанции и ги превключваха от честота на честота, сякаш се настройваха за акустична война. Други бяха оборудвани с фотоапарати и светкавици, готови да документират всеки акт на враждебност, всяко нахлуване в своята територия.

Роял продължаваше да сменя тактиките, преминавайки по два-три етажа наведнъж, докато накрая не се озова в долната половина на небостъргача. Останалите обитатели не го притесняваха, само го следяха с очи и отстъпваха, за да му сторят път. Едва кретащата немска овчарка и собствената му окървавена куртка му даваха свободен

пропуск през различните кланове, сякаш бе низвергнат лорд, спуснал се от своята цитадела, за да изложи раните си на показ пред въстаналите крепостни селяни.

Когато стигна десетия етаж, завари мола почти пуста. Из супермаркета се шляеха няколко души, зяпайки празните хромирани рафтове. Банката и магазинът за алкохол бяха затворени, със спуснати решетки. От Ан нямаше и следа. Той поведе кучето през летящите врати към плувния басейн. Водата бе намаляла наполовина, мътножълта и пълна с отпадъци. Дъното в плиткия край се показваше като плажа на блатясала лагуна. Сред бутилките и наносите от прогизнали вестници и картонени кутии се забелязваше спихнал дюшек. Мина му през ума, че дори труп би останал незабелязан на това място. Докато животното душеше около потрошените съблекални, Роял размахва бастуна в опит да раздвижи тегнещия въздух. Стори му се, че ако постои още малко в долната част на зданието, просто ще се задуши. Дори тази кратка визита бе достатъчна, за да се почувства смазан от всички хора над себе си, от хилядите отделни животи, всеки затворен в индивидуалното си време и пространство.

* * *

Откъм фойето в далечния край на басейна долетяха викове. Роял дръпна каишката на кучето и закричи към задния изход, намиращ се отвъд трамплините. През стъклените врати можеше да види разгорещения спор, воден пред вратите на началното училище. В него участваха около двайсет мъже и жени. Една група от долните етажи мъкнеше чинове и столове, черна дъска и статив за рисуване, а друга група се мъчеше да й попречи да завземе наново класните стаи.

Скоро се стигна до ръкопашни схватки. Родителите, водени от едър филмов редактор, вдигнал над главата си чин, настъпваха решително. Техните противници, жители на 11-ия и 12-ия етаж, засега удържаха позициите, образуващи запъхтян кордон. От двете страни летяха злостни реплики, мъже и жени се боричкаха тромаво помежду си.

Роял реши да се оттегли, като остави враждуващите фракции сами да решават проблема си. Преди да направи и две крачки обаче,

вратите откъм стълбището, водещи към фоайето, се разтвориха с трясък. Група жители, всичките от 14-ия и 15-ия етаж, нахлуха през тях и се хвърлиха в мелето. Водеше ги Ричард Уайлдър, вдигнал камера в едната си ръка по подобие на бойно знаме. Роял допусна, че може да е организиран цялата сцена като епизод от документалния филм, за който говореше от толкова време насам. Но Уайлдър и сам вземаше дейно участие в стълкновението, агресивно размахвайки камерата срещу своите бивши съседи, начело на новите си съюзници. Настъплението на родителите скоро бе отблъснато и те се оттеглиха в безпорядък към стълбището, зарязвайки чиновете и черната дъска на бойното поле.

Уайлдър захлопна вратите подир тях. Прогонването на някогашните му единомишленици явно му бе доставило огромно удоволствие. Още с камерата в ръка, пристъпи триумфално към класната стая. Две млади жени, съпругата на Роял и Джейн Шеридан, се изправиха иззад един преобърнат чин. Като деца, уловени да правят някаква пакост, те изгледаха зачервени Уайлдър, който им отвърна с театрален жест.

Роял придърпа повода на кучето, разтвори стъклени врати и излезе във фоайето, където победителите щастливо трошаха детските чинове.

— Всичко е наред, Уайлдър — изрече с твърд, но равен глас. — Аз ще поема оттук.

Той мина покрай него, влезе в класната стая и помогна на Ан да се изправи на крака.

— Ела, ще те изведе оттук. Не се притеснявай.

— Аз не се... — Предвид изживяния стрес, жена му бе удивително невъзмутима. Погледът ѝ се устреми към Уайлдър с видима възхита. — Боже мой, той е напълно обезумял...

Роял зачака Уайлдър да го нападне. Въпреки двайсетте години, които ги деляха, се чувстваше спокоен и в пълно самообладание, готов за физическа конфронтация. Но атака не последва. Опонентът му го наблюдаваше с интерес, потупвайки се с почти животински жест под мишницата, сякаш доволен да го види тук, на долните нива, най-сетне пряко въввлечен в битката за самки и за територия. Ризата му, разтворена до кръста, разкриваше масивна гръд, която той пъчеше не без известна гордост. Той вдигна камерата до бузата си, сякаш

репетирайки заснемането на някакъв сложен дуел, който щеше да се състои в по-удобно време, на по-високите нива на сградата.

* * *

Същата вечер, след като се прибраха в апартамента си на 40-ия етаж, Роял се зае да утвърждава своето лидерство на върха на небостъргача. Първо се погрижи за кучето, като го нахрани в кухнята с последните останали гранули, докато жена му и Джейн Шеридан почиваха заедно в леглото на Ан. Раните по главата и раменете на животното бяха подути и покрити с твърди съсиреци. Роял се вълнуваше от тях повече, отколкото от всяко унижение, изживяно от съпругата му, още повече че сам я бе обрекъл на изпитанията, умишлено забавяйки спасителната си експедиция. Както и бе очаквал, след пазаруването си в супермаркета, тя и Джейн не бяха успели да хванат асансьор наобратно. След като едва се бяха отскубнали от задевките на пиан озвучител във фойето, двете бяха намерили убежище в опразненото училище.

— Там долу всички правят свои собствени филми — му каза Ан, явно във възторг от шеметното си приключение сред низшите класи. — Всеки път, когато бият някого, поне десет камери снимат отстрани.

— И после ги прожектират в киносалона — потвърди Джейн. — Тъпчат се вътре като сардели, за да гледат подвизите си.

— С изключение на Уайлдър. Той чака нещо наистина страховито.

Те едновременно изгледаха Роял за коментар, но той предпочете да премълчи. В известен смисъл именно обичта му към Ан го бе подтикнала да я изложи на показ пред съседите си от простолюдието, да даде своя принос към новия ред, който заедно щяха да изградят. За разлика от нея, кучето заемаше по-практично място в сметките му. Той вече знаеше, че то може да се окаже твърде полезно в бъдещето, което ги очакваше, да послужи като разменна монета, по-конвертируема от всяка жена. Бе решил да не сваля изцапаната куртка, доволен да краси гърдите си с кучешката кръв. Категорично отказа всички предложения за почистване, направени от съпругите на съседите, идващи да успокояват двете млади жени.

Побоят над овчарката и преживелиците на Ан направиха апартамента му естествен център на брожението, имащо за цел да се поеме инициативата, преди всички да се окажат в капан на върха на небостъргача.

Той обясни на Пангборн, че е жизненоважно да си осигурят подкрепата на обитателите, живущи непосредствено под 35-ия етаж.

— Ако искаме да оцелеем, ще ни трябват съюзници, които да послужат като буфер срещу нападенията от долните нива, а също да ни осигурят достъп до повече асансьори. Иначе рискуваме да останем отрязани от основния обем на сградата.

— Правилно — съгласи се гинекологът, доволен, че Роял най-сетне е осъзнал реалността на ситуацията. — А след като веднъж установим присъствие, можем да настроим онези хора срещу другите, под тях — накратко, да балканизираме централната секция и след това да започнем колонизация на цялата сграда...

* * *

В ретроспекция, Роял дори се учудваше колко лесно се оказа прилагането на тези елементарни тактики. Още в девет часа същата вечер, преди началото на партитата, преговорите с живущите под басейна на 35-ия етаж започнаха. Пангборн бе същински експерт в манипулирането на техните недоволства. Проблемите им бяха твърде сходни с тези на обитателите от върха — техните коли също бяха жертва на вандализъм, водата не достигаше до крановете им, климатиците им не работеха. В добре пресметнат жест, Роял и Пангборн им предложиха достъп до експресните асансьори. Така нямаше да се налага да минават през главното фоайе и да устояват на изпитанието на трийсетте междинни нива. Трябваше просто да изчакат да се появи някой от жителите на горните етажи и да влязат заедно с него в частното фоайе. После можеха необезпокоявано да се изстрелят чак до 35-ия етаж и да направят кратка разходка надолу по стълбите до домовете си.

Предложението бе прието, като Роял и Пангборн нарочно не поискаха никакви отстъпки в замяна. Делегацията се върна на 40-ия етаж и членовете ѝ се пръснаха по апартаментите да се подготвят за

вечерните увеселения. През изминалите часове се бяха случили само няколко тривиални инцидента — домакиня на средна възраст от 28-ия етаж бе съборена в безсъзнание в полупразния плувен басейн, а рентгенолог от седмия бе пребит сред сушилните апарати във фризьорския салон — но като се изключи това, обстановката бе, като цяло, спокойна.

С напредването на нощта звуците на неспирни веселби изпълниха сградата. Тръгвайки от долните етажи, партитата се разпростряха из целия небостъргач, обгръщайки го в одежди от глъч и светлина. Застанал край френските прозорци, Роял се вслушваше в идващите от низините музика и смехове, докато чакаше двете жени да довършат тоалета си. Една кола премина по локалното платно към съседния блок и тримата й пътници извърнаха глави към отрупаните със стотици хора балкони. Всеки, който видеше отдалеч този бляскав кораб, щеше без съмнение да реши, че двете хиляди души на борда му пребивават в състояние на постоянна преливаща еуфория.

Ободрени от тонизиращата атмосфера, Ан и Джейн Шеридан бързо дойдоха на себе си. Ан дори не споменаваха за решението им да напуснат небостъргача, сякаш то никога не бе стояло на дневен ред. Грубото спречкване в началното училище й бе дало онова липсващо до момента чувство на солидарност с останалите обитатели на блока. За в бъдеще насилието явно щеше да се превърне в ценна форма на социална спойка. Малко по-късно Роял придружи нея и Джейн до първото парти за вечерта, давано от един вестникарски журналист на 37-ия етаж. Двете крачиха, уловени под ръка, под свежото въздействие на вестите за нови конфронтации и за това, че още два етажа, 6-ият и 14-ият, са останали без ток.

Пангборн поздрави Роял за последното, сякаш то бе негова лична заслуга. Никой, дори и на горните етажи, не личеше да забелязва контраста между лъскавите празненства и окаяното състояние на сградата. По коридори, осеяни с несъбран боклук, покрай задръстени шахти за смет и потрошени асансьори шестваха мъже в смокинги, а елегантни жени повдигаха полите на вечерните си рокли, за да прекратят купищата счупени бутилки. Ароматът на скъпи лосиони и парфюми се смесваше с вонята на кухненски отпадъци.

Тези странни противоположности се нравеха на Роял, бележеха степента, до която доскоро съдържаните му и цивилизовани съседи се

бяха отдалечили от всяко подобие на рационално поведение. Той помисли за собствения си конфликт с Уайлдър, който обобщаваше всички сили, опълчили се една срещу друга в сградата. Неговият опонент явно бе предприел нов опит за изкачване и бе достигнал 15-ия етаж. По право, небостъргачът следваше да бъде опразнен от всички, освен тях двамата. Изходът на същинския дуел помежду им бе редно да се реши сред пустите коридори и опразнените апартаменти, наблюдаван единствено от птиците.

Сега, след като вече бе приела надвисналата във въздуха опасност, Ан изглеждаше някак узряла. Застанал до камината в хола на журналиста, Роял я наблюдаваше с нежност. Тя вече не флиртуваше с възрастните бизнесмени и младите предприемачи, а слушаше внимателно доктор Пангборн, сякаш съзнавайки, че гинекологът може да ѝ е полезен не само в чисто професионално отношение. Въпреки удоволствието да я показва пред останалите обитатели, сега Роял се държеше с нея далеч по-ревниво. Сексуалната му териториалност се разпростираше и върху Джейн Шеридан.

— Мислила ли си да се преместиш да живееш у нас? — я попита. — Твоят апартамент е твърде незащитен.

— Не бих имала нищо против... Ан също го спомена. Всъщност вече дори съм си пренесла някои от нещата.

Докато танцуваше с нея сред заринатия с отпадъци вестибюл, Роял открито опипваше ханша и силните ѝ бедра, сякаш резервираше тези части от тялото ѝ за употреба в бъдеща дата.

* * *

Часове по-късно, някъде след полунощ, когато вече му се струваше, че празненствата са продължили безкрай, Роял се озова пиян и излегнат на канапе в един празен апартамент на 39-ия етаж. Главата на Джейн почиваше върху рамото му, а около тях имаше маси, отрупани с мръсни чаши и пепелници — обичайните останки от парти, което се е изнесло на друго място. Музиката от близките балкони се преплиташе със спорадични шумове от безредици. Някъде група живущи вяло надаваше викове и блъскаше по вратата на асансьор.

В стаята бе тъмно, явно поради спиране на електричеството. Роял примигна с очи и пробва да укроти бавно плаващия си мозък, взирайки се в прозорците на отсрещния небостъргач. После разсеяно се залови да гали тежките гърди на Джейн. Тя не направи опит да се отдръпне. Едва няколко секунди по-късно, когато токът дойде и единствената настолна лампа, поставена на пода, внезапно светна, очевидно позна Роял и се настани по-удобно отгоре му.

Откъм кухнята долетя шум. Той се обърна натам и видя жена си, седнала край масата в дългата си рокля, с ръка върху кафеварката, която започваше да се затопля. Роял обгърна Джейн в обятията си, движейки се като в забавен каданс, сякаш нарочно подчертаваше случващото се заради Ан. Знаеше, че тя ги вижда от своето място, но дори не помръдна, а само извади цигара и я запали. По време на половия акт, който последва, продължи да ги наблюдава, без да обели и дума, и Роял си даде сметка, че мълчаливото ѝ одобрение се дължи не на някакъв моден вкус към брачните изневери, а на племенно чувство за солидарност, на пълно покорство към водача на клана.

10. ПРЕСУШЕНОТО ЕЗЕРО

Малко след зазоряване на следващата сутрин Робърт Лейнг седеше на своя балкон на 25-ия етаж, ядеше скромната си закуска и се вслушваше в първите звуци на пробуждащите се апартаменти наоколо. Някои от живущите, излизайки за работа, вече си проправяха път сред купчините смет към своите изпоцапани с боклук коли. Няколкостотин души все още напускаха ежедневно небостъргача, за да отидат по своите офиси и кабинети. Въпреки оскъдното водоснабдяване и отопление, както мъжете, така и жените бяха спретнати и добре облечени; нищо във външността им не съдържаше и намек за събитията от последните седмици. И въпреки това, без дори да си дават сметка, много от тях щяха да прекарат работното си време, дремейки зад бюрата.

Лейнг отхапа от препечената си филия и задъвка бавно и методично. Седнал върху пукнатите плочки, той се чувстваше като смирен поклонник, тръгнал на рисковано вертикално пътешествие, който изпълнява прост, но изпълнен със съдържание ритуал в крайпътен храм.

Предната нощ представляваше пълен хаос — пиянски купони, сбивания, грабежи на празни апартаменти, нападения над всеки, отделил се от своята група. Още няколко етажа вече тънеха в мрак, включително и 22-ия, на който живееше сестра му Алис. Почти никой не бе спал, но за негово учудване малцина показваха признаци на умора, сякаш фазите на съня и бодърстването им бяха разменени. Лейнг дори подозираше, че масовите случаи на безсъние от близкото минало са били просто подсъзнателна подготовка за текущите изпитания. Той самият се чувстваше бодър и уверен — въпреки натъртванията по ръцете и раменете си се намираше в отлична физическа форма. Щом часовникът покажеше осем, възнамеряваше да се избърсне и да тръгне към медицинския факултет.

Лейнг бе прекарал ранната част на нощта в подреждане на жилището на Шарлът Мелвил, обърнато с главата надолу от мародери,

докато тя самата и малкият ѝ син се бяха подслонили у нейни приятели. По-късно бе помагал за охраната на асансьор, превзет от съседите му за няколко часа. Не че някой от тях се нуждаеше от превоз — целият смисъл на реквизирането бе то да продължи достатъчно дълго, за да даде подобаващ психологически ефект.

По-късно първото парти се бе състояло, както обикновено, у Пол Кросланд — телевизионния говорител, превърнал се в лидер на клан. Той трябваше да остане в студиото до късно и гостите го гледаха как води новините в девет часа, говорейки с познатия си, добре модулиран глас за верижната катастрофа, станала в пиковия час, при която бяха загинали шестима души. Седнал заедно с останалите пред телевизора, Лейнг почти очакваше да чуе за не по-малко гибелните събития, разиграващи се в небостъргача, за смъртта на бижутера (вече напълно забравена), за разделението на живущите на воюващи фракции. Може би, в самия край на емисията, водещият щеше да вмъкне и кратко съобщение за братята си по оръжие, които в този момент си забъркваха питиета сред найлоновите торби със смет в неговия хол.

Когато Кросланд пристигна, нахлувайки в апартамента с кожено яке и ботуши като пилот на бомбардировач, завръщаш се от рейд, всички бяха пияни. Възбудена и зачервена, Еленор Пауъл доближи с олюляване Лейнг, посочи го игриво с пръст и го обвини, че се е опитал да нахлуе в апартамента ѝ и да я обладае. Всички избухнаха в овации, сякаш изнасилването бе ценно и изпитано средство за сплотяване на колектива.

— Ниското ниво на престъпност, докторе — каза му дружески тя, — е сигурен признак за социално потисничество.

Самият той пиеше без мярка, оставяйки алкохола да го удари в главата. Знаеше, че го прави нарочно, за да потисне всякакви скрупули относно здравия смисъл на хора като Кросланд. На по-практично ниво пиянството бе почти единственият начин да се сближи с Еленор Пауъл. В трезво състояние тя бе съзливосантиментална и бродеше из коридорите с отнесен вид, сякаш бе изгубила ключа към собственото си съзнание. След няколко коктейла обаче ставаше хиперактивна и започваше да превключва като побъркан телевизор, разкривайки проблясъци от невероятни програми, които Лейнг можеше да разбере само ако също е пиян. Тя оспорваше всяка негова дума и постоянно се препъваше в чувалите с боклук край бара, а той я удържаше да не

падне, възбуден от пърхането на дланите ѝ по реверите си. Не за първи път му се струваше, че той и съседите му нарочно търсят неприятностите като най-ефективно средство за обогатяване на сексуалния си живот.

* * *

Сега Лейнг изпразни цедката на кафеварката през перилата на балкона. Навред по фасадата се бяха образували мазни налепи, останки от пороя боклуци, хвърляни вече от всички етажи, без капка грижа дали вятърът няма да ги отнесе в нечие жилище по-надолу. После отнесе подноса от закуската си в кухнята. Постоянните спирания на тока бяха развалили храната в хладилника. Бутилки прокиснало мляко стояха в покрита от мухъл редица. Гранясало масло се стичаше през решетките. Мирисът на гниеци продукти не бе съвсем лишен от привлекателност, но въпреки това той събра всичко от рафтовете и го напъха в найлонова торба. После отвори вратата и я метна в коридора, където тя остана да лежи в сумрака заедно с десетки други.

Група съседни се препираха на висок глас пред асансьора. Поводът бе някакъв дребен спор, възникнал между тях и онези от 28-ия етаж. Над всички се извисяваше гръмкият баритон на Кросланд. Обичайно Лейнг не би му обърнал внимание въпреки ранния час на деня. Твърде често Кросланд дори нямаше идея за какво точно се кара — конфронтацията сама по себе си беше достатъчна. Сега обаче лишението му от грим и разкривено от ярост лице го караше да прилича на коментатор, който за пръв път е бил подмамен да прочете лоша новина за самия себе си.

От сенките на коридора със заучена небрежност се появи Стийл, съпроводен от намусената си жена. Те явно бяха стояли тук от известно време, наблюдавайки ставащото. Зъбният хирург приближи до Лейнг и го улови за лакътя с внимателен, но сложен захват, какъвто навярно би използвал за вадене на накриво пораснал мъдрец.

— Онези отгоре искат да запечатат вратите за постоянно — посочи към тавана той. — Да свържат жиците на два от асансьорите така, че да пътуват директно между първия и 28-ия етаж.

— Ами ние останалите? Как ще влизаме и излизаме от къщи?

— Скъпи ми Лейнг, съмнявам се да са особено загрижени за нас. Основната им цел е да разделят сградата на две — тук, при 25-ия етаж. Той е ключово ниво за всички електроинсталации. А като добавят и още три етажа, ще разполагат с буферна зона между себе си и долната половина. Затова нека се постараям, докторе, когато това стане, да се озовем откъм правилната страна на буфера...

В този момент сестрата на Лейнг се появи по коридора, понесла електрическата си кафеварка. Стийл веднага замлъкна и с лек поклон се отдръпна в сенките, пристъпвайки чевръсто между торбите с боклук с малките си крака. Пътят през средата на темето му проблясваше в оскъдната светлина. Лейнг го изглежда как се плъзва безшумно в апартамента си и помисли, че Стийл несъмнено ще лавира със същата ловкост и през рисковете, които им предстояха. Беше забелязал, че напоследък той изобщо не напуска сградата. Нима неукротимата му амбиция се бе изпарила? Или пък се възползваше от неизбежното нарастване в търсенето на лицево-челюстна хирургия сред обитателите на сградата вследствие на битките от последните седмици?

Докато поздравяваше сестра си, Лейнг си даде сметка, че ако Стийл е прав, тя също ще бъде отрязана и ще остане да живее отвъд разделителната линия заедно със своя алкохолизиран съпруг. Алис бе дошла под мнимия предлог да ползва контакта в кухнята му, за да включи кафеварката, но щом влязоха в апартамента, я остави разсеяно върху масичката в антрето. После излезе на балкона и вдиша утринния въздух, сякаш доволна да има още три етажа под краката си.

— Как е Чарлс? — заговори я Лейнг. — Ходи ли на работа?

— Не... Взе си отпуска. За постоянно, мен ако питаш. Ами ти? Не бива да пренебрегваш студентите си. Ако нещата продължават в същия дух, ще ни трябва ново попълнение от млади доктори.

— Тази сутрин ще ходя във факултета. Искаш ли пътъм да се отбия да прегледам Чарлс?

Алис не отговори на предложението му. Вместо това се улови за парапета и взе да се полюшва напред-назад като дете.

— Тук горе е толкова спокойно, Робърт. Ти просто нямаш представа какво изживяват повечето хора.

Лейнг се изсмя гласно на предположението, че по някакъв начин е останал незасегнат от събитията в небостъргача — типично за

сестра, принуждавана още от детинство да се грижи за много по-малкия си брат.

— Наминавай, когато пожелаеш — прегърна я той през раменете, сякаш да я удържи, в случай че неволно изгуби равновесие. В миналото винаги се бе чувствал физически отблъснат от Алис заради близката ѝ прилика с майка им, но сега това сходство по някакви не изцяло сексуални причини го възбуждаше. Прииска му се да докосне бедрата ѝ, да постави длан върху гърдта ѝ. Сякаш доловила импулса, тя се отпусна пасивно в обятията му.

— Защо не използваш моята кухня довечера? — попита Лейнг.
— Ще бъдеш в по-голяма безопасност. Според нещата, които чувам, наоколо ще цари пълен хаос.

— Добре... но жилището ти е толкова мръсно.

— Ще го почистя заради теб.

Лейнг се отдръпна и сведе поглед към сестра си. Дали тя си даваше сметка какво се случва? Че без да са имали намерение, двамата си уреждат любовна среща?

Из целия небостъргач хората стягаха багаж, приготвяха се за кратки, но значими пътувания на няколко етажа нагоре или надолу, или пък в страни, до другия край на коридора. Протичаха тайни, но съществени размествания между интимните партньори. Шарлът Мелвил сега се бе събрала с един статистик от 29-ия етаж и почти не слизаше в апартамента си. Лейнг не съжаляваше особено за напускането ѝ. Тя се нуждаеше от някой, който да ѝ вдъхне борбен дух.

Същевременно изпитваше лека болка, задето той самият не бе успял да си намери половинка. Но може би Алис щеше да му предостави практическата подкрепа, от която се нуждаеше, със своите вече излезли от мода домакински добродетели. Макар да не харесваше опърничавия ѝ нрав, така злощастно напомнящ за майка им, тя му вдъхваше безспорно чувство за сигурност.

Без да я пуска от прегръдките си, той вдигна очи към покрива на небостъргача. Стори му се, че са минали месеци, откакто за последен път го е посещавал, но вече нямаше и желание да се качва там. Щеше да устрои своето съществуване тук, с тази жена до себе си, в своята собствена пещера на сред лицето на бетонната планина.

Щом сестра му си тръгна, Лейнг започна да се приготвя за посещението в медицинския факултет. Седнал върху кухненския под, обгърна с поглед купищата немити съдове и чинии в мивката. Беше облегнал удобно гръб върху един найлонов чувал с боклук и от тази необичайна перспектива си даде сметка доколко занемарено е станало жилището му. Навред се въргаляха останки от храна, празни бутилки и консервени кутии. За свое учудване преброи наоколо цели шест торби с боклук — по някаква причина бе останал с убеждението, че е само една.

Той избърса ръце в мръсните си панталони. Мекотата на ложето от собствените му отпадъци го унасяше в сън и трябваше да положи усилие, за да не притвори клепачи. Упадъкът, царящ вече от толкова време наоколо, засягаше не само апартамента, но и собствените му навици и хигиенни стандарти. Това не се дължеше само на обективни фактори като спиранията на водата и електричеството, или запушените шахти за боклук. То отразяваше отслабващ интерес към всякакви условности на цивилизацията. Никой от приятелите и съседите му не обръщаше внимание какво точно яде. Хората вече от седмици не готвеха прилични ястия, достигнали фаза, при която просто отваряха първата попаднала им консерва, щом се почувстваха гладни. Не бяха придирчиви и по отношение на напитките, стига в тях да имаше достатъчно алкохол, който да замае главите им и да притъпи малкото останали емоции. Самият Лейнг не бе слушал внимателно подбираната си колекция от грамофонни плочи близо месец. Дори езикът му бе започнал да загрубява.

Той зачопли дебелия слой мръсотия под ноктите си, почти приветствайки всеобщата ерозия на средата и на собствената си личност. Спускането по тази наклонена плоскост наподобяваше навлизане в забранена долина. Немитото му тяло, вмирисаните дрехи, загубата на интерес към храни и напитки — всичко това спомагаше за разкриването на една по-истинска версия на неговото същество.

Откъм хладилника долетя пресекливо бръмчене. Токът бе дошъл отново и измъчената машина наваксваше, всмуквайки го от контакта. Водните помпи заработиха и от крана на чешмата потече тънка

струйка. Подтикван от критиката на Алис, Лейнг взе да броди наоколо и да прави каквото може, за да разтреби апартамента. Половин час по-късно, докато носеше торба с боклук от кухнята към антрето, внезапно спря. Пусна торбата на пода и си даде сметка, че всъщност не постига нищо, а само мести отпадъците от едно място на друго.

Далеч по-важна бе физическата сигурност на жилището, особено през време на неговите отсъствия. Той отиде до холната секция и свали от рафтовете медицинските си и научни книги. После, плоскост по плоскост, се залови да ги разглобява и носи към антрето. Следващият му час бе ангажиран с преобразяването на широкото общо помещение в импровизирана крепост. Всички по-тежки мебели, като масата за хранене и резбованата дъбова ракла до леглото му, се присъединиха към барикадата, която бе завършена с бюрото и двете кресла. След като огледа със задоволство постигнатото, той премести хранителните си запаси от кухнята в стаята. Те не бяха обилни, но щяха да стигнат за няколко дни — пакети с ориз, захар и сол, консерви с говеждо и свинско, както и един леко мухлясал хляб.

Със спирането на климатизацията помещенията в цялата сграда бяха станали душни. Напоследък Лейнг долавяше в апартамента един силен, но характерен и не неприятен мирис — своя.

Той свали мръсните си панталони и тениска и се изкъпа с последната течаща от душа вода. После се избърсна и надяна изгладена риза и костюм. Ако отидеше на работа с вид на изпаднал бродяга, някой от по-наблюдателните му колеги можеше да отгатне какво всъщност става в небостъргача. Застана пред гардероба и се огледа в огледалото. Слабата, бледна фигура със синина на челото, облечена във възшироко официално сако, имаше твърде неубедителен вид, като на току-що освободен затворник, примигващ под непривичната дневна светлина след дългогодишен престой в килията.

Лейнг притвори тихо след себе си входната врата и бързо залости всички ключалки. За щастие, напускането на небостъргача бе по-лесно от придвижването из него. По негласно споразумение през работните часове един от асансьорите все още осъществяваше връзка между етажите и приземното фоайе. Въпреки това атмосферата на напрежение, сложната схема от застъпващи се враждебни анклавии се усещаше навсякъде. Подстъпите към коридорите бяха блокирани с барикади от мебели и торби боклук. Не само стените, но дори подовите

и таваните на общите части бяха изпъстрени с надписи — плетеница от кодирани послания, бележещи набезите на мародерстващи банди от горните и долните етажи. Лейнг едва се удържа да не изпише номера на собствения си етаж сред цифрите, плътно покриващи стените на асансьорната кабина като отметки в умопобъркана счетоводна книга. Вандализмът бе повсеместен — огледалата във фоайетата бяха изпотрошени, монетните телефони изтръгнати от стените, тапицерията на диваните — нарязана. Степента на унищожение изглеждаше дори пресилена, сякаш изпълняваше по-важна вторична функция — да прикрие умишления начин, по който жителите на небостъргача, разрушавайки всички линии за комуникация, се откъсваха от външния свят.

За по няколко часа всеки ден в сградата се възцаряваха неформални примирия и във вътрешността ѝ като пукнатини плъзваха свободни маршрути за придвижване. Тези периоди обаче ставаха все по-кратки. Живущите се движеха на компактни групи, дебнейки зорко за натрапници, а номерът на етажa почти личеше изписан на челата им, подобно на кокарда. Те обикаляха наоколо като участници в ритуална катераческа игра, на които е разрешено да поразпуснат, преди да заемат отново подобаващото на ранга и произхода им стъпало. Лейнг и останалите пътници в асансьора изчакаха той да завърши бавното си спускане, замръзнали като восъчни фигури в музейна композиция — „Обитатели на жилищен небостъргач от края на двайсети век“.

Когато стигнаха приземния етаж, Лейнг мина покрай затворения офис на домоуправителя, с неговите спуснати щори и чували неразпределена поща пред вратата, и предпазливо пристъпи навън. Не бе посещавал факултета от няколко дни и сега, излизайки през стъкления портал, незабавно остана поразен от хладината на светлината и въздуха, сякаш бе попаднал сред суровата атмосфера на чужда планета. Чувството за непознатост, далеч по-осезаемо от всяко усещане вътре в сградата, се простираше на всички страни, достигаше отвъд бетонните паркинги и тротоари на жилищния комплекс.

Като хвърли сетен поглед през рамо, сякаш да провери мисленото осигурително въже, свързващо го с небостъргача, той се упъти към колата си. Наоколо се търкаляха стотици бутилки и празни консервени кутии. Предния ден обектът бе посетен от здравен

инспектор, но той си бе тръгнал само след половин час, без да констатира нищо повече от дребни проблеми със сметоизвозването, нормални за една още „прохождаща“ сграда. След като от живущите не бе постъпило официално оплакване, нямаше нужда да се вземат и мерки. Лейнг вече дори не се учудваше как неговите съседи, които допреди няколко седмици единодушно хулеха сградата и нейните системи и инсталации, сега също така усърдно се стараеха да уверят всяко външно лице, че всичко в нея е наред. Това се дължеше отчасти на криворазбрана гордост, но отчасти и на нуждата да разрешат конфронтацията помежду си без чужда намеса, като конкурентни банди, борещи за властта над сметище, които обединяват сили, за да прогонят всеки натрапник.

Лейнг достигна средата на паркинга, само на около двеста метра от съседния небостъргач — тази запечатана правоъгълна планета, чиято стъклена повърхност сега можеше ясно да разгледа. Почти всички обитатели вече се бяха нанесли, дублирайки до последната съдомиялна или десен на завеси онези в собствения му блок. И все пак сградата изглеждаше чужда и заплашителна. Видът на безкрайните редове от балкони го изпълваше с неловко притеснение, като посетител в злокобна зоологическа градина, чиито терасирани клетки съдържат същества с неведома и неукротима свирепост. Тук-таме по перилата се подпираха хора и го наблюдаваха с безизразни лица. Той изведнъж си представи как всичките две хиляди обитатели изскачат по балконите и започват да го замерят с каквото им попадне, заравяйки го под пирамида от бутилки и пепелници, флакони от дезодоранти и опаковки от противозачатъчни.

Щом се озова при колата, той се облакът върху нея и се озърна наоколо с ясното съзнание, че тества възприятията си срещу вълненията на външния свят, излага се на скритите му опасности. При всички конфликти, които го раздираха, небостъргачът бе олицетворение на сигурност и безопасност. Облегнат върху нагрятата от слънцето каросерия, Лейнг си припомни застоялия въздух в апартамента си, пропит от мириса на собственото му тяло. На този фон тукашната атмосфера, изпълнена от ярките отблясъци на стотици хромирани части, му се струваше пронизана от остри ножове.

Той се отдели от автомобила и тръгна по пешеходната алея, преминаваща между двете сгради. Още не се чувстваше готов да

излезе на открито, да се срещне с колегите си от факултета, да навакса с изостаналите занятия на студентите. Може би бе най-добре да остане у дома и този следобед, да подготви материалите за следващата си лекция.

Алеята стигаше до още празното декоративно езеро, представляващо изящен двестаметров овал. Лейнг стъпи върху бетонното му дъно и следвайки сянката си, тръгна напред по лекия наклон. Скоро вече стоеше в средата, като в огромен, плитък кратер. Извитите брегове го заобикаляха от всички страни, безлични и гладки, но същевременно заплашителни, като контурите на дълбок психотичен кошмар. Отсъствието на твърда, правоъгълна структура се бе превърнало за него в обобщение на всички рискове, дебнещи извън небостъргача.

Неспособен да остане повече на това място, той се обърна и закрачи бързо към края му, изкачи се по брега, а после се затича към сградата между прашните возила.

* * *

Десет минути по-късно вече беше обратно в апартамента си. След като залости вратата, се прехвърли през барикадата и закрачи из полупразните помещения. Вдишването на застоялия въздух му действаше ободряващо, в него почти можеше да различи отделните части на своето тяло — краката и гениталиите си, палитрата от аромати, излизаща от устата му. Той се съблече, захвърли костюма и вратовръзката в дъното на гардероба и отново надяна мръсната тениска. Знаеше, че никога повече няма да се опита да напусне небостъргача. В главата му се въртяха мисли за Алис и за това как да я привлече в апартамента. Знаеше, че в известен смисъл тези силни миризми са маяци, които ще я упътят към него.

11. НАКАЗАТЕЛНИ ЕКСПЕДИЦИИ

До четири часа същия следобед и последните обитатели вече се бяха завърнали в небостъргача. От своя балкон Лейнг наблюдаваше как колите им една подир друга се появяват и заемат местата си на паркинга. С куфарчета в ръка шофьорите слизаха от тях и се отправяха към входните фойета. Той с облекчение забеляза как с приближаването на сградата всички разговори помежду им секват. По някаква причина цивилизованото поведение го дразнеше.

Той самият бе прекарал деня в почивка, за да се успокои и да набере сили за предстоящата нощ. От време на време се бе изкатервал през барикадата, за да надникне в коридора в надеждата да зърне Стийл. Загрижеността за сестра му, намираща се само три етажа подолу в компанията на алкохолизирания си съпруг, постоянно растеше. Трябваше му някакъв изблик на насилие, за да има претекст да я спаси. Иначе, ако планът за разделение на сградата успееше, надали щеше да я види отново.

Докато крачеше из апартамента и тестваше примитивните си защитни съоръжения, Лейнг размишляваше, че обитателите на високите етажи, към които причисляваше и себе си, всъщност са по-уязвими, отколкото предполагат, и лесно могат да се окажат в ръцете на другите, от по-долните нива. Какво струваше например на Уайлдър и неговите главорези да блокират изходите, да прекъснат подаването на ток и вода и да ги подпалят? Той си представи как първите огнени езици плъзват по стълбищата и асансьорните шахти, а бетонните плочи пропадат под нозете на ужасените обитатели, принудени да търсят убежище на покрива.

Под влиянието на тази зловеща визия Лейнг откачи тонколониите от стените и добави и тях към барикадата от мебели и кухненски уреди. Под краката му се въргаляха касетки и грамофонни плочи, които срита нетърпеливо встрани. Следващата му работа бе да откърти няколко дъски от подовата настилка в основата на гардероба. В образувалата се кухня с размерите на куфар скри чековата си книжка,

застрахователните полици, копията от данъчни декларации и сертификатите за ценни книжа. Накрая попълни съдържанието на медицинската си чанта с опаковки морфин, антибиотици и сърдечни стимуланти. Докато заковаваше дъските обратно, изпита усещането, че запечатва завинаги останките от миналия си живот и се подготвя без резерви за онзи, който предстои.

Междувременно сградата оставаше привидно спокойна, но за негово огромно облекчение привечер се разразиха първите инциденти. Още от късния следобед той бе излязъл в коридора и се шляеше в тревожно очакване заедно с група съседни от етаж. Ами ако, противно на всякаква логика, не се случеше нищо? Тъкмо тогава един политически анализатор пристигна с новината, че десет етаж под тях се е състояла яростна схватка заради асансьор. Ейдриън Талбът, симпатичният психиатър от 27-ия етаж, пък бил залят с урина, докато се качвал по стълбите към апартамента си. Носеше се дори мътва за взлом в апартамент на 40-ия етаж. Такъв провокативен акт гарантираше на всички напрегната нощ.

Последваха съобщения, че мнозина от живущите, прибирайки се от работа, заварили жилищата си разграбени, с нанесени щети по мебели и кухненски уреди и с изтръгнати от стените контакти. Странното бе, че във всички случаи хранителните припаси бяха оставени недокоснати, сякаш вандалските актове нарочно бяха извършвани на случаен и безсмислен принцип. Дали пък самите собственици, без да съзнават какво правят, сами не бяха причинили паразите, в опит да подкладат насилието?

Инцидентите продължиха и след падането на мрака. От своя балкон Лейнг можеше да види как из осемте затъмнени етажа на блока сноват лъчи на фенерчета, давайки сякаш сигнали за подготовката на брутален кървав ритуал. Той влезе в апартамента и седна на килима в хола, облегал гръб върху успокоителния масив на барикадата. Не му се искаше да пали лампата от страх — който сам съзнаваше, че е абсурден — да не го атакуват по въздуха отвън. Започна да прещраква вечерните програми, отпивайки час по час от плоско шишенце с уиски. Звукът на телевизора беше намален не поради друга причина, а защото документалните филми и сапунените сериали просто нямаха смисъл. Дори рекламите, със своята загриженост към реалностите от ежедневието, бяха като предавания от друга планета. Настанен удобно

сред торбите с боклук, с мебелите, издигнати на камара зад гърба му, Лейнг следеше ярко възпроизведените сцени на домакини, чистещи безупречните си кухни, и на дезодоранти, пръскащи гладко избърснати мишници. Вzeti заедно, те формираха елементите на една тайнствена домашна вселена.

Същевременно със спокойствие и надежда се вслушваше в звуците, идващи откъм коридора. Мисълта за сестра му го караше да приветства тези признаци на надигащо се насилие. Алис, придирчива както винаги, вероятно щеше да вирне нос заради окаяното състояние на апартамента му, но пък щеше да й дойде от полза да има нещо, което да критикува. Потта по тялото на Лейнг, както и плаката, наслоена по зъбите му, го обгръщаше с обвивка от мръсотия и телесни миризми, но вонята му носеше увереност, даваше му усещането, че владее терена с продуктите на отделителните си системи. Дори вероятността тоалетните скоро да се задръстят окончателно, която някога го изпълваше с тих ужас, сега изглеждаше почти привлекателна.

Съседите му също споделяха този упадък на хигиенните стандарти. От телата им се излъчваше остър аромат, превърнал се в отличителен белег на зданието. Именно неговата липса го бе разстроила най-силно при опита да напусне небостъргача — защото единственият му по-близък аналог можеше да се открие чак в дисекционната зала на отдела по анатомия. Няколко дни по-рано се бе уловил, че се прокрадва зад стола на секретарката си, в опит да долови успокоителния ѝ мирис. Тогава момичето бе извърнало рязко глава, стреснато да го види как души наоколо като разгонен пес.

* * *

Три етажа по-горе, върху един от балконите се пръсна падаща бутилка. Късчета стъкло се разхвърчаха в мрака като рояк проблясващи конфети. През някакъв отворен прозорец бумтяха колоните на усилен докрай грамофон.

Лейнг се прехвърли през барикадата и отключи вратата на апартамента си. Във фоайето група съседи, докопали отнякъде стоманена противопожарна врата, се мъчеха да преградят с нея

достъпа откъм стълбището. Пет нива по-долу течеше поредният опустошителен набег и някои от тях бяха излезли отвън на площадката, взирайки се напрегнато в тъмнината на стълбищната клетка. Най-близкият асансьор с боботене сновеше нагоре-надолу, доставяйки свежи попълнения за мелето. От двайсетия етаж, като от яма за изтезания, долетя пронизителен женски писък.

Стийл не се виждаше никъде, за да дава обичайните си насоки, и Лейнг вече се канеше да тръгне да го търси, когато фоайето и коридорите се изпълниха с тичащи и блъскащи се хора. Явно нападението им бе отблъснато и сега те се мъчеха да си пробият път до своите жилища на горните етажи. По стените, като побъркан калейдоскоп, се мятаха лъчи на фенерчетата. Лейнг се подхлъзна върху купчина мазни отпадъци и падна сред препускащите сенки. Една запъхтяна жена връхлетя отзад и го настъпи по ръката, наранявайки китката му с остроото си токче.

През следващите два часа се състояха серия от атаки и контраатаки, при които защитните съоръжения на различните нива неколkokратно биваха срутвани и издигани наново. Към полунощ, докато клечеше зад съборената пожарна врата и обмисляше шансовете да достигне апартамента на сестра си, Лейнг видя Ричард Уайлдър, застанал сред пръснатите метални столове на междинната площадка. В едната си ръка все още държеше портативната камера. Едрото му тяло хвърляше огромни сенки по стените и таваните и той се движеше подир тях полека, сякаш всеки миг се канеше да ги яхне и да се устреми върху гърбовете им нагоре по вентилационните шахти на сградата.

Шумът от стълкновенията поутихна, отминавайки като буря към по-долните етажи. Лейнг и съседите му се събраха в апартамента на Ейдриън Талбът. Тук насядаха в кръг върху пода на всекидневната, заобиколени от строшени маси и изгърбушени кресла. Фенерчетата лежаха в краката им, хвърляйки отблясъци по бутилките с уиски и водка, преминаващи от ръка на ръка.

Психиатърът, с увиснала на превръзка ръка, се движеше из опустошеното си жилище и се мъчеше да окачи изпочупените картини така, че да прикрие графитите, изрисувани с възможно най-ярките цветове, които можеха да се намерят в бояджийския отдел на супермаркета. Тези антихомосексуални послания явно го потрисаха

повече от тоталното унищожение на имота му, но Лейнг, въпреки волята си, ги намираше донякъде стимулиращи. Циничните карикатури, фосфоресциращи в оскъдната светлина, му напомняха за фалическите изображения, творени от пещерните хора.

— Теб поне не те закачат — рече Талбът, като приклепна до Лейнг, — докато мен явно са ме нарочили за изкупителна жертва. Тази сграда е като някакъв генератор на злоба и агресия — всеки избива най-невероятни форми на инфантилни комплекси.

— Рано или късно ще им омръзне.

— Надявам се. Днес следобед ме заляха с цяла кофа урина. Ако продължават в същия дух, накрая и аз ще нарамя някоя тояга. Погрешно е да се мисли, че всички пребиваваме в някакво състояние на щастлив примитивизъм. Психологическият модел тук е не толкова на благородния дивак, колкото на изкушения ни постфройдистки „аз“, вдигнал се на бунт срещу покровителственото обучение за ходене в тоалетната, всеотдайното кърмене и другите родителски нежности — далеч по-взривоопасна смес от онази, с която е трябвало да се справят викторианските ни предци. Съседите ни до един са имали добре задоволено детство и все пак са изпълнени с гняв. Вероятно негодуват, задето никога не са имали шанс да станат извратени...

Докато компанията потриваше синини и подаваше бутилките напред-назад, наливайки се за кураж, Лейнг се вслушваше в разговорите за контраатаки и отмъщения. От Стийл още нямаше и следа, а той по някаква причина смяташе, че зъбният хирург трябва да е тук, виждаше в негово лице бъдещ лидер, по-значим дори от Кросланд. Въпреки нараняванията си Лейнг пребиваваше в състояние на уверена възбуда, нетърпелив да влезе в бой. Мракът му действаше успокояващо — предполагаше сигурност и защита, бе естествената среда за съществуване в сградата. Той се гордееше с новопридобитите си умения — да се движи из тъмните като рог коридори, поспирайки на всеки две-три крачки, за да се ослуша, дори да прекосява собствения си апартамент, като винаги се придържа възможно най-близо до пода. Мислеше почти с неприязън за светлината, която щеше да нахлуе отново с настъпването на утрото.

Присъщото осветление на небостъргача бяха разпокъсаните металически проблясъци на фотосветкавиците, запечатващи върху лентата моменти на дългоочаквано насилие за последващи воайорски

наслади. Какви ли уродливи видове електрическа флора щяха да изникнат от заринатите със смет мокети на коридорите, събудени за живот от този нов източник на светлина?

Със замъглено от алкохола и възбудата съзнание Лейнг се изправи на крака и заедно с останалите се устреми към коридора. Като тайфа пияни студенти, съседите му се ръчкаха и препираха едни с други, за да си придадат повече смелост. Докато се спуснат три етажа надолу, той вече напълно бе изгубил ориентация. Озоваха се в изоставен анклав на 22-ия етаж и започнаха да нахлуват безразборно в жилищата, като разбиваха с ритници телевизионни екрани и трошаха кухненски съдове.

В опит да избистри ума си, преди да се отправи да спасява Алис, Лейнг излезе на един балкон и повърна през перилата. Пред фасадата се проточиха като паяжина сребристи нишки слуз. Той остана неподвижно в мрака, вслушвайки се в глъчта на останалите. Щом тя отшумеше, щеше да се впусне в издирване на сестра си.

Зад гърба му се включиха електрически светлини. Сепнат, Лейнг се долепи до парапета в очакване на враждебно нападение. След няколко секунди лампите взеха да примигват мъждиво. Той сведе поглед към мръсните си дрехи и омазаните с повръщано ръце. Опустошеният хол се простираше пред него, осеян с отломки, сякаш се бе събудил наред бойно поле. Върху леглото в спалнята лежеше счупено огледало и късовете му проблясваха като фрагменти от друг свят, напразно опитващи да се съединят отново.

— Ела, Лейнг — прозвуча познатият, педантичен глас на зъбния хирург. — Тук има нещо интересно.

Стийл обикаляше из стаята с бастун, от който бе извадил скрита шпага. От време на време правеше лъжливи движения с острието, сякаш репетираше сцена от мелодрама. Лейнг пристъпи предпазливо напред под примигващата светлина. Радваше се да го види, но същевременно си даваше сметка колко уязвим е за всяко негово неочаквано хрумване. Отначало предположи, че съседът му е сгацил собственика на апартамента или някой бродяга, намерил убежище тук, но в помещението нямаше никого. Накрая, следвайки с очи върха на шпагата, съзря малка котка, свита между краката на тоалетката. Стийл се впусна напред, размахвайки брокатена завеса, която бе свалил от един от прозорците, и подгони ужасеното животно към банята.

— Чакай, докторе! — тонът му бе пропит от странна, студена жизнерадост, като на еротичен телефон. — Не си тръгвай още...

Светлините продължаваха да примигват със суровата свръхреалистичност на кинопреглед, отразяващ военни зверства. Объркан от собствената си реакция, Лейнг остана да наблюдава как Стийл улавя котката под завесата. По някаква извратена логика, наладата на зъболекаря от изтезанието над животното се удвояваше от присъствието на потресения, но заплепен зрител. Лейнг се облегна на вратата на банята, надявайки се пряко волята си, че светлините няма да угаснат отново, и изчака, докато Стийл невъзмутимо удуши котката, сякаш провеждаше сложна реанимация на пациент под болнично одеяло.

Когато най-сетне успя да се откъсне, тръгна, без да промълви и дума. Пое по сумрачния коридор под неуверените отблясъци от вратите на разграбените апартаменти, идващи от преобърнати настолни лампи и телевизионни екрани, събудени за сетен изблик на живот. От забравен грамофон, включил се в отсъствието на притежателя си, се носеше тиха музика. В една спалня прожекционен апарат излъчваше последните кадри от порнофилм върху голата стена срещу леглото.

* * *

Когато се озова пред жилището на Алис, Лейнг отначало се поколеба, несигурен как да обясни присъствието си. Но щом тя отвори и му даде знак да влезе, веднага стана ясно, че го е очаквала. На пода във всекидневната, напълно готови, стояха двата ѝ куфара. Под жълтеникавата, примигваща светлина Алис пристъпи да хвърли прощален поглед към спалнята си. Вътре Фробишър похъркваше, проснат на леглото, а до него имаше полупразен кашон с уиски.

— Къде се забави толкова? — улови го укорително за ръката тя. — Чакам те от часове.

Когато тръгнаха, зарязвайки съпруга ѝ, Лейнг неволно се сети за един случай отпреди години, когато двамата по същия начин се бяха измъкнали от дома на майка си, лежаща в безсъзнание на пода след поредния запой. Докато си проправяха път по стълбището към мрака и

безопасността на 25-ия етаж, далеч иззад гърба им долетяха приглушените звуци на дребна схватка. Петнайсет етажа, в това число и този на Лейнг, вече бяха постоянно без ток.

Насилието, подобно на буря, нежелаеща да стихва, продължи да се надига на тътнещи интервали през цялата нощ, докато Лейнг и сестра му лежаха будни един до друг върху матрака в спалнята.

12. КЪМ ВЪРХА

Четири дни по-късно, към два часа следобед Ричард Уайлдър се прибра с колата си от работа в телевизионното студио и сви към паркинга пред небостъргача. Като намали скоростта, за да се наслади изцяло на този момент на пристигане, се облегна удобно зад волана и хвърли уверен поглед към фасадата на зданието. Дългите редици от автомобили край него бяха покрити с нарастващ слой мръсотия и циментов прах, носен от вятъра през откритите пространства на жилищния комплекс откъм строящото се кръстовище зад медицинския факултет. Напоследък хората излизаха рядко и свободни места за паркиране почти липсваха, затова му се наложи на няколко пъти да стигне до края на площадката и да свърне обратно.

Ръката му опипа пресния белег върху небръснатата челюст, спомен от енергична коридорна схватка предната нощ. Той нарочно разчопли коричката и с удовлетворение погледна петънцето кръв върху пръста си. Беше шофирал насам с пълна газ, сякаш в опит да се изтръгне от някакъв гневен кошмар. След ругатните по другите шофьори, натискането на клаксона и навлизането със свирене на гуми в еднопосочни улици, сега се чувстваше спокоен и отпуснат. Както обикновено, още първата гледка отдалеч на петте строени небостъргача му подежда като балсам, даде му липсващото в офиса усещане за реалност.

Сигурен, че рано или късно ще намери къде да спре, Уайлдър продължи своята обиколка. Първоначално бе оставял колата си на полагащите се за ниските етажи места, в самия край на паркинга, но през последните седмици я местеше все по-близо до централния вход. Ироничното неспазване на правилата, започнало като дребна суетност, постепенно бе придобило по-сериозен облик, превръщайки се във видим индикатор за неговия успех или провал. След всички усилия, положени за изкачване към високите нива на сградата, той се чувстваше в правото си да паркира на местата, резервирани за новите му съседи. Рано или късно щеше да достигне 40-ия етаж и тогава, в

този миг на триумф, колата му щеше да се присъедини към потрошените скъпи возила на най-предния ред.

Предната нощ Уайлдър бе прекарал дълги часове на 20-ия етаж и дори няколко минути, в резултат на неочакван пробив в позициите, на 25-ия. Едва призори бе принуден да се оттегли в настоящия си базов лагер — апартамент на 17-ия етаж, собственик на един помощник-режисьор на име Хилман, бивш негов приятел по чашка, приел с неохота натрапването на тази едра кукувица в своето гнездо.

Според разбиранията на Уайлдър заселването на даден етаж означаваше много повече от простото завземане на някое изоставено жилище, каквито се намираха с десетки из цялата сграда. Той си бе наложил по-строга дефиниция за изкачване и тя бе да бъде приет от новите си съседи като един от тях, като собственик на жителство, спечелено с нещо различно от груба физическа сила. Накратко, те трябваше да признаят, че имат нужда от него — мисъл, която го караше гневно да сумти.

Предната вечер бе достигнал 20-ия етаж благодарение на една от многото демографски случайности, съпътстващи обърканото му придвижване из сградата. По време на поредния набег бе промушил глава през продънената врата на един апартамент, собственост на две жени, работещи като борсови анализатори. След като първоначално се опитаха да раздробят черепа му с бутилка от шампанско, те приеха радушното му предложение за помощ — той нарочно се държеше максимално непринудено в моменти на криза. По-възрастната от двете, чаровна трийсетгодишна блондинка, дори му направи комплимент, че е първият трезвомислещ мъж, когото е срещала в небостъргача. В крайна сметка той им оказва съдействие при барикадирането на жилището, макар да предпочиташе да играе по-домошарска роля от тази на популистки лидер и Бонапарт на фойетата, обучаващ зле подготвените милиции от редактори на списания и финансови консултанти как да щурмуват укрепени стълбища или да превземат вражески асансьори. Освен всичко друго, колкото по-нависоко се качваше, толкова по-лоша ставаше физическата кондиция на живущите — часовете, прекарани във фитнеса, не ги подготвяха за нищо друго, освен да въртят педалите на велоергометрите.

Веднъж успял да спечели доверието на двете жени, той прекара времето до изгрев-слънце в пиене на виното им и в опити да ги склони

да го поканят да се премести при тях. Както обикновено, жестикулираше величаво с камерата и им описваше своя проект за документален филм за небостъргача, подхвърляйки, че те също биха могли да участват в него. Нито една от двете обаче не се впечатли от офертата. Докато обитателите на низините изявяваха охота да се включат в програмата и да дадат израз на своите недоволства, тези от горните етажи вече се бяха изявявали по телевизията, и то неведнъж, като професионални експерти в различни тематични предавания.

— Смисълът на телевизията, Уайлдър — рече твърдо една от съквартирантките, — е да я гледаш, а не да се показваш по нея.

Призори ги навестиха членки на женския клан, предвождани от възрастната детска писателка. Техните мъже отдавна ги бяха напуснали, за да се преместят при приятели или да образуват нови съжителства по други етажи. Лидерката им отвърна с изпепеляващ взор на предложението на Уайлдър за главна роля във филма. Той схвана намека, поклони се и се оттегли към сигурността на своята база, апартамента на Хилман на 17-ия етаж.

* * *

Докато обикаляше из паркинга, твърдо решен да си намери място, съответстващо на новия му социален ранг, в покрива на една кола на десетина метра от него се разби бутилка. Силата на удара я направи буквално на прах, което означаваше, че е хвърлена от значителна височина, евентуално дори от 40-ия етаж. Уайлдър намали скоростта съвсем, излагайки се като удобна мишена. Почти очакваше да види фигурата на Антъни Роял, застанал в месианска поза в своята бяла куртка и с бялата немска овчарка в нозете.

През последните дни на няколко пъти бе мярвал архитекта да стои високо над него на някое стълбище или да изчезва в превзет асансьор към своята цитадела на върха. Той без съмнение му се показваше нарочно, предизвикваше го да се качи при него. Дали пък по някакъв начин не бе узнал за образа на бащата, витаещ в тъмните ъгълчета на съзнанието на Уайлдър, постоянно надзъртащ през прозорчетата на детската му стая? Дали не бе решил да се впише в тази роля, знаейки, че объркванията относно бащиния образ са

способни да подкопаят решимостта му? Уайлдър стисна волана в месестите си юмруци. С всяка изминала нощ той все повече се приближаваше до Роял, изминаваше поредните няколко стъпки към решителния им сблъсък.

Под гумите му изхрущя счупено стъкло, сякаш разпаряйки грайферите. Точно отпред, в първия ред, запазен за живущите на най-горния етаж, зееше празно мястото, заемано някога от колата на мъртвия бижутер. Без да се колебае нито миг, Уайлдър направи маневра и се вмъкна в него.

— Всяко нещо с времето си...

Той се облегна комфортно назад, оглеждайки с удоволствие заринатите с отпадъци автомобили от двете си страни. Откриването на свободното място бе добра поличба. После слезе, без да бърза, и затръшна шумно шофьорската врата зад себе си. Докато крачеше към входа, се чувстваше като богат земевладелец, който току-що си е купил планина.

В приземното фоайе група опърпани обитатели на ниските етажи го изгледаха как подминава асансьорите и се упътва към стълбището. Те се отнасяха с подозрение към придвижванията му из сградата, не знаеха дали да го приемат за свой, или не. Той прекара следобедните часове с Хелън и синовете си в апартамента на втория етаж, мъчейки се да ободри своята все по-унила съпруга. Знаеше, че рано или късно ще трябва да я напусне завинаги. Само вечер, преди Уайлдър да поднови своите експедиции, тя се оживяваше за кратко, разпитваше го за работата му, отваряше дума за телевизионни предавания, по които бе работил преди години. Веднъж, докато той се готвеше да излезе, след като бе проверил ключалките и сложил момчетата да спят, Хелън дори внезапно го прегърна така, сякаш не искаше да го пусне, а мускулите на изнуреното ѝ лице заиграха в поредица от тикове.

* * *

Когато влезе в апартамента, Уайлдър, за свое учудване, завари съпругата си в състояние на силна възбуда. Щом си проправи път през торбите с боклук и барикадите от счупени мебели, блокиращи антрето, пред погледа му се разкри група жени, честващи малък триумф.

Морните домакини и техните чорлави деца, които гражданската война в сградата бе превърнала в същински вълчета, образуваха окаяна жива картина.

Както се оказа, двете млади преподавателки от началното училище, живеещи на седмия етаж, бяха склонили да подновят учебните занятия. По притеснените им погледи и присъствието на трима бдителни татковци — компютърен специалист, озвучител и куриер в туристическа агенция, — застанали между тях и вратата, ясно личеше, че съгласието им не е било напълно доброволно.

Докато той приготвяше обяд от последните останали консерви храна, Хелън приседна край кухненската маса.

— Направо не мога да повярвам — каза, а белите ѝ ръце пърхаха наоколо като чифт объркани птици. — Най-сетне ще се отърва за час-два от децата.

— Къде ще се провеждат уроците?

— Тук, на първо време... Това е най-малкото, което мога да направя.

— Е, значи няма да си отпочинеш от тях, но пак е по-добре от нищо.

Докато играеше със синовете си, Уайлдър се запита дали майка им някой ден няма да ги изостави. Дори му мина през ум мисълта да ги вземе със себе си на вечерното изкачване. Междувременно Хелън правеше непохватни усилия да разтреби жилището. Всекидневната бе опустошена при един от вандалските набези. Тя и децата бяха намерили убежище при съседи, но цялото обзавеждане, както и кухненските уреди лежаха в руини. Хелън събра столовете от трапезарията и ги нареди около счупеното бюро на съпруга си. Килнати в различни посоки, те представляваха жалка пародия на класна стая.

Уайлдър, без да стори усилие да ѝ помогне, я наблюдаваше как влачи мебелите с тънките си ръце. Понякога подозираше, че тя нарочно се изтощава, че синините по китките и коленете ѝ са част от сложна система на умишлено самоосакатяване, целяща да го привлече обратно към нея. Всеки ден, когато отваряше входната врата, почти очакваше да я заvari в инвалидна количка, със счупени крака и обръснат череп, готов за хирургическата намеса, която ще я отведе към последната, отчаяна стъпка на лоботомията.

Защо ли постоянно се прибираше при Хелън? Единствената му амбиция сега бе да се откъсне от нея, да преодолее нуждата всеки следобед да се връща в този апартамент, при овехтелите нишки към собственото му детство, които той поддържаше. Напускайки нея, щеше да разкъса и цялата мрежа от инфантилни задръжки, спъващи го още от пубертета. Дори безразборното му женкарство бе част от същия опит да се освободи от миналото, опит, който Хелън обезсмисляше, правейки се, че не го забелязва. Но поне връзките му с жени от сградата бяха подготвили почвата за нейното изкачване. Техните проснати възник тела бяха стъпалата, по които щеше да стигне до самия ѝ връх.

Беше му трудно да изпитва особено съчувствие към жена си с нейните тегоби, както и към съседите си, с тяхното ограничено, пораженческо съществуване. Вече беше ясно, че ниските етажи са обречени. Дори отчаяното настояване да образуват децата си, този последен рефлекс на всяка експлоатирана група, преди да потъне в забвение, бележеше края на тяхната съпротива. Хелън дори получаваше известно съдействие от феминистката група от 29-ия етаж. По време на обедните примирия, детската писателка и нейните последователки се движеха из сградата, предлагайки помощ на самотни и изоставени жени, възприемайки ги като сестри по съдба на зловещия им клан.

Уайлдър влезе в детската стая. Щастливи да го видят, синовете му затропаха по празните си купи за храна с пластмасови пистолети. Бяха облечени в миниатюрни камуфлажни дрехи на десантчици, с тенекиени каски на главите. Погрешни униформи, помисли си Уайлдър, предвид случващото се в небостъргача. Правилното бойно облекло бе тъмен костюм на борсов посредник, с куфарче в ръка и мека шапка.

Момчетата бяха гладни. След като повика Хелън и не получи отговор, той се върна в кухнята, за да я открие коленичила пред готварската печка. Вратата на фурната беше отворена и той изведнъж бе обзет от налудничавата идея, че тя се опитва да се вмъкне в нея — може би за да се сготви, като израз на върховна саможертва за своето семейство.

— Хелън — наведе се да я докосне и остана учуден от крехкостта на тялото ѝ, наподобяващо набор от клечки в торба от бледа

кожа. — За бога, станала си...

— Нищо ми няма... Ще похапна по-късно. — Тя се отдръпна от него и започна разсеяно да чопли изгорялата мазнина по дъното на фурната. Гледайки я така свита в краката си, Уайлдър си даде сметка, че тя за кратко е припаднала от глад. Остави я да се занимава с печката и огледа празните лавици на шкафовете.

— Ти стой тук — рече ядно. — Аз ще прескоча до супермаркета да взема нещо за ядене. Защо не си ми казала досега, че гладувате?

— Ричард, споменавала съм ти го стотици пъти.

Хелън го наблюдаваше от пода как рови из чантата ѝ за пари — нещо, от което Уайлдър все по-рядко изпитваше нужда напоследък, дотолкова, че дори не бе осребрил в банката чека с последната си заплата. Накрая той взе камерата и се увери, че сенникът е на мястото си. На излизане му се стори, че съзира насмешка в дребното ѝ лице, сякаш ѝ бе забавна неговата зависимост от илюзиите на тази сложна играчка.

* * *

Уайлдър заключи вратата на апартамента зад гърба си и се отправи в търсене на храна и вода. През следобедното затишие един от маршрутите за достъп до мола на десетия етаж все още оставаше отворен за обитателите на долните нива. Повечето от стълбищата бяха блокирани за постоянно с барикади от мека мебел, кухненски маси и столове и перални машини, натъпкани от пода до тавана. От двайсетте асансьора повече от половината бяха извън строя, а останалите работеха периодично, според прищевките на някой привилегирован клан.

Уайлдър излезе от фойето и вдигна поглед към стълбищната шахта. Пътят нагоре бе осеян с кръстосващи се късове от метален парапет и водопроводни тръби, подобни на противотанкови заграждения, които бележеха границите на отделните сфери на влияние.

Стените бяха покрити с лозунги и цинизми, както и със списъци на апартаменти, които трябва да бъдат ограбени, подобно на налудничав указател. Край вратите за етажите с ясен, едър шрифт бе

указан единственият подход, разрешен за ползване, както и времето на затварянето му — три часа следобед.

Уайлдър вдигна камерата и се загледа в надписа през визьора. От него щеше да стане ефектен кадър за начало на документалния филм. Той все още изпитваше известна потребност да запечата върху лента случващото се в небостъргача, но решимостта му от ден на ден отслабваше. Разрухата в сградата му напомняше един кинопреглед за град в Андите, бавно свличащ се по планинския склон към своята гибел, докато обитателите му продължаваха да простират прането си в пълзящите дворове и да готвят в кухните, чиито стени се пропукваха пред очите им.

Двайсет от етажите вече тънеха в мрак през нощта, а над сто апартамента бяха напуснати от собствениците си. Клановата система, давала до един момент известно усещане за сигурност, постепенно се разпадаше и отделните групи затъваха в апатия или параноя. Хората повсеместно се оттегляха и барикадираха в дадено жилище, дори в отделна стая. На петия етаж Уайлдър поспря да почине, учуден, че не вижда никого около себе си. След минута само високата фигура на един социолог на средна възраст, с кофа в ръка, се появи от сенките и премина като призрак по осеяния с отпадъци коридор.

Въпреки окаяното състояние на сградата, в която почти нямаше течаща вода, вентилационните шахти бяха задръстени от смет и екскременти, а стълбищните перила липсваха, обитателите спазваха доста сдържано поведение през дневните часове. На седмия етаж той се изпика върху стълбите, донякъде учуден при вида на урината, стичаща се между краката му. И все пак това бе възможно най-меката хулиганска проява. В разгара на нощните експедиции и сражения той редовно, без капка чувство за вина и дори с определена наслада, ходеше по голяма и малка нужда където свари из коридори и изоставени апартаменти, безразличен към здравните рискове, които това носеше за него и семейството му. Предната вечер дори се бе забавлявал да блъска една ужасена жена, упрекнала го, задето се облекчава на пода в банята й.

Уайлдър приветстваше и разбираше нощта — само под покроба на мрака човек можеше да стане истински вманиачен, съзнателно да се поддаде на всичките си потиснати инстинкти. Приветстваше насилствената мобилизация на отклоненията в своя характер. За

щастие, това свободно и дегенеративно поведение все повече се облекчаваше с изкачването на сградата, сякаш насърчавано от тайната логика на небостъргача.

* * *

Молът на десетия етаж пустееше. Уайлдър блъсна крилата на портала към фойето с неговите отдавна изпотрошени стъкла и тръгна покрай спуснатите щори на банката, фризьорския салон и магазина за алкохол. В супермаркета последната останала касиерка, съпруга на филмов оператор от третия етаж, заемаше стоически своето място като скръбна нимфа сред море от отломки. Уайлдър се разходи между празните стелажи и разбитите хладилни витрини, в които гниеци продукти плаваха в езерца от мазна вода. Насред един от проходите се бе сринала пирамида от кашони с кучешки бисквити.

Той напълни кошницата си с три опаковки от тях, както и с дузина консерви котешка храна. Те щяха да поддържат Хелън и децата живи, докато успееше да разбие някой добре натъпкан с продукти апартамент.

— Тук се намира единствено храна за домашни любимци — каза на касиерката на излизане. — Да не би да сте престанали да зареждате?

— Просто няма търсене — отвърна жената, чоплейки разсеяно прясната рана върху челото си. — Хората са напазарували за месеци напред.

Това не беше вярно, помисли си той, докато крачеше обратно към фойето, оставяйки я сама сред огромния магазин. След като собственоръчно бе разбил не един апартамент, знаеше отлично, че малцина от живущите разполагаха със скътани запаси. Сякаш вече бяха зарязали всяка грижа за утрешния ден.

На петнайсетина метра пред него, отвъд купчината сушилни апарати, струпани пред фризьорския салон, индикаторните светлини над един от асансьорите се местеха от дясно наляво. Последното общодостъпно средство за придвижване се прибираше към горната част на сградата. Някъде между 25-ия и 30-ия етаж кабината щеше да

бъде спряна от дежурните постове, бележейки края на следобедното примирие и приближаването на поредната бурна нощ.

Уайлдър начаса ускори крачка и успя да стигне до асансьора тъкмо когато той направи кратка пауза на деветия етаж, за да разтовари някой пътник. Щом чу звука от потеглянето, светкавично натисна с пръст копчето.

През няколкото секунди преди вратите да се отворят, си даде сметка, че вече окончателно е решил да изостави Хелън и синовете си. Пред него оставаше само една посока — нагоре. Подобно на алпинист, спрял да си поеме дъх на сто метра под върха, нямаше друга опция, освен да стисне зъби и да продължи.

Кабината пристигна и отвътре го изгледаха петнайсетина души, застанали плътно един до друг като пластмасови манекени. С неохотно търкане на подметки, те му освободиха място колкото да се вмъкне.

Уайлдър се поколеба, потискайки неудържимия импулс да се обърне и да хукне надолу по стълбите към своя апартамент. Очите на останалите пасажери го фиксираха подозрително, опасявайки се от някаква уловка зад привидната му нерешителност.

Вратите вече се затваряха, когато той най-сетне пристъпи напред с притисната до гърдите камера, за да поднови своето изкачване.

13. ТЕЛЕСНИ БЕЛЕЗИ

След двайсетина минутно забавяне заради спречкване на един от провинциалните гранични пунктове, асансьорът се придвижи от 16-ия до 17-ия етаж. Изтощен от дългото чакане, Уайлдър излезе във фоайето и се заоглежда за място, където да хвърли опаковките с храна за животни. Зад гърба му данъчните консултанти и телевизионните шефове стояха вкопчени в куфарчетата си, без да се поглеждат, забили очи в графитите, покриващи стените на кабината. Покривът от неръждаема стомана бе махнат и бездънната шахта се издигаше над тях, излагайки главите им на милостта на всеки, въоръжен с подходящ метателен снаряд.

Още трима души слязоха заедно с Уайлдър и скоро се изгубиха зад барикадите, опасали мъждиво осветените коридори. Когато достигна апартамента на Хилман, се оказа, че жилището е здраво залостено. Отвътре не долиташе никакъв звук от движение. Той опита да насили резетата, но без успех. Тъкмо предположи, че семейството трябва да се е изнесло, намирайки подслон при приятели, когато от антрето се разнесе тихо стъргане. Уайлдър притисна ухо до вратата и чу как госпожа Хилман тихо нарежда, влачейки същевременно по пода някакъв тежък предмет.

След продължителни почуквания и увещания, при които бе принуден да възприеме собствения ѝ жалостив тон, той най-сетне получи заветния достъп. Пред погледа му се разкри огромна барикада от мебели, кухненски уреди, книги, дрехи и всевъзможни предмети — същински умален модел на общинско сметище.

Хилман лежеше върху матрак в спалнята. Главата му бе превързана с ленти от разкъсана официална риза, през които върху възглавницата се процеждаше кръв. Щом чу, че някой влиза, веднага се пресегна към парчето балконски парапет, въргалящо се на пода до него. Той бе една от първите изкупителни жертви, набеязани за нападение — безцеремонното му и независимо държане го превръщаше в естествена мишена. Опитът му да си пробие път през

защитата на един от горните етажи бе завършил с удар по темето с трофейна статуетка от телевизионно предаване, след което Уайлдър го бе отнесъл на ръце до апартамента му и бе прекарал цяла нощ в грижи за него.

Лишена от закрилата на своя мъж, госпожа Хилман зависеше изцяло от Уайлдър — ситуация, която в значителна степен го устройваше. По време на катераческите му експедиции тя чезнеше от тревоги по него, като загрижена майка за вятърничавото си дете, но щом се появеше отново, напълно забравяше кой е.

Сега нетърпеливо го задърпа за ръкава, за да го откъсне от ложето на Хилман. Беше по-загрижена за състоянието на барикадата си, отколкото за своя съпруг и застрашителните смущения в зрението му. Отбранителното съоръжение бе погълнало почти всички движими вещи в жилището и Уайлдър трябваше да прекарва няколкото си часа със преди размисъл в едно кресло, частично вградено в конструкцията. Често я чуваше как снове наоколо в тъмното, добавяйки по някой дребен предмет — книга, грамофонна плоча, кутия с бижута. Веднъж дори се събуди, за да установи, че е използвала част от левия му крак. Ако решеше да излезе, достигането на входната врата му отнемаше около половин час.

— Какво има пак? — попита я раздразнено Уайлдър. — Защо ми дърпаш ръката?

Очите ѝ гледаха жадно плика с храна за домашни любимци, който все още беше у него поради липса на място, където да го остави. По някаква причина не му се щеше той също да затъне в барикадата.

— Почистих заради теб — рече тя с известна гордост. — Така ти харесва повече, нали?

— Да, разбира се... — хвърли снизходителен поглед наоколо той. Всъщност не забелязваше особени промени, а и ако зависеше от него, предпочиташе жилището да е мръсно.

— Какво е това? — посочи пазарската торба тя и го сръчка игриво в ребрата, сякаш хванала малкия си син да ѝ подготвя таен подарък. — Донесъл си ми изненада!

— Остави ме на мира — отблъсна я грубо той, като едва не я събори на пода. Изпитваше смътно удоволствие от тези абсурдни ритуали, докосващи нива на интимност, които бяха невъзможни с

Хелън. Колкото по-нависоко се изкачваше в сградата, толкова по-свободен се чувстваше да играе подобни игри.

Госпожа Хилман все пак успя да измъкне пакет с кучешки бисквити — дребното ѝ тяло бе удивително повратливо — и се вторачи в добре охраненото гонче върху етикета. Както тя, така и съпругът ѝ бяха слаби като невестулки. В пристъп на щедрост Уайлдър ѝ подаде и консерва котешка храна.

— Може да си накусвате бисквитите в джин — знам, че някъде имате скътана бутилка. Ще се отрази добре и на двама ви.

— Хайде да си вземем куче! — Уайлдър смръщи вежди при предложението и тя пристъпи изкусително към него, опирайки длани в масивните му гърди. — Едно кученце, Дики, моля те...

Той опита да се отскубне, но похотливият ѝ, мрънкащ тон и натискът на пръстите ѝ върху зърната му го смутиха. Неочакваната им сексуална вещина накара някаква скрита струна у него да затрепти. Хилман, с окървавената официална риза, омотана като чалма на главата му, ги гледаше с безизразно, лишено от цвят лице. С неговото увредено зрение, помисли си Уайлдър, целият апартамент навярно му изглеждаше пълен с прегръщащи се двойки. Той се престори, че я милва, прокарвайки от любопитство ръце по дребните ѝ като ябълки бутчета, за да провери как ще реагира раненият мъж. Последният обаче дори не трепна и той престана с ласките, виждайки, че тя открито им отвръща. Нивата, но които му се щеше да се развиват отношенията им, бяха съвсем други.

— Дики, аз знам защо дойде да ме спасиш... — Госпожа Хилман го следваше около барикадата, без да изпуска ръката му от своята. — Ти ще ги накажеш, нали?

Това беше друга тяхна игра. „Спасението“ в нейните представи се състоеше в това „те“, тоест жителите на всички етажи под 17-ия, да бъдат накарани да се строят в безкрайна редица и да пълзят смирено в краката ѝ.

— Ще ги накажа, не ще и дума — увери я той.

Гърбът му бе притиснат в барикадата, а острата брадичка на госпожа Хилман почиваше върху неговите гърди. Надали би се намерила по-абсурдна двойка, мина му през ума, която да имитира нежности между майка и син. Кимайки усърдно пред перспективата за отмъщение, тя се пресегна към камарата зад него и улови някакъв

дълъг предмет. Щом го измъкна докрай, Уайлдър с удивление установи, че това е ловна пушка. Докато я вземаше от ръцете ѝ, тя му се усмихна насърчително, сякаш очакваше, че ей сега ще излезе в коридора и ще гръмне първия срещнат. Той провери цевите и видя, че и в двете има патрони.

Едва сега му хрумна, че в сградата навярно се намират стотици огнестрелни оръжия — от ловни и спортни пушки до бойни пистолети и лъскави дамски револверчета. Но досега, въпреки епидемията от насилие, не бе произведен нито един изстрел и Уайлдър прекрасно знаеше защо. Той самият никога нямаше да стигне дотам да използва тази двуцевка дори ако бе изправен пред смъртна опасност. Между жителите в небостъргача съществуваше негласно разбирателство, че всички противоречия помежду им ще се разрешават само с физически средства.

Затова сега тикна пушката обратно в барикадата и блъсна госпожа Хилман в гърдите.

— Хайде махай се оттук, върви да се спасяваш сама...

В отговор на полушеговитите ѝ, полуискрени протести, започна да я замеря с кучешки бисквити, които се пръскаха по голия под. Харесваше му да я тормози, да я унижава пред безполезния ѝ съпруг. Едва накрая, когато тя сломена се оттегли към кухнята, ѝ даде торбата с храна. Вечерта напредваше по забавен начин и със сгъстяването на мрака Уайлдър нарочно се държеше все по-свободно и дебелашки, като гимназист хулиган, забавляващ се с подпийналата си класна.

Той остана в апартамента на семейство Хилман до два часа през нощта. Тишината се разкъсваше от спорадични инциденти, но техният брой определено намаляваше, а това го тревожеше, защото възходът му в сградата зависеше от възможността да се предлага като агресивен уличен боец на една или друга воюваща групировка. Мащабът на конфликтите определено не бе същият както през изминалата седмица. С разпада на клановата структура формалните граници на зоните на влияние се бяха размили, отстъпвайки място на безброй малки анклавни, състоящи се от по три или четири изолирани апартамента, които бяха много по-трудни за проникване и експлоатиране.

Госпожа Хилман и той седяха в хола, облегли гърбове на две срещуположни стени, и даваха ухо на приглушените звуци около себе си. Жителите на небостъргача бяха като зверове в затъмнена

зоологическа градина, лежащи редом в напрегнато мълчание, счепквайки се от време на време в кратки, но ожесточени схватки.

Непосредствените съседи на семейството — застрахователен брокер със съпругата си, двама счетоводители и един фармаколог, бяха апатични и неорганизирани. Уайлдър ги бе посещавал на няколко пъти, за да открие, че изгледите за доминация и лична изгода вече не ги възбуждат. Само най-явните прояви на ирационална враждебност бяха способни да стимулират задрямалите им съзнания. Собствените му престорени и непресторени изблици на ярост и ярките му фантазии за мъст ги изваждаха от вцепенението само за кратко.

Из цялата сграда беше в ход прегрупиране около по-радикалните и агресивни лидери. В часовете след полунощ зад барикадите от торби за боклук по фойета и коридори заиграваха светлини на фенерчета. Отряди от по пет-шест души клечаха един до друг и си шепнеха заговорнически, като сватбари в очакване на разгулния момент, когато и те също ще могат да се впуснат в необуздана сексуална оргия.

Накрая Уайлдър напусна апартамента на 17-ия етаж и се отправи да вдига съседите на крак. Не след дълго седеше сред кръг от мъже, въоръжени с импровизирани копия и тояги, с бутилки уиски, търкалящи се в краката им. Макар почти да не бяха яли през последните дни, те се отнасяха скептично към плановете му за пореден мародерски набег. За да разсее страховете им от жителите на горните етажи, Уайлдър ловко си играеше с въображението им. За сетен път в ролята на жертвен козел влезе психиатърът Ейдриън Талбът, когото той обвини в посегателство над малко дете в една от съблекалните на басейна. Фактът, че това нямаше нищо общо с истината, само подсилваше вината му в техните очи. И все пак, преди да помръднат, те настояха да чуят за още по-вопиющи престъпления, сякаш въображаемото естество на перверзиите на психиатъра бе есенцията на тяхната привлекателност. По логиката на небостъргача най-невинните в каквато и да било простъпка се превръщаха в най-долните изверги.

* * *

Малко преди изгрев-слънце Уайлдър се озова на 26-ия етаж, след като се бе отделил от своя отряд, оставяйки го да опустошава за десети

път жилището на Талбът. Търсенията му го отведоха до празен апартамент, някога обитаван от самотна жена и малкия ѝ син. Той наскоро бе напуснат и никой не си бе дал труда да сложи катинар на вратата. Уморен след нощните буйства, Уайлдър я разби с ритник и влезе. Имаше нужда от място, където да преспи дългите дневни часове и да събере сили за вечерното си изкачване.

След като обиколи трите стаи, за да се увери, че никой не се крие в засада, започна да отваря шкафове и да събаря съдържанието им на пода. Преди да си тръгне, собственичката бе направила вял опит да разтреби, събирайки детските играчки в гардероба на спалнята. Видът на изметените подове и акуратно прибраните завеси подразни Уайлдър. Той разхвърля чекмеджетата, обърна матраците на леглата и като последен щрих се изпика във ваната. Огледалата отразяваха едрата му фигура, с разкопчани панталони, разкриващи тежките гениталии. Той понечи да метне нещо по отражението си, но после установи, че видът на пениса му го успокоява. Щеше да е добре да украси с нещо тази бяла наденица, висяща в сумрака, може би с панделка, вързана на фльонга.

Сега, останал сам, Уайлдър отбеляза с доволство напредъка си. Дори гладът не го глождеше толкова остро при мисълта, че бе преодолял повече от половината път до върха. Земята едва се виждаше през прозорците — част от един свят, останал зад гърба му. А някъде горе Антъни Роял все така се перчеше с бялата си овчарка, без дори да подозира изненадата, която го очаква.

Призори собственичката на апартамента се появи и нахълта право в кухнята, където той почиваше — вече спокоен и отпуснат, удобно настанен на пода, с гръб, облегнат на кухненската печка, и с останки от храна, разхвърляни наоколо. В обичайното скривалище, под дъските на гардероба в спалнята, бе открил няколко консерви, както и две бутилки червено вино. Докато ги поглъщаше, се забавляваше с малък касетофон, намерен при детските играчки. Записваше пъшканията и оригванията си, а после ги прослушваше. Сам остана удивен от ловкостта, с която му се удаде да миксира лентата — дебелите му пръсти с напукани, почернели нокти сами натискаха копчетата, добавяйки втори, а после и трети дубъл върху първия.

Виното приятно бе замаяло главата му и той го размазваше с длан по широката си гръд, отправил благосклонен поглед към жената.

Още с влизането тя се препъна в краката му и се вторачи в него, вдигнала уплашено ръка към гърлото си. В съзнанието му трепна смътен спомен, че тя някога се бе наричала Шарлът Мелвил — име, вече отделено от нея като номер върху фланелката на спринтьор, отвян от порив на вятъра. Знаеше, че е посещавал този апартамент и преди, виждал е тези играчки и мебелировката — макар сега диванът и креслата да бяха разместени, за да замаскират различните тайници.

— Уайлдър...? — Шарлът произнесе името тихо, сякаш неуверена, че го е улучила правилно. Тя и синът ѝ бяха прекарвали нощта три етажа по-горе, в апартамента на статистика, с когото бе станала близка. Едва призори, с утихването на бойните действия, се бе спуснала да прибере последните си хранителни запаси, преди да изостави жилището завинаги. Сега бързо се стегна и огледа критично плещестия мъж с оголени слабини, проснат като дивак сред отпадъците, с гърди, нашарени от червени ивици. Не изпитваше негодувание, нито гняв, а само фаталистично примирение с нанесените щети, неизбежни като силния мирис на урина откъм банята.

Неканеният гост изглеждаше полузадрямал и тя направи предпазлива крачка към вратата, но ръката му се протегна и я улови за глезена. Със замаяна усмивка Уайлдър се изправи и взе да обикаля около нея с високо вдигнат касетофон, сякаш се канеше да я халоса с него. Вместо това обаче го включи и с явна гордост ѝ продемонстрира записа на пъшканията и оригванията си. Двамата кръжаха бавно из апартамента, като тя отстъпваше от стая в стая, а той я следваше плътно по петите.

Първия път, когато я удари, поваляйки я на пода в спалнята, се опита да запише стенанието ѝ, но касетката заяде. Уайлдър внимателно освободи лентата, наведе се и я зашлеви отново и отново, докато най-сетне не успя да получи задоволителен резултат. Доставяше му удоволствие да я тероризира, да запечатва пресилените ѝ, но все пак уплашени викове. По време на тромавия им полов акт върху матрака в детската стая също остави касетофона включен отстрани и после прослуша повторно краткото изнасилване, съпроводено от гневни пъшкания и шумно раздиране на дрехи.

Накрая, отегчен от игрите с тази жена и от звукозаписните си занимания, запокити машинката в ъгъла. Звукът на собствения му глас,

колкото и да бе груб, внасяше елемент на дисонанс. Разговорите, независимо дали с Шарлът, или с когото и да било, му бяха досадни, сякаш думите придаваха погрешен смисъл на всичко.

След като тя пооправи тоалета си, двамата закусиха заедно на балкона, сядайки на масата с нелепа викторианска официалност. Шарлът дояде останките от консервирано месо, които бе намерила на кухненския под, а Уайлдър допи виното, като не пропусна да поднови шарките върху гърдите си. Изгряващото слънце затопляше голите му слабини и той се чувстваше като задоволен съпруг, седнал с жена си на терасата на някоя вила високо в планината. В наивно желание да ѝ намекне за своето изкачване, посочи с пръст към покрива. Тя обаче не успя да схване смисъла и само загърна по-плътнo останките от роклята около силното си тяло. Въпреки синините по устата и шията си изразът ѝ бе спокоен и равнодушен.

От този балкон Уайлдър можеше да види покрива на небостъргача, намиращ се на по-малко от петнайсет етажа над него. Упоението от факта, че се намира на подобна височина, бе не по-малко осезаемо от това на изпитите бутилки вино. Дори едрите птици, накацали по балюстрадите, се открояваха ясно, без съмнение чакащи той да се озове там и да поеме командването.

Долу, на 20-ия етаж, някакъв мъж бе запалил огън на терасата си и го подклаждаше с части от счупена масичка за кафе. През дима се виждаше подгряващата се отгоре консерва със супа.

Към периметъра на комплекса доближи патрулна кола. В този ранен час неколцина от обитателите на небостъргача отиваха на работа, спретнато облечени в костюми и шлифери, с куфарчета в ръка. Подходът към сградата бе блокиран от изоставени автомобили, затова двамата полицаи излязоха и ги заговориха. Обичайно никой от живущите не би общувал с външни лица, но сега, явно под влияние на униформата, всички се скупчиха около тях. Уайлдър се зачуди дали няма да издадат случващото се, но макар да не можеше да ги чуе, бе сигурен какво казват. Положително успокояваха служителите на реда, уверяваха ги, че въпреки купищата отпадъци и натрошени бутилки около блока всичко в него е наред.

Преди да легне да спи, Уайлдър реши да провери обстановката. Излезе в коридора и застана пред прага, вдишвайки с наслада

застоялия въздух. Изпращанията на жителите на горните етажи, точно както и боклукът им, имаха различен, по-богат мирис.

Когато се върна на балкона, патрулката вече се отдалечаваше. От двайсетината живуци, продължаващи да ходят на работа, трима се връщаха обратно, явно разколебани след срещата с полицаите. Без да поглеждат встрани, те забързано се вмъкнаха във входа към централното фоайе.

Уайлдър знаеше, че никога няма да напуснат небостъргача отново. Отделянето на сградата от външния свят, вече почти завършено, навярно щеше да приключи със собственото му достигане на върха. Унесен от тази визия, той се отпусна на пода до Шарлът Мелвил, положи глава на рамото ѝ и заспа, поглаждайки алените ивици от вино върху гърдите си.

14. ОКОНЧАТЕЛЕН ТРИУМФ

На здрачаване, след като подсили постове, Антъни Роял нареди да запалят свещите на масата в трапезарията. Пъхнал ръце в джобовете на бялата си куртка, застана пред прозореца на мезонета на 40-ия етаж и се загледа надолу към бетонните площи на жилищния комплекс. Всички обитатели, излезли за работа през деня, вече бяха паркирали колите си и се бяха прибрали в сградата. Едва след тяхното безопасно завръщане Роял почувства, че най-сетне може да се отпусне, подобно на морски капитан, очакващ и последният член на екипажа да се появи на борда, преди да вдигне котва от чуждоземно пристанище. Вечерта бе започнала.

Той се настани върху дъбовия стол с висока облегалка начело на трапезата. Светлините на свещите хвърляха отблясъци от сребърните прибори и позлатените орнаменти на съдовете, играеха по копринените ревери на смокинга му. Както обикновено, пресилената театралност на обстановката го накара да се усмихне. Тя приличаше на зле скалъпена телевизионна реклама на престижен продукт. Всичко бе започнало три седмици по-рано, когато той и Пангборн решиха всеки път да се обличат официално за вечеря. Роял бе наредил на жените да разтегнат масата в трапезарията до максималната ѝ дължина, тъй че да може да се разполага с гръб към френските прозорци, на фона на осветените фасади на околните здания. В отговор на апела му те на свой ред измъкнаха от тайниците си свещи и скъпи сервиси и приготвиха сложни и изискани блюда. Сенките им се полюшваха по тавана, сякаш се движеха из залата за пиршества на феодален лорд. Седнал в отсрещния край на дългата трапеза, Пангборн обикновено изглеждаше подobaващо впечатлен.

Разбира се, гинекологът добре съзнаваше безсмислеността на целия този декор. Само на крачка встрани от овала златиста светлина купища торби за смет се издигаха на един човешки бой височина покрай стените. Отвън коридорите и стълбищата бяха заринати със сгупени мебели и преградени с барикади от фризери и перални

машини. Асансьорите, вече спрели до един, бяха новите шахти за боклук, препълнени с кухненски отпадъци и трупове на домашни любимци. Бледо подобие на цивилизация все още мъждееше на горните три етажа, последният оцелял племенен съюз в небостъргача. Грешката на Роял и Пангборн се състоеше в допускането, че под тях винаги ще съществува някаква форма на социална организация, която да владеят и експлоатират. Сега обаче сградата бавно се плъзгаше към пълен хаос. Клановете се бяха разбили на малки групи и самотни ловци, които устройваха клопки из апартаментите или нападаха непредпазливи жертви в пустеещите фойета.

Сега Роял вдигна очи от полирания плот на масата към дамата, която тъкмо влизаше, понесла сребърен поднос в голите си ръце. Беше госпожа Уайлдър, облечена в една от елегантните рокли на Ан, и при вида ѝ той не за първи път си помисли за лекотата, с която тази интелигентна жена се бе приспособила към живота във висшето общество. Две седмици по-рано я бяха открили заедно с децата ѝ, изоставена от своя съпруг и вцепенена от глад и унижение, в един празен апартамент на 19-ия етаж. Дали в търсене на мъжа си, или в отговор на някакъв смътен импулс, тя бе предприела самостоятелно изкачване на сградата и една от патрулиращите групи я доведе на покрива. Пангборн искаше да се отърват от анемичното, несвързано бълнуващо същество, но Роял нареди да я оставят на мира. Някъде долу, в недрата на небостъргача, Уайлдър продължаваше упорития си напредък и един ден жена му можеше да се окаже ценен заложенник.

Така тя се присъедини към група жени със сходни съдби, които заработваха прехраната си като прислуга. Само след няколко дни силите и увереността ѝ се възвърнаха. С ясен поглед и изправени рамене, тя напомняше на Роял за сериозната, привлекателна съпруга на един изгряващ телевизионен журналист, нанесъл се в сградата година по-рано, малко след него самия. Когато я видя, че се отправя към мястото на Пангборн и започва да прибира безупречно лъскавите прибори, той попита:

— Да не би уважаемият доктор да е решил да ни лиши от присъствието си тази вечер?

— Не само тази, а и всяка друга за в бъдеще. — Госпожа Уайлдър му хвърли през трапезата поглед, в който се четеше почти загриженост. — Ако бях на ваше място, щях да внимавам с него.

— Винаги съм го правил.

— Когато човек като доктор Пангборн изгуби апетит за храна, разумно е да се предположи, че е захапал между зъбите си нещо много по-интересно — и по-опасно.

Роял изслуша хладния ѝ съвет без коментар. Не бе учуден от приключването на вечерния ритуал. Разпадането на последния клан в сградата бе логично да се очаква — и ето че сега двамата му водещи членове се бяха оттеглили всеки в своя лагер в противоположния край на покрива, вземайки и жените със себе си. Пангборн още отдавна се бе преселил в мезонета, притежаван навремето от мъртвия бижутер. Колкото и странно да бе, жителите на сградата скоро щяха да се окажат там, откъдето бяха тръгнали — всеки изолиран в собствения си апартамент.

Нещо го подтикна също да се откаже от вечерята, но все пак изчака госпожа Уайлдър да му сервира. Щом бе оцелял досега, нямаше защо да се стряска от номерата на някакъв гинеколог. През последните месеци травмите от катастрофата бяха почти напълно отшумели и той се чувстваше по-силен и уверен от всякога. Беше успял в опита си да завоюва господство над небостъргача, доказвайки убедително правото си да го управлява дори с цената на своя брак. Колкото до новия социален ред, чиято поява се бе надявал да види, то тази гигантска зоологическа градина, със стотиците си клетки, струпани една връз друга, бе по-близо до визията му за птичарник, издигащ се до небесата, отколкото можеше да пожелае. Всички събития от изминалите месеци добиваха смисъл, ако човек си дадеше сметка, че тези блестящи и екзотични същества най-сетне са се научили да отварят вратичките.

Роял се облегна назад, докато носеха чинията му. Тъй като собствената му кухня нямаше нужното оборудване, ястията се приготвяха в съседния апартамент. Госпожа Уайлдър, крепейки внимателно подноса, прекрачи торбите с боклук, задръсти антрето — въпреки завръщането си към варварството, жителите на горните етажи оставаха верни на своите корени и продължаваха да генерират огромни количества отпадъци.

Както обикновено, основното блюдо се състоеше от къс печено месо. Роял никога не питаше за произхода му, но допускаше, че е кучешко. Жените явно държаха ситуацията с провизиите под контрол.

Госпожа Уайлдър застана до него, взирайки се в нощния въздух, докато той сдъвка първата силно подправена хапка. Като добре обучена икономка, тя очакваше някакъв признак на одобрение, макар и да не се впечатляваше особено нито от похвалите, нито от забележките му. Дори гласът ѝ бе равен, за разлика от оживения тон, който използваше пред Ан и останалите жени. Всъщност тя прекарваше със съпругата му много повече време от него самия. Общо шест представителки на нежния пол си делиха съседния апартамент, под предлог да бъдат по-лесно защитими в случай на изненадваща атака. Понякога Роял посещаваше Ан, но в сплотената група жени, насядали по леглата си сред торбите със смет и грижещи се заедно за децата, имаше нещо смуцаващо. Очите им го следяха как се повърта нерешително край прага, подканяха го час по-скоро да си отиде. Дори Ан беше охладняла, отчасти от страх, но отчасти и защото съзнаваше, че той вече не се нуждае от нея. След дълги месеци усилия да поддържа статута си на превъзходство над своите посестрими, най-сетне бе решила да се присъедини към тях.

— Много добре... отлично, както винаги. — Роял остави вилицата настрана и небрежно попита: — Впрочем какво се чува за него? Виждал ли го е някой?

— Кого? — извъртя очи към тавана госпожа Уайлдър, отегчена от заобиколните му въпроси.

— Мъжът ти... Ричард, нали така се казваше?

Тя се вторачи в него, поклащайки глава, сякаш името не ѝ говореше нищо. Роял бе сигурен, че е забравила самоличността не само на съпруга си, но и на всички мъже изобщо, включително неговата. За да провери теорията си, положи длан върху бедрото ѝ, стискайки стегнатия мускул. Тя продължи да стои безучастно с блюдото в ръце. През последните месеци я бяха опипвали толкова много и различни хора, че сексуалното посегателство бе изгубило всякакъв смисъл. Когато провря два пръста в цепката на задника ѝ, тя най-сетне реагира, но не го отблъсна, а просто улови китката му и търпеливо я премести върху талията си, както би сторила с палавата ръка на някой от синовете си.

Накрая госпожа Уайлдър си тръгна, отнасяйки със себе си частта от порцията, която той винаги ѝ оставяше. Роял, останал сам пред дългата маса, изгледа подир нея с известно раздражение. Без да го

попита, тя бе изпрала бялата куртка, заличавайки петната, които бе носил с такава гордост и които не само му даваха чувство на превъзходство, но и дефинираха цялата му негласна роля в рамките на небостъргача.

Дали го бе направила нарочно, знаейки, че така ще го лиши от регалиите му? Той добре помнеше периода на безкрайните партита, когато апартаментът му блестеше, осветен като увеселителен кораб. Той играеше ролята си на феодален лорд до последно, не само на трапезата, но и в ежедневните военни съвещания, провеждани в гостната му. Докато седяха скупчени под светлината на свещите, всички тези неврохирурзи, професори и борсови посредници демонстрираха целия талант за интриги и оцеляване, натрупан през трудовите им и университетски години. Въпреки официалните формулировки на дневни редове и протоколи, на реплики и предложения, на целия набор от словесни атрибути, завещан от стотици заседания и комисии, това по същество бяха племенни съвети. На тях се обсъждаха хитрости за придобиване на храна и жени, за защита на горните етажи срещу мародери, планове за съюзи и предателства. Беше се възцарил нов ред, при който целият живот в небостъргача се въртеше около три основни ценности — сигурност, храна и секс.

Роял стана от масата, взе един сребърен свещник и отиде до прозореца. В целия небостъргач не светеше нито един прозорец. Два етажа, 40-ият и 37-ият все още имаха ток, но никой не палеше лампите. Тъмнината действаше успокояващо, в нея илюзиите процъфтяваха безпрепятствено.

Четирийсет етажа по-долу една кола влезе в паркинга и си проправи път през лабиринта от спрели возила към своето място на двеста метра от сградата. Шофьорът, мъж с дебело кожено яке и тежки ботуши, излезе и се забърза към входа. Роял се замисли, че той вероятно е последният обитател, напуснал блока, за да отиде на работа. Който и да беше, нямаше да му е леко да се добере обратно до апартамента си.

* * *

Някъде на покрива изскимтя куче. Далеч в ниското, от отворен прозорец около средата на фасадата долетя кратък, откъслечен вик — дали на болка, похот или ярост, вече нямаше значение. Роял чакаше, усещайки как пулсът му се ускорява. След няколко секунди викът се повтори — остър, безсмислен вой. Тези звуци вече бяха израз на напълно абстрактни емоции, откъснати от контекста на събитията наоколо.

Той продължи да стои неподвижно, в очакване някой от свитата му да влезе и да го информира относно вероятните причини за вълненията. Освен жените в съседното жилище, неколцина от помладите мъже, сред които собственик на галерия от 39-ия етаж и преуспяващ фризьор от 38-ия, обикновено се шляеха в коридора сред торбите с отпадъци, подпираха се на копията си и държаха под око барикадите към стълбищата.

Накрая Роял взе хромирания си бастун и излезе от трапезарията, осветявайки пътя със свещта. Докато се препъваше в найлоновите чували, се запита защо просто не бяха изхвърлили целия този боклук през терасите. Вероятно го държаха не толкова от страх да не привлекат вниманието на външния свят, колкото от нуждата да се придържат към нещо свое, да се обградят с пихтиеста смес от недовършени обяди, кървави превръзки, счупени бутилки, съдържащи някога виното, замайвало главите им — всички те леко прозиращи през матовия полиетилен.

Собственият му апартамент беше празен, стаите с високи тавани пустееха. Той предпазливо пристъпи в коридора. На поста край барикадите нямаше жива душа, а изпод кухненската врата на жените не се процеждаше светлина. Последното го учуди, понеже там винаги цареше оживление. Роял премина тъмното антре, като ритна встрани някаква детска играчка и вдигна високо свещника, мъчейки се да различи човешки фигури в околните стаи.

В голямата спалня, чийто под бе целият покрит с матраци, видя няколко отворени куфара. Застана на прага, връхлетян от цял букет аромати, като ефирни шлейфове, оставени от изпарилите се обитателки. След кратко колебание се пресегна към ключа на стената и запали лампите.

Очите му, привикнали към трепкащия пламък на свещта, за миг останаха заслепени от яркото електрическо сияние. Шестте матрака

бяха празни, а в някои от куфарите имаше набързо нахвърляни вещи, сякаш напускането на жените бе станало с много кратко предизвестие или по предварително уговорен сигнал. Повечето им дрехи още бяха тук, включително роклята, с която госпожа Уайлдър му бе сервираща вечерята. Тоалетите на Ан изпълваха гардеробите като в магазин за луксозно облекло.

Под обилната светлина, бездушна като в полицейска фотография на местопрестъпление, се открояваха разпраните матраци, разхвърляния багаж, петната от вино по стените и забравените козметични принадлежности в краката му.

Докато ги съзерцаваше, от затъмнения коридор до слуха му долетя звук. Слаб и далечен, той сякаш идеше от отлетялото ято жени. Роял чуваше подобни серии от нечленоразделни, животински крясъци и носови пръхтения от дни насам и напразно се мъчеше да ги прогони от съзнанието си. Той угаси лампите и стиснал здраво дръжката на бастуна, излезе от апартамента. Пред вратата се заслуша отново — приглушените звуци, почти наподобяващи електронна пародия на детски плач, все така се носеха откъм стълбището в далечния край на етажа. Нощните призови на зверовете от неговата частна зоологическа градина.

15. ВЕЧЕРНАТА ЗАБАВА

Сгъстващият се мрак постепенно поглъщаше грамадната сграда. Както обикновено в този час, тя бе тиха, сякаш всичките ѝ обитатели преминаваха някаква гранична зона. Само на покрива тихо проскимтяваха кучета. Роял духна свещите в трапезарията и се отправи по стълбите към горния етаж на мезонета. Далечните светлини на съседните небостъргачи играеха по хромираните лостове на машината за упражнения и изглеждаше, че те се движат нагоре-надолу като стълбове живак, регистриращи промените в психологическото състояние на живущите под него. Отвън тъмнеещият покрив бе буквално побелял от силуетите на стотици гларуси. Те сновяха напред-назад и пляскаха с криле, мъчейки се да намерят място за кацане по асансьорните помещения и балюстрадите.

Роял ги изчака да го заобиколят, като леко отблъскваше с бастуна по-любопитните човки от краката си. Усещаше как отново го обзема спокойствие. Ако жените и останалите членове на неговия топящ се антураж бяха решили да го напуснат, толкова по-добре. Тук, в тъмнината, сред крясъците на гларусите и скимтенето на кучетата се чувстваше като у дома си. И повече от всякога бе убеден, че именно неговото присъствие е привлякло птиците.

Бавно си проправи път между рояка от пернати към портите на детската площадка. Кучетата, вързани за скулптурните фигури, го познаха и взеха да джафкат и да опъват каишките си. Тези ретрийвъри, пудели и дакели представляваха сетните останки от стотината домашни любимеца, обитавали някога горните етажи на небостъргача, и бяха държани тук като стратегически хранителен резерв. Той обаче се бе погрижил към него да се прибъгва рядко, защото кучетата формираха личната му ловна глутница. Той щеше да я пази за последната, решителна конфронтация, когато щеше да я поведе към дълбините на сградата, разтваряйки пътьом прозорците, за да пусне птиците в барикадираните апартаменти.

Кучетата се заумилкваха в краката му, заплитайки поводите си един в друг. Дори бялата немска овчарка, неговият любимец, се мятеше нервно. Той понечи да го успокои, прокарвайки длан по лъскавата му, макар и още окървавена козина. Едрото животно го блъсна с тялото си, карайки го да се препъне в празните купички за храна.

Докато възвръщаше равновесието си, чу гълчава от гласове да се надига откъм централното стълбище, на трийсетина метра зад него. Светли лъчи прорязаха мрака — цяла процесия от фенерчета, които подплашиха птиците и ги накараха да се вдигнат в небето. От портативен касетофон свиреше гръмка музика, примесена с потропването на дървени палки. Скоро пред очите му се изсипа голяма група негови съседи от горните етажи, водена от Пангборн. Те оформиха неправилен кръг върху бетонната площадка, готвейки се да отпразнуват някакъв скорошен триумф. Явно без знанието и одобрението на Роял бяха предприели рейд към долните нива.

Гинекологът, в състояние на силна възбуда, махаше с ръка на последните изостанали да побързат, подобно на побъркан разпоредител. От устата му се носеха същите нечленоразделни пъшкания и стенания, които Роял бе принуден да слуша от седмици насам. Те звучаха като неандерталски брачен зов, но всъщност бяха интерпретации на звуците на новородени, които Пангборн неуморно анализираше на своя компютър — сега вече подети и от неговите последователи. Още преди десетина дни Роял бе забранил употребата им, подразнен от непрестанната какофония откъм помещенията на жените, която му пречеше да седи в своя мезонет и да мисли за птиците. Пангборн обаче бе започнал да провежда обучителни сесии на собствена територия, в апартамента на отсрещния край на покрива, където пускаше записите си пред смълчаната аудитория, насядала в полукръг на пода. Дружните им занимания бяха орална емблема на растящия авторитет на гинеколога.

Сега, вече напуснали Роял, те даваха пълен отдушник на всичко научно, пъшкайки и скимтейки като група слабоумни майки, имитиращи родилните травми на своите чеда.

Докато изчакваше подходящия момент да се появи на сцената, Роял придърпа немската овчарка в сенките. За пръв път се радваше, задето не носи бялата си куртка за сафари — сега тя щеше да го издаде начаса.

Групата бе довела със себе си и двама „гости“ — счетоводител от 32-ия етаж с превързана глава и късоглед метеоролог от 27-ия. Направи му впечатление, че жената, носеща касетофона, е не друга, а собствената му съпруга Ан. С размъкнати дрехи и разчорлена коса, тя първо увисна на рамото на Пангборн, а после взе да обикаля кръга от фенерчета като пияна проститутка, правейки заплашителни жестове към пленниците.

— Дами, моля ви... Всяко нещо по реда си. — Гинекологът разпери тънките си като клечки пръсти под играещите светлини. Разглобеният бар бе изправен отново и край него изникнаха маса и два стола. Гостите бяха накарани да седнат на тях. Счетоводителят постоянно оправяше провисващата превръзка на главата си, сякаш се плашеше, че могат да го накарат да играе на сляпа баба. Метеорологът само примигваше зад дебелите лещи на очилата си, мъчейки се да се ориентира в обстановката. Участниците в забавата до един бяха познати на Роял — гледайки лицата им, почти можеше да си представи, че присъства на някой от многобройните коктейли, проведени на същото място през изминалото лято. Същевременно имаше чувството, че присъства на началното действие на стилизиран спектакъл, в който цял ресторант е сведен до една-единствена маса, на която обреченият герой бива изтезаван от ансамбъл сервитьори, преди да бъде изпратен на неминуемата си смърт.

Домакините на партито явно бяха започнали да се наливат дълго преди започването му. Жената на бижутера в дългото си кожено палто, Ан със своя касетофон, Джейн Шеридан, размахваща шейкър за коктейли — всички те залитаха в такт с някаква умопомрачена музика, която единствено Роял бе неспособен да чуе.

Пангборн отново призова към тишина.

— А сега — рече, щом глъчта поутихна — нека позабавляваме гостите си. Те изглеждат отегчени. На какво ще играем тази вечер?

От тълпата се разнесоха различни предложения.

— На ходене по дъска!

— На астронавти, докторе!

— На училище по летене!

— Май най-много ми допада училището по летене... — Гинекологът се обърна към гостите: — Знаехте ли, че имаме такова училище тук? Не...?

— И че сме решили да ви дадем няколко безплатни урока — вметна Ан Роял.

— Един безплатен урок — поправи я Пангборн и всички се изкискаха. — Но повече не са и нужни, нали, Ан?

— Да, курсът ни е удивително ефективен.

— И още от първия път е без инструктор.

Водени от вдовицата на бижутера, неколцина от компанията вече влачеха ранения счетоводител по корем към парапета, като се препъваха в окървавения бинт, размотаващ се от главата му. Към плещите на жертвата бяха прикрепени две опърпани крилца, част от детско ангелско костюмче. Крясъците и сумтенето започнаха наново.

Роял дръпна поводата на съпротивляващата се овчарка и излезе от укритието си. Погълнати от предстоящата екзекуция, останалите дори не го забелязаха.

— Пангборн... — извика той толкова непринудено, колкото можеше. — Доктор Пангборн...!

Шумът секна за миг. Лъчите на фенерчетата се замятаха в тъмнината, осветиха копринените ревери на смокинга му, отразиха се от очите на бялата овчарка, мъчеща се да избяга между краката му.

— Училище по летене! Училище по летене! — поднови се мрачното скандиране. При вида на тази неуправляема пасмина Роял почти можеше да повярва, че е заобиколен от тълпа полудиви деца. Зоопаркът се беше разбунтувал срещу своя гледач.

Чул гласа на Роял, гинекологът пусна пленника, чиято превръзка тъкмо бе поправил със заучено движение. Избърса ръце в панталоните си и тръгна към него, като пародираше собствената му небрежна походка. Но очите му изучаваха лицето на съперника с чисто професионално любопитство, сякаш преценяваха минималния брой нерви и мускули, които трябва да се изрежат, за да се коригира това изражение на твърда решимост.

Скандирането изпълни въздуха. Лъчите светлина се подрусваха в такт с него, забиваха се в лицето на Роял. Той изчака търпеливо гълчавата да утихне. Когато Ан се откъсна от множеството и се затича към него, вдигна хромирания бастун, готов да я удари. Тя спря на две-три крачки, ухили се и запретна дългата си пола в предизвикателен жест. Присъстващите нададоха нова канонада от родилни викове.

— Внимавай, Роял! — извика предупредително вдовицата на бижутера. — Уайлдър е тук!

Стреснат от името, той отстъпи назад и разсече мрака с бастуна си. Ярките точки на фенерите го заслепяваха, хвърляха безразборни сенки от преобърнатите столове по бетонния покрив. В очакване Уайлдър да му се нахвърли изотзад, се подхлъзна върху една прогизнала тента и се омота в повода на кучето.

Наоколо се разнесе смях. Той положи усилие да се овладее и отново вдигна лице към Пангборн. Но гинекологът се обърна и се отдалечи с пренебрежително махване с ръка. В жеста нямаше враждебност, само окончателно отхвърляне. Снопите светлина също се лашнаха встрани и всички се върнаха към далеч по-сериозната задача да изтезават двамата си гости.

* * *

Роял ги наблюдаваше отдалеч как се препират над пленниците. Конфронтацията му с Пангборн бе приключила — или по-точно казано, никога не се бе състояла. Една елементарна уловка го бе подвела, хвърляйки го в несигурност дали действително се бои от Уайлдър, или не. В известен смисъл унижението му беше справедливо. Сега гинекологът бе човекът на деня. Никой зоопарк нямаше да оцелее дълго с Пангборн в ролята на гледач, но той поне можеше да предостави на питомците порцията насилие и жестокост, от която се нуждаеха, за да оцелеят.

Какво пък, психопатите бяха добре дошли да завземат властта. И без това те единствени разбираха случващото се. Без да изпуска каишката на кучето, Роял го остави да го повлече към безопасния мрак на детската площадка.

Белите форми на птиците изпълваха всеки перваз и парапет. Той се вслуша в скимтенето на кучетата. Вече нямаше с какво да ги нахрани. Френските прозорци на мезонета му отразяваха крещащите гларуси като дверите на таен павилион. Той щеше да се оттегли в апартамента си, да се барикадира в него, вземайки може би само госпожа Уайлдър за прислужница. И от това сетно обиталище в небесата, щеше да господства над небостъргача.

Роял тръгна напосоки сред скулптурните фигури, като отвързваше каишките на кучетата. Едно по едно, те се впускаха в мрака, докато накрая останаха само той и птиците.

16. УДАЧНА СДЕЛКА

Нещата не вървяха на добре, реши Робърт Лейнг. Вече не можеше да разчита на сетивата си. Над апартамента бе надвиснала странна светлина — влажна и сивкава, но в същото време пропита от бледи сияйни жилки. Докато стоеше сред заринатата с отпадъци кухня, мъчейки се да източи някоя капка вода от крана, се озърна през рамо към мъглата, стелеща се като завеса в жилището, почти като продължение на собственото му съзнание. Не за първи път не знаеше кой час на денонощието е. От колко ли време бе буден? Сестра му Алис спеше в неговото легло, а той смътно си спомняше, че бе подремнал на черджето в кухнята, опрял глава върху торбата с боклук между краката на масата, но нямаше понятие дали се е събудил преди пет минути, или още предния ден.

Лейнг тръсна ръчния си часовник и зачопли пукнатото му стъкло с мръсния нокът на показалеца си. Беше го счупил по време на една схватка във фоайето на 25-ия етаж преди около седмица. Макар той самият да бе забравил точния момент, спрелите стрелки бяха запечатали тази единствена индикация за време, която му бе останала, подобно на изхвърлена на плажа вкаменелост, кристализирала в себе си кратка поредица събития от отдавна изчезнал океан. Всъщност вече нямаше особено значение колко е часът — стига да не беше нощ, защото тогава бе твърде опасно човек да върши друго, освен да клечи зад порутената барикада в апартамента си.

Той завъртя наляво и надясно крана на студената вода, вслушвайки се в леките вариации на съскация звук. На редки интервали, може би за около минута на ден, от чучура прокапваше мътна, зеленикава течност, чиято поява се предизвестяваше от промяна в тоналността на стълбовите вода, все още циркулиращи по необятната система от тръбопроводи в сградата.

От постоянното настройване към тази далечна и сложна музика слухът на Лейнг се бе изострил до крайност и тази чувствителност се простираше спрямо всеки друг звук в небостъргача. За разлика от него,

зрението му, ползвано основно нощем, се бе притъпило и му показваше един все по-непрозрачен и мъгляв свят.

Напоследък движение по етажите почти нямаше. Както самият Лейнг често си повтаряше, всичко, което е могло да се случи, вече се бе случило. Той излезе от кухнята, вмъкна се в тясното пространство зад барикадата и долепи ухо до входната врата. И по най-леките вибрации, идващи отвън, бе способен начаса да прецени дали в някой от пустеещите съседни апартаменти не снове мародер. Всеки следобед той и Стийл за кратко излизаха в коридора на етажа, като символично възпоменание за времето, когато хората действително бяха напускали жилищата си, за да отидат на работа. Тогава отиваха до асансьора и се редуваха да долепват длани към металните му врати, поемайки с телата си трептенията от някое внезапно движение петнайсет етажа нагоре или надолу. Или приклякваха на стълбището и с пръсти върху металните перила се вслушваха в потайните шепоти на сградата, в далечните спазми на насилие, достигащи до тях като изблици на радиация от друга вселена. Зловещи, едва процеждащи се звуци пронизваха небостъргача като тръпки, когато някой ранен обитател застенеше в търсене на убежище, подивяло куче попаднеше в клопка или разсеяна жертва рухнеше под удара на бухалка.

Сега обаче, както и подобаваше на тази безвременна зона с нейната несигурна светлина, тишината бе пълна. Лейнг се върна в кухнята и продължи манипулацията с крановете, но дори водопроводните тръби, този огромен орган, управляван от хиляди клапи, днес мълчаха. Жителите на сградата, стаили дъх, се криеха зад барикадите в жилищата си, пестейки сили за идването на нощта. Но вече дори насилието, настъпващо с нея, бе станало някак стилизирано — обикновени спазми на хладна, произволна агресия. Животът в небостъргача все повече напомняше на действителността отвън, с нейните безжалостни правила, скрити зад набор от учтиви условности.

Все още несигурен от колко време е буден или какво е правил половин час по-рано, Лейнг седна сред празните бутилки и отпадъците на кухненския под и се загледа по посока на пералнята и хладилника, сега използвани единствено като контейнери за боклук. Беше му трудно да си спомни каква е била първоначалната им функция. Те бяха придобили нова значимост, роля, която тепърва му предстоеше да разбере. Дори окаяното състояние на небостъргача като цяло бе модел

за един свят, към който ги носеше бъдещето, ландшафт отвъд технологиите, в който всичко или се разпадаше, или по неведоми пътища добиваше различни и неочаквани измерения. Лейнг повъртя мисълта в главата си — понякога неволно изпитваше усещането, че живеят в бъдеще, което вече се е състояло и приключило.

* * *

Приклепнал край пресъхналия си водоизточник като номад в пустиня, разполагащ с цялото време на света, Лейнг търпеливо чакаше кранът да прокапе и чоплеше мръсотията, наслоена по дланите му. Въпреки че приличаше на бродяга, дори през ум не му минаваше да използва водата за миене. Цялата сграда вонеше. Никоя от тоалетните и шахтите за боклук не работеше и пред фасадата се носеше тънък воал от урина, спускайки се като роса по перилата на редовете от балкони. Над този характерен мирис обаче витаеше един друг — тежък и сладникав, идващ най-вече откъм празните апартаменти. Лейнг предпочиташе да не разпознава източника му.

При всичките си неудобства животът в небостъргача напълно го удовлетворяваше. Сега, когато голям брой от обитателите вече бяха отстранени от пътя, можеше да обърне повече внимание на себе си, да се подготви да продължи напред. Как и накъде точно, още не беше решил.

Притесняваше го единствено сестра му Алис. Тя страдеше от някакво неопределено неразположение и в редките моменти, когато не лежеше на матрака в спалнята му, бродеше полугола из апартамента и потрепваше като свръхчувствителен сеизмограф при всеки едва доловим звук, пронизал сградата. Когато Лейнг забарабани по сифона под мивката, изпращайки глухо боботене надолу по тръбите, тя го повика с немощен глас от постелята.

Лейнг отиде да я нагледа, като лавираше между купищата подпалки, в които бе превърнал мебелите си. Харесваше му да разфасова маси и столове.

— Този шум... — протегна сестра му тънката си като клечка ръка — пак сигнализираш на някого. На кого?

— Престани, Алис. Кого според теб познавам?

— Онези хора от долните етажи. Ти ги харесваш, нали?

Лейнг застана до нея, колебаейки се дали да не приседне върху матрака. Лицето ѝ бе жълто и лъщящо, като кората на лимон. Воднистите ѝ очи напразно се мъчеха да го фокусират. За миг му хрумна, че тя може би умира — за последните два дни единствената им храна се състоеше от една опаковка пушена съомга, която бе намерил под подовите дъски на изоставен апартамент. По някаква ирония напоследък от различните тайници изникваха основно деликатеси и кулинарните стандарти в сградата се извисяваха посред дните на най-големия ѝ упадък.

Но при цялата липса на храна Алис проявяваше удивителна жизненост в други отношения, а именно в безкрайните хленчещи капризи, които Лейнг се стараеше безропотно да удовлетворява. Всичко бе просто една игра, но той приемаше с удоволствие ролята на всеотдаен прислужник, отдаден изцяло на придиричивата си и язвителна господарка, на раболепен лакей, намиращ наслада единствено в пълната липса на признателност и в постоянното натякване на своите недостатъци. Всъщност отношенията му с Алис до голяма степен копираха онези, които жена му навремето се бе опитала да наложи, неволно улучвайки единствения възможен източник на хармония помежду им. Тогава Лейнг ги бе отхвърлил, но сега си даваше сметка, че в рамките на небостъргача бракът му би се увенчал с триумфален успех.

— Ще се помъча да намеря малко вода, Алис. Искаш ли чай?

— Чайникът вони.

— Тогава ще го измия. Не бива да се дехидрираш.

Тя кимна неохотно.

— Е, какво ново наоколо?

— Нищо... всичко си е постарому. — От тялото на Алис се носеше отчетлив, но не неприятен мирис. — Нещата постепенно се нормализират.

— Ами Алан? Нали обеща, че ще го потърсиш.

— Боя се, че си е тръгнал — смръщи вежди той при споменаването на нейния съпруг. — Успях да стигна до апартамента, но беше празен.

Алис отвърна глава в знак, че за момента не се нуждае повече от него. Лейнг се наведе и събра подпалките, които бе разпръснала по

пода около матрака. Тези крака от трапезни столове, добре пропити с лакове и лепила, щяха да горят чудесно. Беше ги отмъкнал от жилището на Ейдриън Талбът след изчезването на психиатъра. Консервативните вкусове на обитателите от средните нива им вършеха добра работа. За разлика от тях, онези от първите етажи се бяха оказали притежатели на купища модерни, но сега напълно безполезни мебели от хром, стъкло и изкуствена кожа.

Готвенето вече се извършваше единствено на открити огньове, които живущите палеха на балконите си или в специално пригодени огнища. Лейнг изнесе отвън снопче подпалки и едва след като ги подреди, си даде сметка, че няма какво да сготви на тях. Тайният му запас от консерви бе отдавна преотстъпен на зъбния хирург от съседния апартамент. Всъщност единственият коз, с който още разполагаше, бяха скътаните ампули с морфин.

Макар Стийл да го плашеше с непредвидимите си жестокости, Лейнг се бе прикрепил към него по необходимост. Толкова много хора бяха отпаднали от борбата или дори напълно изчезнали. Дали бяха дезертирали от небостъргача, заменяйки го за външния свят? Положително не. В известен смисъл той зависеше от несигурните обрати на връзката си със зъболекаря, следваше убийствените му похождения като затворник, влюбен в мрачния си надзирател. През последните седмици държанието на Стийл ставаше все по-застрашително. Лейнг следеше с тревога безсмислените му нападения над всеки, заварен да се разхожда сам или беззащитен, инфантилното размазване на кръв по стените на пустеещи апартаменти. Особено след изчезването на съпругата си, Стийл бе постоянно напрегнат като огромните арбалети, които конструираше с помощта на струни от пиано и залагаше по фоайета и коридори, зареждайки ги със зловещи стрели от дръжки на стикове за голф. В същото време външността му оставаше каменно спокойна, като на човек, преследващ ясно набелязана цел.

Следобед зъболекарят спеше, което даваше на Лейнг шанс да се отправи в търсене на вода. Той тъкмо взе чайника, когато сестра му отново го повика, но докато стигне до нея, вече бе забравила какво иска и само протегна към него измършавелите си ръце. Обичайно той щеше да ги разтрие, мъчейки се да възвърне част от топлината в тях, но сега, от някаква странна лоялност към зъболекаря, не направи опит

да ѝ помогне. Тази дребнава проява на коравосърдечност наред със занемарената лична хигиена и дори умишленото пренебрегване на собственото му здраве бяха елементи от една система, която нямаше намерение да променя. От седмици наред единствените неща, занимаващи съзнанието му, бяха следващият мародерски набег, следващият апартамент за разграбване, следващият съсед за пребиване. Постоянен свидетел на действията на Стийл, той бе обсебен от проявите на безсмислено насилие. Всяка от тях ги доближаваше с една крачка до крайната цел на небостъргача, до действителност, в която дори най-извратените им импулси щяха най-сетне да бъдат свободни да се проявяват както си щат. Едва на този етап физическата сила и жестокостите вече нямаше да са нужни.

Лейнг изчака Алис да изпадне в състояние на полусън. Грижите за нея му отнемаха повече енергия, отколкото можеше да си позволи. Ако тя, тъй или иначе, щеше да умира, не виждаше с какво друго може да ѝ помогне, освен да ѝ даде фаталния грам морфин и да скрие тялото ѝ, преди Стийл да е успял да се изгаври с него. Разкрасяването на трупове и подреждането им в гротескни композиции бе сред любимите занимания на зъболекаря. Въображението му, потискано през всички години, прекарани в реконструиране на усти на пациенти, се развихряше неудържимо при игрите с мъртъвци. Предния ден, влизайки в един апартамент, Лейнг го беше заварил да гримира лицето на един мъртъв счетоводител, чийто труп бе преоблякъл в копринена нощница с волани по подобие на възрастен, дебел травестит. При наличие на достатъчно време и обекти зъболекарят положително би преобразил цялото население на небостъргача.

С чайника в ръка, Лейнг предпазливо напусна апартамента. Същата сивкава мъгла, пропита от перлено вътрешно сияние, изпълваше коридора и фойето пред асансьора — миазми, отделени като секрет от самата сграда, дестилирани от мъртвия ѝ бетон. На места по надрасканите със спрей стени личаха пръски от кръв, подобни на модернистичните мазки от боя по картините, предпочитани от обитателите на горните етажи. Торбите със смет се издигаха на безредни купчини, сред които се въргаляха парчета от счупени мебели и размотани магнетофонни ленти.

Под краката му пропукваха моментални полароидни снимки, всяка запечатала отдавна забравен акт на насилие. Той внезапно спря,

притеснен, че е привлякъл вниманието на дебнещ хищник. Вратите откъм стълбището се разтвориха и във фоайето влезе мъж с тежки ботуши и подплатено с агнешка кожа яке.

Докато гледаше Пол Кросланд да прекосява целеустремено осеяния с отломки под, Лейнг си даде сметка, че говорителят, както и всеки ден, се завръща след прочитането на обедния осведомителен бюлетин по телевизията. Той бе единственият човек, все още напускащ сградата, нейната последна крехка връзка с външния свят. Дори Стийл предпочиташе дискретно да го заобикаля, а неколцина от живущите, притежаващи портативни приемници на батерии, продължаваха да следят предаванията му, стаени зад своите барикади. Може би тайно се надяваха, че Кросланд рано или късно ще остави настрана напечатания текст и ще оповести на всеослушание какво се случва в небостъргача.

Щом се озова на стълбището, Лейнг провери клопката за кучета, която собственоръчно бе изработил от тропическа мрежа против комари, задигната от апартамента на един антрополог. Напоследък цели глутници от тези животни се бяха спуснали откъм ловните си полета на покрива. Той не разчиташе да хване някой по-едър екземпляр, но иначе найлоновите нишки бяха достатъчно здрави, за да удържат дакел или примерно пекинез.

Площадката на долния етаж се оказа неохранявана и Лейнг реши да продължи нататък. Преодоля барикадата от струпани мебели и попадна в коридор, обслужващ десет апартамента в северното крило на блока.

Третата поред врата бе отключена и той влезе в изоставения апартамент. Стаите бяха празни, мебелите — отдавна разграбени и изгорени. С помощта на джобното си ножче преряза маркучите на пералнята и съдомиялната и събра около една чаша застояла вода. Върху плочките в банята лежеше голото тяло на възрастен данъчен специалист. Без да се замисля, Лейнг го прекрачи и продължи да броди из жилището. На пода в гостната се търкаляше празна гарафа. Той я вдигна и помириса гърлото. Слабият аромат на малцово уиски го прониза с болезнена носталгия.

Премина към следващия апартамент, също изоставен и опустошен. В спалнята забеляза овална вдлъбнатина на пода и запретна килима с подозрението, че отдолу може да се крие тайник за

храна. За своя изненада откри, че това всъщност е люк към долния етаж, прорязан през дюшемето и бетонната плоча.

След като затвори внимателно външната врата, се върна, легна на пода и провеси глава през отвора. Отдолу кръгла маса от закалено стъкло, по някакво чудо останала невредима, отразяваше омазаната му с кръв риза и брадатото лице, виращо се обратно като от дъното на кладенец. От двете страни на масата се въргаляха преобърнати кресла. Балконският прозорец бе затворен, с полуспуснати завеси. Спокойната сцена предизвика у него усещането, че случайно е надзърнал в паралелен свят, неподлежащ на законите на небостъргачите, магично царство, в което килийките на огромните здания се оборудват и мебелират, но никога не се населяват.

Лейнг импулсивно спусна тънките си крака и приседна на ръба на люка. После се залови с две ръце, плъзна се надолу и без особен труд се озова стъпил върху стъкления плот на масата. Докато оглеждаше обстановката, придобитият с дълги промеждия опит му подсказа, че не е сам. Отнякъде се носеше тихо шумолене, сякаш дребно животинче се мъчеше да се измъкне от хартиен плик.

Той бутна полека вратата към спалнята. Върху леглото лежеше напълно облечена червенокоса жена малко над трийсетте и си играеше с персийска котка. Животното имаше кадифен нашийник със звънче, привързан посредством каишка за окървавената китка на собственичката му. Котката усърдно облиза кървавите петна по собствената си козина, а после сграбчи с лапи китката на жената и загриза нежната плът, мъчейки се да отвори наново раната.

Червенокосата, в която Лейнг смътно разпозна Еленор Пауъл, не направи никакъв опит да прекъсне човекоядното занимание на мъхнатата си любимка — напротив, приведе над нея сериозното си лице, придобило леко синкав оттенък, като търпелив родител, наблюдаващ игрилото си дете.

Лявата ѝ ръка бе просната върху сатенената покривка на леглото, докосвайки молив и репортерски бележник. Край отсрещната стена бяха наредени четири телевизора, вероятно с идеята да предават различни канали, но сега три от екраните тъмнееха. На четвъртия, захранван с батерии, се виждаше размазана и беззвучна картина на конно състезание.

Отегчена от заниманията на филмов критик, Еленор тикаше разранената си китка в муцуната на котката. Животното гризеше стръвно месото около кокалчето и Лейнг се опита да го дръпне встрани, но жената тръсна глава и го погледна укорително.

— Все от нещо трябва да живее, докторе. — Апетитът на котката предизвика върху лицето ѝ безметежна усмивка и тя протегна към него другата си ръка. — Ето, ако искаш посмучи и ти... Горкичкият, изглеждаш съвсем отслабнал.

Той слушаше възбуденото мляскане на котката. Апартаментът бе напълно тих и дори звукът от неговото собствено дишане ехтеше в ушите му. Дали нямаше скоро да остане последният жив човек в небостъргача? Представи си как броди сам из колосалната сграда, свободен да кръстосва коридорите и бетонните ѝ галерии, да изкачва смълчаните асансьорни шахти, да седи на който си пожелае от хилядата балкони. Този блян, по който бе копнял още от пристигането си тук, сега изведнъж му се стори плашещ, сякаш бе дочул стъпки от съседната стая и внезапно се бе озовал лице в лице със самия себе си.

Лейнг се пресегна и усили приемника. От него се разнесе гласът на спортен коментатор, редящ имена, които му се сториха като побъркано бръщолевене, изреждане на списък от несвързани предмети, чиято идея бе да населят наново небостъргача чрез спешно преливане на самоличност.

— Какво...? Коя е програмата? — Еленор повдигна глава и се вторачи неразбиращо в екрана. — Какво говори този?

Лейнг подпъхна ръце под нея с намерението да я вдигне, но слабото ѝ тяло се оказа изненадващо тежко. Или пък той бе по-немоощен, отколкото предполагаше.

— Можеш ли да вървиш? Аз после ще се върна за телевизора.

Тя сви неопределено рамене и се облегна на рамото му като подпийнала жена в бар, приемаща съмнително предложение от стар познат. После приседна на ръба на леглото и като присви очи, го блъсна игриво в гърдите.

— Добре. Но само ако намериш отнякъде батерии.

— Разбира се. — Проявата на оживление му подежда насърчително и той започна да пълни един куфар с дрехи от гардероба.

* * *

Така Лейнг взе Еленор Пауъл и портативния ѝ приемник в своя апартамент. След като ѝ устрои леговище върху един матрак в хола, продължи да прекарва дните си в ловуване из изоставените апартаменти за храна, вода и батерии. Завръщането на телевизията в живота му окончателно го убеди, че нещата в небостъргача се връщат към нормалното си русло. Когато Стийл се премести към по-богатите пасбища на горните етажи, той отказа да го последва. Вече бе решил да отдели себе си и двете жени от всички останали. Харесваше му да бъде сам с Алис и Еленор, да се държи толкова агресивно и самоуверено, или пък пасивно и покорно, колкото пожелае. На този ранен етап още нямаше ясна представа за ролята, която ще играе спрямо тях, но каквато и да бе тя, щеше да я изпълнява между собствените си стени.

Въпреки всички рискове на настоящото си съществуване, въпреки вероятността във всеки един момент да умре от глад или нападение се чувстваше по-щастлив от всякога. Задоволяваше го чувството за самодостатъчност, способността да се справя със задачите на оцеляването — търсене на провизии, запазване на самообладание, пазене на двете жени от всеки мародер, който би пожелал да ги използва за подобни цели. И най-вече, влечеше го перспективата да отпусне юздите на онези импулси, които го свързваха с Еленор и сестра му, на перверзностите, породени от безкрайните възможности на небостъргача.

17. БЕСЕДКАТА КРАЙ ЕЗЕРОТО

Утринното слънце, сякаш притеснено да не смути интериора на сградата, боязливо опипа полузакрития оберлихт над площадката на 40-ия етаж, промъкна се през процепа и освети косо стълбището. Пет етажа по-долу Ричард Уайлдър също наблюдаваше изгрева му — свит на стъпалата и вкочанен от студ, с гръб, опрян в плота на една маса за хранене, представляваща част от масивна барикада, преградила пътя му. Колкото по-нагоре се изкачваше, толкова по-мразовит ставаше въздухът и той на моменти се изкушаваше просто да зареже всичко и да се оттегли в низините. Очите му завистливо огледаха рошавия кожух на приседналото до него зверче, представлявало навремето добре подстриган черен пудел. Собственото му тяло бе почти голо и той разтърка червилото, с което бе намазал гърдите и раменете си, в опит да се посгрее.

Погледът на кучето бе прикован в горната площадка, а ушите му наострено следяха неразличимите за човешки сетива звуци на някой, който се движеше зад барикадата. През десетте дни, прекарани заедно, двамата бяха сформирали успешен ловен екип и Уайлдър не искаше да го насъсква, преди моментът за атака наистина да е назрял.

Жалките останки от панталоните му, отрязани до коленете, бяха целите в петна от вино и кръв. Едрото му лице бе покрито от чорлава брада, частично скриваща прясната рана на челюстта. Въпреки изтощения си и занемарен вид всъщност се намираше в отлична форма, по-жилав и мускулест от когато и да е. Ярка плетеница от червени линии пресичаше широката му гръд, достигайки чак до раменете и гърба. Той час по час оглеждаше мотивите ѝ, изрисувани предния следобед с червилото, намерено в един пустеещ апартамент. Онова, което бе започнало като пиянска игра, постепенно бе добило характера на напълно сериозен ритуал. Освен че стряскаха хората, на които случайно се натъкваше, шарките бяха източник и на могъщо усещане за идентичност. Също така те бележеха напредъка на дългото му и вече почти успяло изкачване на небостъргача. Решен да изглежда

възможно най-внушително, когато най-сетне стъпи на покрива, той облиза изподраните си пръсти и започна да се масажира с една ръка, докато с другата внимателно подсилваше линиите.

После, стиснал здраво каишката на кучето, продължи да наблюдава площадката десет стъпала по-горе. Слънчевите лъчи, продължаващи мудното си спускане, най-сетне го достигнаха и започнаха да сгряват кожата му. Уайлдър погледна към оберлихтата на двайсет метра над главата си. С изсветляването си правоъгълникът от белезникаво небе ставаше все по-нереален, като изкуствен таван от филмов декор.

Кучето трепереше и драскаше с лапи напред. Само на няколко крачки от тях някой подсилваше част от барикадата. Уайлдър отпусна поводата и му позволи да изкачи едно стъпало. Въпреки цялата дивашка свирепост на външността си в своето поведение той бе същински образец на сдържаност. След като бе стигнал дотук, нямаше намерение да се оставя да го хванат неподготвен. Пристъпи предпазливо и надникна през една пукнатина в масата за хранене. В дъното на укреплението се отдръпна встрани малко махагоново бюро, служещо като тайна врата. Скоро през отвора се показва почти плешива жена на около седемдесет. Суровото ѝ лице се взря надолу към стълбището и след кратка пауза тя излезе на площадката, понесла кофичка за шампанско. Беше облечена в останки от скъпа вечерна рокля, излагаща на показ петнистата бяла кожа на мускулестите ѝ рамене и ръце.

Уайлдър я гледаше с респект. Неведнъж бе имал вземане-даване с подобни вещици и знаеше, че са способни на неочаквани изблици на насилие. Без да помръдва от мястото си, я изчака да се наведе през перилата и да лисне надолу съдържанието на кофата. Студената, мазна помия опръска и него, и кучето, но никой от двамата не реагира. Уайлдър избърса грижливо камерата, лежаща на стъпалото до крака му. Стъклото на обектива ѝ бе пукнато при многобройните схватки и засади, довели го почти до самия връх, но нейната роля сега бе чисто емблематична. Той изпитваше към камерата същата дълбока привързаност, както и към пудела, макар да знаеше, че последният скоро ще го напусне. С нотка на черен хумор си помисли, че щом покорят покрива, двамата ще си устроят тържествен обяд, но пуделът ще бъде в тенджерата.

С визията за това предстоящо пиршество — първото от седмици насам — Уайлдър следеше маневрите на старицата. След малко се надигна от коленете си, подръпна поводата, представляващ парче електрически кабел, и тихо изсъска между счупените си зъби.

Като по поръчка, кучето изскимтя, изкачи се с още две стъпала и взе да върти умолително опашка. Старицата чевръсто изчезна зад барикадата, но само след секунди се появи отново, с масивен кухненски нож в ръце. Коварните ѝ очи бяха вперени в животното, което се търкулна настрани и взе да се гърчи раболепно, оголвайки слабините и месестия си корем.

Уайлдър наблюдаваше случващото се с прикрита усмивка. Този момент му бе особено забавен — всъщност колкото по-нависоко се изкачваше, толкова по-голям ставаше хумористичният потенциал на сградата. Поводът бе още у него, но той нарочно го отхлаби така, че да се провлачи по земята. Старицата, неспособна да откъсне взор от пудела, излезе от укритието си, изцъка през пролуката в изкуственото си чене и го помами с жест.

— Бедничкото. Изгубило си се, нали, сладурче? Хайде, ела при мама...

Едва способен да сдържи ликуването си при вида на дъртата вещица, гукаща престорено със своя дрезгав глас, Уайлдър се облакът на ръба на масата. Как ли щеше да се изненада тя, щом усети тежката му подметка върху сбръчканата си шия.

Зад барикадата се размърда втора фигура. Млада жена около трийсетте, вероятно дъщеря на другата, надникна през прохода. Зад разкопчаното ѝ велурено сако се полюшваха чифт мърляви гърди, но инак бе навила косата си на сложна прическа с множество ролки, сякаш подготвяше част от тялото си за галавечеря, на която останалата част не бе поканена.

Двете се вторачиха в кучето с безизразни лица. Докато дъщерята чакаше, майката с кухненския нож предпазливо се спусна по стъпалата. Потупа кучето между ушите и с успокоително мърморене се наведе да улови поводата.

В мига, в който костеливите ѝ пръсти обвиха кабела, Уайлдър скоочи напред. Кучето също внезапно оживя, хвърли се към старицата и впи зъби в ръката ѝ. Тя с изненадваща бързина се шмугна обратно през барикадата и го повлече със себе си. Уайлдър едва успя да я последва и

да отмести с ритник бюрото, преди дъщерята да залости с него прохода. Изтръгна пудела от окървавената хватка на похитителката, сграбчи я за врата и захвърли встрани върху купчина кашони. Тя остана там зашеметена, като раздърпана херцогиня, открила с учудване, че се е напила по време на бал. Уайлдър се извърна тъкмо навреме, за да види носещата се насреща му дъщеря. С едната ръка тя придържаше ролките си, а в другата стискаше малък сребрист пистолет. Той отстъпи встрани, избѝ оръжието и я зашлеви през лицето, запращайки я върху барикадата.

Докато двете жени седяха запъхтени на пода, Уайлдър погледна въргальщото се в краката му дамско пистолетче, подобно на лъскава детска играчка. Наведе се и го взе, след което огледа новите си владения. Намираше се пред входа за басейна на 35-ия етаж. Тинясалата вода, пълна с боклуци и плаващи отломки, отразяваше камарите от торби със смет, струпани по настлания с плочки под отстрани. Във фоайето, в един спрял асансьор, бе устроена малка бърлога. Край угасналия огън спеше възрастен мъж — данъчен консултант, както смътно си спомняше Уайлдър. Сънят му явно не бе смутен от мимолетния изблик на насилие. Кюнец, изработен от две парчета улук, се издигаше над главата му и преминаваше през покрива на кабината.

Все още с пистолета в ръка, Уайлдър се обърна към двете жени. Майката седеше сред съборените кашони и невъзмутимо превързваше ухапаното място с ивица, отпрана от копринената ѝ рокля. Дъщерята клечеше край барикадата, потриваше разбитата си уста и галеше пудела по главата.

Уайлдър отправи поглед към стълбището за 36-ия етаж. Кръвта му се бе разиграла от схватката и се изкушаваше да продължи до самия връх, но не бе ял повече от денонощие, а от огнището в асансьора се носеше апетитен мирис на прегоряла животинска мазнина.

Той повика с жест младата жена. Лицето ѝ, възгрозно и малко кравешко, му се стори познато. Дали не бе съпругата на един филмов продуцент, бивш негов познат? Тя се изправи на крака и го доближи, оглеждайки с интерес нашарената с емблеми гръд и голите му гениталии. Уайлдър пъкна пистолета в джоба си и я дръпна към асансьора. Двамата прекрачиха спящия и влязоха в бърлогата. От стените висяха завеси, а подът бе покрит с два матрака. Той приседна в

дъното на кабината, прегърнал жената през раменете, и зарея взор към жълтеникавата повърхност на басейна. Няколко от съблекалните бяха преоборудвани в малки, едноместни колиби, вече напуснати от своите обитатели. Едва сега забеляза, че във водата плуват и две тела, едва различими сред отломките от мебели и гниещите кухненски отпадъци.

Уайлдър доизяде последните късчета от малката котка, опечена на огъня. Докато късаше със зъби жилавото месо и облизваше шиша, едва не се опияни от аромата на още топлата мазнина.

Младата жена се бе облегнала дружелюбно на рамото му, доволна да усеща около себе си силната му ръка. Свежият мирис на тялото ѝ го изненада — колкото по-нагоре се изкачваше, толкова по-чисти ставаха жените. Гладкото ѝ, открито лице бе ласкаво като на домашно животно. Изглеждаше напълно незасегната от събитията в небостъргача, сякаш бе изчаквала появата му в някаква изолирана камера. Уайлдър опита да я заговори, но се получи само нечленоразделно сумтене — изпочупените зъби и разраненият му език бяха неспособни да оформят думите.

Приятно замаян от месото, той се отпусна назад и взе да си играе със сребристия пистолет. После без да мисли, разгърна велуреното сако и освободи гърдите ѝ. Опипа малките зърна и положи глава върху тях. Чувстваше се сънлив и ѝ замърмори тихо, докато тя галеше шарките по гърдите и раменете му, движейки неспирно пръсти, сякаш му пишеше послание.

* * *

Така, легнал по гръб в комфортната беседка край езерото, Уайлдър прекара ранния следобед. Жената седеше кротко, опряла гърди в лицето му, сякаш кърмеше този огромен, полугол мъж с нашарено тяло и непокрити слабини. Майка ѝ и баща ѝ се суетяха из фойето. Старицата във вечерна рокля от време на време вадеше наслуки парче мебел от барикадата и го правеше на подпалки с помощта на кухненския нож.

Уайлдър ги игнорира, забелязвайки единствено жената до себе си и огромните носещи колони на сградата, устремили се към небесата. През прозорците на басейна се виждаха също останалите

четири небостъргача, увиснали като правоъгълни облаци над хоризонта. Топлината в асансьора, излъчвана сякаш от гърдите на младата жена, изцеждаше цялата му воля и енергия. Спокойното ѝ лице бе надвесено над неговото. Тя го приемаше така, както би приела всеки ловец или мародер. Първо би се опитала да го убие, а в случай на неуспех би му предоставила не само храна, но и собственото си тяло. Би го кърмила до вдетиняване и вероятно дори би изпитала нежност към него. А после, в мига, в който заспи, би му прерязала гърлото. Обобщението на идеалния брак.

Уайлдър се повдигна на лакът и срита пудела, свил се на кълбо пред асансьора. Болезненото квичене на животното го разбуди окончателно и той отблъсна жената. Нуждаеше се от сън, но първо трябваше да си намери по-безопасно убежище, инак вещицата и нейната дъщеря щяха набързо да му видят сметката.

Без да се обръща назад, стана и повлече кучето след себе. Затъкна сребристия пистолет в колана на панталоните и провери шарките по гърдите и раменете си. После, с камерата в ръка, се провря обратно през барикадата, оставяйки тихия лагер и младата жена край нейното жълто езеро.

Докато се движеше нагоре, всичко наоколо тънеше в тишина. Стълбите бяха покрити с килим, който заглушаваше стъпките му, а той бе твърде улисан в звука на собственото си дишане, за да забележи, че стените наоколо са прясно боядисани, а белите им повърхности блестят в следобедната светлина като преддверие на кланица.

Уайлдър се изкачи до 37-ия етаж, душейки ледения въздух, който облъхваше голата му кожа откъм откритото небе. Вече чуваше ясно, много по-ясно отпреди, кряска на чайки. Когато кучето взе да скимти и да се съпротивлява да продължи по-нататък, отвърза поводата му и го изгледа как изчезва надолу по стълбите.

37-ият етаж пустееше, вратите на апартаментите зееха отворени в светлите коридори. Твърде изтощен, за да мисли, той се вмъкна в един от тях, барикадира се в хола и потъна в дълбок сън на пода.

18. КЪРВАВАТА ГРАДИНА

За разлика от него, високо върху открития покрив три етажа по-горе, Антъни Роял бе по-буден от всякога. Готов най-сетне да се присъедини към белите птици, той се взираше над откритите бетонни пространства на жилищния комплекс към далечното устие на реката. След скорошния дъжд прозрачният въздух бе чист, но мразовит, и тя се оттичаше откъм града като поток от лед. Роял не бе ял нищо от два дни, но вместо да го омаломощи, липсата на храна бе стимулирала всеки нерв и мускул в тялото му. Крясъкът на гларусите изпълваше атмосферата и сякаш късаше оголените тъкани на самия му мозък. Те се издигаха от балюстрадите и корнизите на асансьорните помещения в неспиращ, разширяващ се водовъртеж, за да се спуснат после обратно по посока на скулптурната градина.

Вече не изпитваше капка съмнение, че зовът им е предназначен за него. Кучетата го бяха изоставили — веднага щом ги бе освободил, се бяха втурнали надолу по стълбища и коридори. Единствено неговата овчарка бе останала и сега лежеше в краката му пред отворените френски прозорци, хипнотизирана от движението на птиците. След заздравяването на раните, дебелият й полярен козина отново бе станала искрящо бяла. Кървавите петна липсваха на Роял точно както онези, които госпожа Уайлдър бе изпратила от ловната му куртка.

Дори малкото храна, която бе взел със себе си при оттеглянето в мезонета, бе дал на кучето — вече се чувстваше отвъд нуждите на глада. От три дни не бе виждал жива душа и изпитваше задоволство, задето се е откъснал от съседите и съпругата си. Съзерцавайки облака от кръжащи чайки, разбираше, че всъщност те са истинските обитатели на небостъргача и че навремето, без да си дава сметка, е проектирал тези пространства именно за тях.

Раменете му потръпнаха в студения въздух. Тънката ленена куртка представляваше жалка защита срещу бръснещия вятър. Под ярката следобедна светлина белият плат сивееше в сравнение със собствената му тебеширенобяла кожа. Едва способен да се контролира

и неуверен дали белезите от катастрофата му не са започнали да се отварят наново, той пристъпи на терасата и излезе навън.

Чайките моментално накацах край него, като въртяха любопитно глави и бършеха човки в гладкия бетон. За първи път Роял забеляза, че не само покривът, но и всички корнизи и балюстради са покрити с кървави резки, като символи на тайнствена калиграфия.

От далечината се носеха неясни гласове. В централната част на площадката за наблюдение група жени се бяха събрали на нещо като племенен съвет.

Подразнен от това нахлуване в частния си ландшафт, напомнящо му, че още не е съвсем сам в сградата, той приближи, като се прикриваше зад стената на скулптурната градина. Жените продължаваха дискусията си, бърбрейки безгрижно, сякаш това бе просто поредната от множество подобни сбирки. Дали бе проспал предишните им идвания, или със захлаждането на времето те бяха решили да преместят мястото на срещите си на завет, по-близо до неговия мезонет?

Когато Роял тръгна да се връща, роякът от птици вече се разпадаше и те се гмуркаха стръмно надолу покрай фасадата на небостъргача. Побутвайки кучето напред, той се озова обратно край прозорците на дома си, за да види, че две от жените са влезли вътре, а едната дори е поставила ръка върху машината му за упражнения. Това, което го сепна най-силно, бяха небрежните им пози, сякаш се канеха да се нанесат във ваканционна вила, която наскоро са наели.

Роял се оттегли зад едно от асансьорните помещения. След толкова време, прекарано единствено в компанията на чайките и бялата овчарка, видът на тези човешки натрапници му подейства обезпокояващо. Той придърпа кучето до коленете си с намерението да изчака, докато посетителите си тръгнат.

Отиде до задната порта на градината, отвори я и пое между цветните геометрични фигури. Десетки чайки го заобикаляха, тълпяха се по керамичната настилка, клатушкаха се подире му, като че очакваха да им е донесъл подарък.

Кракът му настъпи нещо хлъзгаво и щом се наведе, забеляза върху подметката си белезникава жила. За да я махне, се облегна на една от скулптурите — висока до кръста бетонна сфера.

Когато отдръпна ръка, дланта му бе мокра и лепнеща. Птиците се разпръснаха, разкривайки по-широко пространство, и той видя, че цялата вътрешност на детската площадка е окъпана в кръв. Дори плочите под нозете му лъщяха от алена слуз.

Кучето, душейки стръвно, погълна къс месо, въргалящ се край езерцето за гребане. Ужасен, Роял се вторачи в окървавените фигури, в ярко оцветените си ръце, в белите, старателно почистени от птиците кости.

* * *

Когато Уайлдър се събуди, вече бе късен следобед. Из празното помещение полъхваше студен въздух и си играеше с разпръснатите по пода вестници. Той се вслуша в свиренето на вятъра във вентилационните шахти. Крясъците на чайките липсваха, сякаш птиците си бяха отишли завинаги. С гръб, опрян в ъгъла на хола — върха на този празен куб, — почти можеше да повярва, че е първият и последен обитател на огромната сграда.

Изправи се на крака и отиде до балкона. Далеч в ниското се мержелееха хилядите паркирани автомобили, скрити зад слой от тънка мъгла — просто част от детайлите, потвърждаващи съществуването на един свят, различен от неговия.

Облизвайки последните останки от животинска мас по пръстите си, Уайлдър влезе в кухнята. Шкафовете и хладилникът зееха празни. В съзнанието му изникна споменът за топлото тяло на младата жена в асансьора до басейна и той се зачуди дали да не се върне при нея. Още усещаше по кожата си допира на нейните длани, галещи гърдите и раменете му.

Накрая излезе от апартамента, все още засмукал пръсти, с натрапчивата мисъл, че е изоставен сам в необятната сграда. Коридорът бе тих, само хладното течение местеше боклуците по пода. Лявата му ръка все още стискаше камерата, но той вече не бе сигурен за какво служи, нито защо я мъкне със себе си.

За разлика от нея, сребристият пистолет имаше определен смисъл. Той го размахаше с дясната си ръка, насочи го игриво към двете от отворените врати с надеждата, че някой ще се покаже оттам, за

да се присъедини към забавата. Най-горните нива бяха частично завзети от небето. Докато се изкачваше натам, видя през асансьорната шахта бели облаци, увиснали в правоъгълна рамка на лазурния фон.

Вдигнал артистично оръжието, Уайлдър се стрелна през фоайето на 40-ия етаж. Тук барикади нямаше и наоколо личаха следите от скорошно разчистване. Торбите с боклук бяха махнати, а мебелировката на общите помещения — поставена обратно по местата ѝ. Някой старателно бе изтъркал стените, заличавайки всички останки от надписи, графици за дежурства и разписания за ползване на асансьорите.

Зад него вятърът захлопна някаква врата и потокът светлина, нахлуващ през нея, угасна. Тази игра в празната сграда все повече му допадаше и той бе сигурен, че рано или късно ще се появят още участници. Отпусна се на коляно и насочи пистолета към въображаем противник. После се завтече по коридора, разби с ритник входа на жилището пред себе си и нахлу вътре.

Този апартамент бе най-големият, в който бе попадал досега — далеч по-просторен от всички останали на горните етажи. Стаите, подобно на външното фоайе, бяха грижливо почистени, с наново застлани килими и окачени на прозорците завеси. Върху полирания плот на масата в трапезарията стояха два сребърни свещника.

Впечатлен от гледката, Уайлдър обиколи помещението. Изпитваше объркващото усещане, че вече е бил в него, много години преди да се озове в тази празна сграда. Високите тавани и строгото, масивно обзавеждане му напомняха за къща, която бе посещавал като малко момче. Докато бродеше из останалите безупречно подредени стаи, почти очакваше да намери детските си играчки заедно с легълце и кошарка, подготвени специално за неговото пристигане.

Между спалните попадна на стълбище, водещо към още стаи на горния етаж. Развълнуван от мистерията и предизвикателството на този таен проход, заизкачва стъпалата, като облизваше пръсти и щастливо си тананикаше.

На половината път обаче нещо препречи небесната синева над него. От сенките бе изникнала измършавялата фигура на висок, белокож мъж. Много по-възрастен от Уайлдър, той стоеше на горната площадка, разрошен от вятъра, и мълчаливо гледаше към натрапника под себе си. Лицето му не се виждаше на фона на ярката светлина, но

белезите върху костеливото му чело изпъкваха ясно, както и пресните петна, осеяли бялата му куртка.

Уайлдър спря на място. Смътно разпознаваше този стар варварин, но не бе сигурен дали е дошъл да си играе с него, или да го смъмри. Неспокойната поза и занемарената външност на Роял му подсказваха, че се е крил някъде, но не като част от общата забава.

С надеждата въпреки всичко да го включи в нея, той вдигна пистолета и го размаха закачливо. За негова изненада, архитектът отскочи назад, сякаш се преструваше на уплашен. Уайлдър направи още крачка към него и тогава другият вдигна хромирания си бастун и с всичка сила го запрати надолу по стълбите.

Металният прът отскочи от перилото и шибна Уайлдър през лявата китка. Острата болка го накара да изпусне камерата. Цялата му ръка изтръпна и за момент го накара да се почувства безсилен, като тормозено дете. Архитектът настъпваше, затова той вдигна сребристия пистолет и го простреля в гърдите.

Щом малкото облаче дим се разсея в студения въздух, Уайлдър изкачи оставащото разстояние. Тялото на Роял лежеше неловко върху площадката. Безкръвното му, прорязано от белези лице бе извърнато встрани. Той бе още жив и се взираше през отворените прозорци към последните птици, които, уплашени от изстрела, се издигаха към небето.

Уайлдър го прекрачи, объркан от тази игра и неочакваните ѝ обрати. Камерата се въргаляше на долните стъпала, но той реши да я остави там. Захвърли и пистолета, който неприятно бе разтърсил ръката му, и като потриваше удареното от бастуна място, излезе навън през френските прозорци.

На двајсетина метра, в скулптурната градина, играеха деца. Портите ѝ, заключени от толкова време с верига, за да възпират достъпа им, сега бяха широко отворени. През тях се виждаха геометричните форми, чиито ярки цветове изпъкваха на фона на белите стени. Всичко бе прясно боядисано и дори самият покрив искреше под слънцето.

Уайлдър махна на децата, но никое от тях не го забеляза. Присъствието им го съживи и той усети прилив на триумф, задето се е изкачил чак дотук, за да ги открие. Мрачният, белязан мъж с омазани в

кръв дрехи, който лежеше на стълбите зад гърба му, просто не бе разбрал играта.

Едно от децата, момченце на около две години, бе чисто голо и се провираше през отворите на катерушките. Уайлдър бързо разкопча парцаливите си панталони и ги остави да паднат около глезените му.

С леко препъване, сякаш бе забравил как да използва краката си, хукна гол да се присъедини към новите си приятели.

В центъра на скулптурната градина, край празното езерце за гребане, една жена бе подготвила голяма клада от парчета мебели. Силните ѝ ръце нагласяха над нея масивна стойка с шиш, направена от хромираните тръби на машината за упражнения. Докато децата безгрижно си играеха наоколо, тя добави още крака от столове към купчината дърва.

Уайлдър доближи със свенливата надежда жената да забележи сложния рисунък върху гърдите му. Докато чакаше децата да го поканят да се присъедини към тях, видя и втора жена, застанала на три метра вляво от него. Тя носеше дълга до глезените рокля и бе препасана с карирана памучна престилка. Косата, прибрана назад от суровото ѝ лице, бе вързана на стегнат кок.

Уайлдър спря наред площадката, смутен, задето никой не го забелязва. Още две жени, облечени по същия формален начин, се бяха появили край портата. Други пристъпваха измежду скулптурите, като постепенно го заобикаляха в рехав кръг. Изглеждаха като извадени от друго място и друга епоха, като се изключат слънчевите им очила, чиито тъмни петна се открояваха сред опръскания с кръв пейзаж.

Той зачака да го заговорят. Беше доволен, че е гол и може да им покаже тялото си, с всичките му старателно изрисувани мотиви. Накрая жената, коленичила край огъня, се извърна и го погледна през рамо. Въпреки странното ѝ облекло, начаса разпозна в нея своята съпруга Хелън. Понечи да се затича към нея, но хладният ѝ поглед, плъзнал се равнодушно по тежките му гениталии, го накара да спре.

Вече бе забелязал, че всички жени наоколо му изглеждат бегло познати. Шарлът Мелвил, с шалче около насинената си шия, го гледаше незлобливо. До нея стоеше младата жена на Антъни Роял, сега гувернантка, надзираваща най-малките деца. Мярна още вдовицата на бижутера, в дългото ѝ кожено палто, с лице, нашарено с червена боя, подобно на неговите гърди. Докато се озърташе, за да се увери

окончателно, че всеки изход за бягство е блокиран, видя достолепната фигура на детската писателка, седнала пред отворения прозорец на мезонета като кралица в своите покои. През ума му премина сетната надежда, че може би поне тя ще му прочете приказка.

Пред него децата в скулптурната градина си играеха с кости.

Кръгът от жени се стесняваше. Те се взираха напрегнато в Уайлдър иззад тъмните си очила, сякаш с мисълта, че след усиления труд са заслужили добро угощение. Огънят вече се бе разпалил и лакираните крака на старинните столове весело пропукваха. Почти едновременно, всички бръкнаха в дълбоките джобове на престилките си.

В покритите им със спечена кръв ръце се появиха ножове с тънки, лъскави остриета. Смутен, но вече щастлив, Уайлдър заприпка през покрива да се запознае с новите си майки.

19. НОЩНИ ИГРИ

Вечерята скоро щеше да бъде сервирана. Седнал на своя балкон на 25-ия етаж, Робърт Лейнг разбърка тлеещата жар на огъня и поднесе към нея откъсната страница от телефонен указател. Яркият пламък освети красивите плешки и гърди на овчарката, която се въртеше върху шиша. Той методично намаза прегорялата кожа със събраната мазнина, която бе подправил с чесън и билки. Искрено се надяваше, че Алис и Еленор Пауъл, които лежаха редом върху матрака, ще оценят усилията му.

— Има едно правило в живота — промърмори сам на себе си. — Щом ти мирише на чесън, значи всичко е наред.

И действително поне за момента нещата изглеждаха напълно задоволителни. Кучето бе почти опечено, а обилното ядене щеше да се отрази добре на двете жени. Напоследък постоянната липса на храна ги бе направила уморени и раздразнителни дотолкова, че дори не се впечатлиха от ловкостта и куража, с които бе уловил едрото животно, да не говорим за тежкия труд по дрането и изкормянето му. Дори се оплакаха от нервното му скимтене, докато Лейнг разгръщаше готварската книга за напреднали, открита в съседен апартамент. Той дълго обмисля как най-добре да сготви кучето и съдейки по усърдното му треперене, то бе напълно съпричастно с проблема, сякаш знаеше, че като един от последните домашни любимци, останали в небостъргача, заслужава подobaващо кулинарно усилие.

Мисълта за седмиците глад, които предстояха, за миг разстрои Лейнг и той наново сръчка огъня. Може би на долните нива бе останал още дивеч, но той никога не дръзваше да слезе по-ниско от 20-ия етаж. Вонята от плувния басейн на десетия бе твърде смущаваща и изпълваше всяка асансьорна шахта и вентилационен отвор. Един-единствен път през последния месец се бе спуснал чак до мола, и то за да изиграе ролята на добър самарянин за Антъни Роял.

Лейнг бе открил умирация архитект, докато сечеше дърва за огън във фоайето на 25-ия етаж. Тъкмо измъкваше една старинна

тоалетка от вече ненужната барикада, когато Роял падна през образувалия се отвор и едва не го повали на земята. Върху гърдите му имаше малка рана, от която цялата му бяла куртка бе покрита с алени петна под формата на длани — той ги бе направил сам, маркирайки своята самоличност с тези отпечатыци на предстоящата си смърт. Очевидно береше душа — очите му бяха разфокусирани, а костите на челото му изпъкваха през изопнатата кожа. По някакъв начин бе успял да стигне дотук от 40-ия етаж и като блънуваше несвързано, продължи да се клатушка надолу по стълбите, отчасти подкрепян от Лейнг. Щом двамата се озоваха в мола, смрадта на гниеща плът ги блъсна с такава сила, че Лейнг отначало предположи, че някой скрит склад за месо се е пропукал под напора на своето разлагащо се съдържание. Устата му се наля със слюнка и тъкмо се канеше да зареже Роял и да хукне да го търси, когато последният, с почти затворени очи, го сграбчи за лакътя и му посочи към плувния басейн.

В жълтата светлина, отразявана от мръсните плочки, пред тях се простираше огромна погребална яма. Водата отдавна се бе оттекла, но наклоненото дъно бе покрито от черепите, костите и разчленените останки на десетки разлагащи се трупове. Струпани в безредие един връз друг, те лежаха като посетители на претъпкан плаж, застигнати от внезапна чума.

Потресен не толкова от гледката на обезобразените, оглозгани от кучета останки на своите бивши съседи, колкото от вонята, Лейнг извърна лице. Роял, от своя страна, вече не се нуждаеше от него и като отхлаби отчаяната хватка, в която го бе държал през време на дългото спускане, се повлече покрай редицата съблекални към стъпалата в плиткия край на басейна, сякаш се надяваше да си намери по-удобно място в това последно убежище.

* * *

Лейнг се приведе над огнището и прободe с шиш единия бут на овчарката, за да провери дали е добре опечена. Съчетанието от студения вятър, носещ се покрай фасадата на небостъргача, и спомена за ямата на смъртта го караше да потръпва. На моменти дори подозираше, че част от живущите на долните нива, под напора на

постоянните лишения и дискриминация, са прибегнали до канибализъм — плътта на много от труповете изглеждаше изрязана с хирургическо умение.

— Робърт...! Какво правиш там...? — киселият глас на Алис го изтръгна от унеса. Той избърса ръце в престилката и се втурна в стаята.

— Всичко е наред. Вечерята е почти готова — отвърна с инфантилния глас, с който успокояваше по-несхватливите малчугани по време на практиката си в детската болница. Тонът му изцяло се разминаваше с интелигентните, отегчени погледи на двете жени в леглото.

— Опуши целия апартамент — упрекна го Еленор. — Да не би пак да изпращаш димни сигнали?

— Не, не... Просто изгорих няколко телефонни указателя. Сигурно е имало пластмаса в хартията.

Алис поклати недоволно глава.

— Ами батериите на Еленор? Откога обещавах да ѝ намериш нови? Как ще си пише рецензиите без тях?

— Да, знам... — Лейнг сведе взор към угасналия екран на портативния телевизор, поставен на пода до Еленор. Затрудняваше се да намери отговор — въпреки всичките му усилия и последните годни батерии в сградата бяха изчерпани.

— Знаеш ли, с Алис тъкмо обсъждахме дали не е време да се изнесеш в друг апартамент — подхвърли Еленор. Тя отново бе разочупила раната на китката си и мамеше с нея котката, която я наблюдаваше лакомо от ъгъла.

— Какво? — изсмя се пресилено Лейнг, без да бъде сигурен дали пантомимата не е взела сериозен обрат.

Обичайната бавна усмивка обаче не се разля по устните на Еленор. Двете жени лежаха една до друга толкова плътно, че почти изглеждаше, че се сливат помежду си. Дори когато на редки интервали им носеше храна, той вече не знаеше чиите телесни потребности удовлетворява. Те деляха постелята привидно заради топлината и сигурността, но Лейнг подозираше, че същинският им мотив е съвместният контрол над действията му. Естествено, физическото им оцеляване изцяло зависеше от него и в замяна на грижите те не пропускаха да задоволяват личните му нужди. Сделката го устройваше

идеално, точно както го устройваше да има и двете в леглото наведнъж — така бе изправен само срещу един набор от хленчеши претенции, един репертоар от невротични игри.

Допадаше му да вижда как старият дух на Еленор се възражда. И двете жени страдаха от сериозно недोхранване, но го насърчаваше фактът, че когато се чувстваха достатъчно добре, го третираха като чифт гувернантки в домакинството на богат мъж, глезеха го като опърничаво и разглежено дете. Понякога му се приискваше да доведе тази пантомима до логичния ѝ завършек, да се преструва, че всъщност господарките са те, а той е техният презрян роб. Именно тази роля му помогна да отърве кожата, когато веднъж развилняла се банда жени, водени от госпожа Уайлдър, нахлу в апартамента. Щом видяха, че е просто пленник на Еленор и Алис, подложен на всячески унижения, те го оставиха на мира и си тръгнаха. От друга страна, може би бяха по-наясно от него какво всъщност се случва.

Какъвто и да бе отговорът, за момента Лейнг бе свободен да живее в своя интимен семеен кръг — първият, който бе имал от детството си насам. Ситуацията му даваше прекрасна възможност да изследва самия себе си, а силният елемент на непредсказуемост държеше всички нащрек. Докато в един момент се умилкваше край гърдите на жените, в следващия той можеше да озверее и те му се възхищаваха за това. Също бе скътал настрана солиден запас от ампули с морфин и възнамеряваше постепенно да ги пристрасти към опияняващия еликсир. Това щеше да увеличи зависимостта им от него и отново да наклони везните на властта в негова полза. По ирония на съдбата, едва тук, в небостъргача, бе открил първите си пациенти.

По-късно, след като разряза кучето и сервира на жените обилни, но не твърде разточителни порции, той седна на балкона с гръб, опрян върху парапета, и поразсъждава върху добрия си късмет. Преди всичко вече нямаше никакво значение как ще се държи, на какви своенравни импулси ще се поддаде, кои перверзни пътеки ще реши да следва. Съжаляваше, че Роял бе загинал, защото се чувстваше задължен на човека, спомогнал за проектирането на небостъргача и направил възможно всичко това. Странно, че архитектът му се бе сторил обзет от вина преди смъртта си.

Лейнг махна покровителствено на Алис и Еленор, които седяха на матрака с поднос върху коленете и ядяха от една и съща чиния. Той

самият довърши своето парче тъмно, пропито с аромат на чесън месо и плъзна поглед по фасадата на небостъргача. Всички етажи тънеха в мрак и това му допадаше. Привързаността му към двете жени бе истинска, както и гордостта, че ги поддържа живи, но това по никакъв начин не влияеше върху новопридобитата му свобода.

Като цяло, животът в небостъргача се бе отнесъл благосклонно към него. Нещата все повече се връщаха в нормалното си русло и той вече дори се замисляше за факултета. Можеше още утре да се отбие в отдела по физиология, да поеме някоя група студенти. Но преди всичко трябваше да се приведе в приличен вид. Наскоро бе забелязал две съседки да метат коридора. Нищо чудно дори да успееш да пуснат някой асансьор. Също щеше да е добре да завладее и втори апартамент, да го разчисти от барикадите и да започне да го обзавежда. Отново му мина през ум заплахата на Еленор да го прогонят и перспективата дори му достави тръпка на тайно удоволствие. Щеше да се наложи да измисля нови неща, с които да спечели тяхното благоволение.

Но всичко това, както и морфинът, който щеше да им дава в нарастващи дози, бе само началото, тривиална прелюдия към истинските вълнения, които предстояха. Усещайки как те се надигат у него, Лейнг се облакът върху перилата.

Вече се мръкваше и догарящите въглени светеха в сумрака. Силуетът на едрото куче върху шиша приличаше на летяща фигура на обезобразен човек, извисяваща се с огромна енергия в нощното небе, с искри от жарава, обсипали кожата му като скъпоценни камъни.

Лейнг погледна съседния небостъргач отвъд ширналия се паркинг. Явно имаше някаква повреда в електрозахранването, защото всички прозорци на седмия етаж бяха угаснали. Зад тях сновяха лъчи на фенерчета, маркирайки първите объркани опити на обитателите да открият истинската си същност. Лейнг ги наблюдаваше с доволство, готов да ги приветства в новия им свят.

Издание:

Автор: Джеймс Балард

Заглавие: Небостъргач

Преводач: Деян Кючуков

Година на превод: 2016

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Колибри“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2016

Тип: роман (не е указано)

Националност: британска

Печатница: „Инвестпрес“

Излязла от печат: 26 август 2016

Технически редактор: Симеон Айтов

Художник: Росен Дуков

Коректор: Колибри

ISBN: 978-619-150-686-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/4844>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.